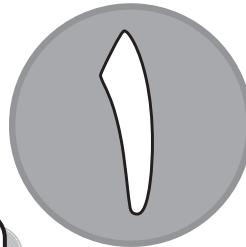

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

صبح جمعه
۱۴۰۲/۱۰/۱

دفترچه شماره (۱)

آزمون ۱ دی ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

شمارنده:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه	تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	نام شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۵۱	۵۵	۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۵۶	۶۰	
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰

سؤالهای امتحانی نیمسال اول در سایت کانون

همه‌ساله در زمان امتحانات مدارس، پربازدیدترین روزهای سایت کانون را شاهد هستیم، یکی از دلایل آن وجود سوالهای جدید امتحانی مدارس برتر از سراسر کشور است. بسیاری از این سوالات امتحانی همراه با پاسخ تشریحی است و برای همه دانش‌آموزان کانونی و غیرکانونی قابل استفاده است.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، گلناز بینقی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکر زاده، سعید عربی خانی، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، فرهاد علی نژاد، فرهاد فروزان کیا مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هونم نمازی، محمد حسین یگانه
جامعه‌شناسی	امیرمهدي افشار، ريحانه اميني، آزيتا بيدقى، كوثر شاهحسيني، فاطمه صفرى، حبيبه محبى، سيد محمد مدنى ديناني
روان‌شناسي	حميدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، نیلوفر طالی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برچی، ابوالفضل تاجیک، مجید بیگلری، امیرحسین شکوری، علی رسولی، حسین رضائی، حمیدرضا قائد امینی، مرتضی کاظم‌شیروودی، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده، فاطمه منصور‌خاکی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علی آق‌جانپور، صفا حاضری، زهرا دامیار، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	محمد آقا صالح، پرگل رحیمی، سپا جعفرزاده صابری، محمد رضائی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، سید محمد مدنی دینانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توzenده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدي ملامضاني، علی مرشد، محمد حمیدی، آروین حسیني	—	الهه شهبازي
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	آرش مرتضائی فر، ابوالفضل کاشی	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاهحسینی	کوثر شاهحسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی فر، مهتاب شیرازی	زهره قموشی
روان‌شناسي	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاده‌سنگره، فرهاد علی نژاد	—	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلات‌عربی	ستد محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	علیه محلوجی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	مهتاب شیرازی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهندی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	راميلا عسگری	زهره قموشی

گروه فني و توليد

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور‌خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

الگوهای خطی
(مدل سازی و دنباله)
صفحه های ۴۵ تا ۶۰

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- اگر جدول زیر، هزینه گاز مصرفی بر اساس طبقات میزان مصرف را نشان دهد، تابع مدل سازی محاسبه بهای گاز مصرفی کدام است؟

متارمکعب	$0 \leq x < 30$	$30 \leq x < 45$	$x \geq 45$
هزینه هر متار مکعب (ریال)	۱۰۰	۱۱۵	۱۴۰

$$f(x) = \begin{cases} 100x, & 0 \leq x < 30 \\ 115x, & 30 \leq x < 45 \\ 140x, & x \geq 45 \end{cases} \quad (۲)$$

$$f(x) = \begin{cases} 100, & 0 \leq x < 30 \\ 115, & 30 \leq x < 45 \\ 140, & x \geq 45 \end{cases} \quad (۱)$$

$$f(x) = \begin{cases} 100x, & 0 \leq x < 30 \\ 215x, & 30 \leq x < 45 \\ 355x, & x \geq 45 \end{cases} \quad (۴)$$

$$f(x) = \begin{cases} 100, & 0 \leq x < 30 \\ 215, & 30 \leq x < 45 \\ 355, & x \geq 45 \end{cases} \quad (۳)$$

۲- دنباله حاصل از مجموع اعداد هر سطر در مثلث خیام، $a_{\frac{k+1}{6}}$ باشد، حاصل $a_{\frac{k+1}{6}}$ کدام است؟

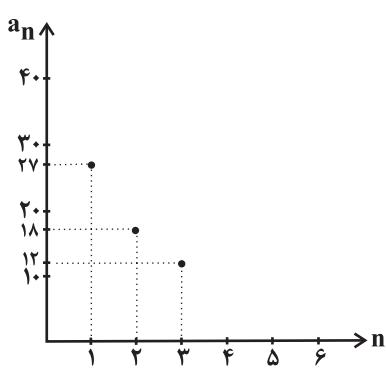
۸ (۴)

۱۶ (۳)

۴ (۲)

۳۲ (۱)

۳- اگر نمودار زیر مربوط به یک دنباله باشد، رابطه بازگشتی این دنباله کدام می تواند باشد؟

$$a_{n-1} = \frac{1}{2} a_n \quad (۱)$$

$$a_{n+1} = \frac{2}{3} a_n \quad (۲)$$

$$a_n = \frac{3}{4} a_{n-1} \quad (۳)$$

$$a_{n+1} = \frac{1}{3} a_n \quad (۴)$$

۴- در دنبالهای داریم: $t_{n+1} = 2t_n - n + 1$ و جمله دهم این دنباله برابر 100 است، جمله یازدهم چقدر از جمله نهم بزرگ تر است؟

۱۴۲ (۴)

۱۳۷ (۳)

۱۲۱ (۲)

۱۱۵ (۱)

۵- با توجه به رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \begin{cases} a_n + k, & \text{مضرب } ۳ \text{ باشد} \\ \frac{a_n}{2}, & \text{مضرب } ۳ \text{ نباشد} \end{cases}$ کدام است؟

$\frac{3}{8}$ (۴)

$\frac{3}{4}$ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۲)

۲ (۱)

دو سؤال ساده: در هر آزمون در هر درس و از هر ۱۰ سؤال دو سؤال ساده‌تر در کارت‌نامه برای شما مشخص می‌شوند. دو سؤال ساده‌تر، سؤال‌هایی هستند که تعداد زیادی از دانش آموزان به آن‌ها درست پاسخ داده‌اند. این سؤالات را خوب یاد بگیرید.

۶- هزینه مصرفی آببهای یک منطقه طبق جدول مقابل محاسبه می‌شود. به این ترتیب طبقات مصرف (متر مکعب)

$0 \leq x < 8$	$6/5$
$8 \leq x < 16$	$a - b$
$16 \leq x < 24$	$5b - 7$
$24 \leq x < 32$	$b + 5$
$x \geq 32$	$a + 3b$

که هزینه ماهانه هر مشترک برابر با حاصل ضرب مصرف آن مشترک در ماه در هزینه

هر متر مکعب در آن طبقه مصرفی است. مصرف مشترکی در ماه ۳۰ متر مکعب است.

اگر او مصرف خود را ۳۰ درصد کاهش دهد، هزینه آببهای او ۶ هزار تومان کمتر از

نصف هزینه قبل می‌شود. در صورتی که مصرف خود را ۵۰ درصد کاهش دهد، آببهای

او ۱۶۸ هزار تومان کاهش می‌یابد. اگر مصرف این مشترک ۱۰ متر مکعب افزایش یابد،

آببهای او چند هزار تومان می‌شود؟

(۵۲۸) ۴

(۴۸۸) ۳

(۴۷۲) ۲

(۴۳۶) ۱

۷- با فرض اینکه جمله سوم دنباله بازگشتی $a_1 = k$ (مقدار تقریبی $\sqrt{k}$ را می‌دهد، مقدار تقریبی $\sqrt{6} - \sqrt{3}$ برابر کدام گزینه است؟

 $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{5}{6}$ (۳) $\frac{6}{7}$ (۲) $\frac{3}{5}$ (۱)

۸- در دنباله بازگشتی $a_1 = \sqrt{2}$ ، $a_{n+1} = 2[a_n] + \left[\frac{n}{2}\right]$ کدام است؟ ([ ] علامت جزء صحیح است).

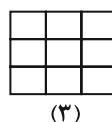
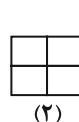
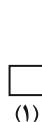
۶ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۵ (۱)

۹- با توجه به الگوی شکل مقابل، مجموع تعداد مربع‌های کوچک (هماندازه با مربع شکل (۱)) در مراحل چهارم و ششم کدام است؟

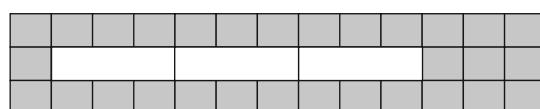
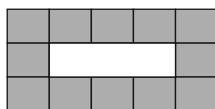
(۵۴) ۲

(۶۱) ۴

(۵۲) ۱

(۴۱) ۳

۱۰- با توجه به الگوی مقابل، در شکل ۲۰ آم نسبت تعداد کاشی‌های رنگی به تعداد کاشی‌های سفید کدام است؟

، ...

(۱)

(۲)

(۳)

 $\frac{179}{20}$ (۴) $\frac{183}{20}$ (۳) $\frac{9}{2}$ (۲)

۹ (۱)

تابع
صفحه‌های ۲۱ تا ۵۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- اگر $c = \frac{ac+b}{k}$ کدام است؟
 $f(x) = \{(3, c+b), (4, \frac{1}{2}k), (5, -2a)\}$ تابع همانی و $g(x) = a(x-1)^2 + bx^2 + 5x + c$

$\frac{5}{2} (۴)$

$\frac{3}{4} (۳)$

$-\frac{3}{2} (۲)$

$\frac{1}{2} (۱)$

۱۲- اگر $\{f, g\} = \{(3, 5), (4, 2), (7, 5), (6, 0)\}$ و تابع $D_g = \mathbb{R}$ باشد، تابع $g(x) = x^2 + 1$ کدام است؟

$\{(3, 2), (4, 7/5), (7, 5), (6, 0)\} (۲)$

$\{(3, 2), (4, 8/5), (7, 10)\} (۱)$

$\{(3, 2/5), (4, 8/5), (7, 5), (6, 0)\} (۴)$

$\{(3, 2/5), (4, 7/5), (7, 7/5)\} (۳)$

۱۳- با توجه به ویژگی‌های تابع ثابت و همانی کدام گزینه درست نیست؟

۱) نمودار تابع همانی با دامنه $\{x \in \mathbb{R} \mid -1 \leq x \leq 2\}$ از مبدأ مختصات می‌گذرد.

۲) در تابع همانی f با دامنه $\mathbb{R}$ همواره رابطه $f(kx) = kf(x)$ برقرار است.

۳- اگر f تابعی ثابت و g تابع همانی با دامنه $\mathbb{R}$ باشند، محل تلاقی نمودار این دو تابع یک نقطه است.

۱۴- تابع f با دامنه $\mathbb{R}$ و ضابطه $f(x) = \begin{cases} \frac{a+x}{a-x} - \frac{a+4}{2a-2} & , \quad x > 0 \\ ax^2 + bx & , \quad x \leq 0 \end{cases}$ کدام است؟

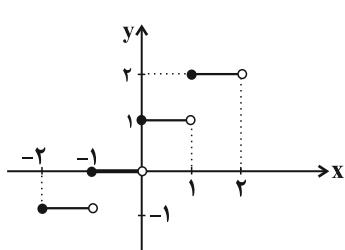
$23 (4)$

$18 (3)$

$7 (2)$

$-2 (1)$

۱۵- اگر نمودار تابع f به صورت زیر باشد، حاصل $A = \frac{f(\sqrt{2}-1)+f(1-\sqrt{3})}{[\pi-1]+[2]}$ کدام است؟ ([ ] نماد جزء صحیح است).

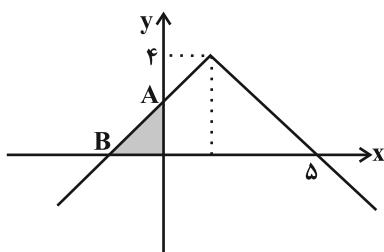
$\frac{1}{3} (1)$

$\frac{1}{4} (2)$

$\frac{1}{2} (3)$

$\frac{2}{5} (4)$

محل انجام محاسبات

۱۶- نمودار $y = -|x - \frac{b}{c}| + b$ به صورت زیر است. مساحت قسمت رنگی چقدر است؟

۳ (۲)

۲ / ۵ (۱)

۹ (۴)

۴ / ۵ (۳)

۱۷- در تابع علامت داریم: $\text{sign}(a) = 1$ و از طرفی معادله $x^3 - ax + a = 0$ دو ریشهٔ یکسان دارد. مقدار a کدام است؟

-۴ (۴)

-۳ (۳)

-۲ (۲)

-۱ (۱)

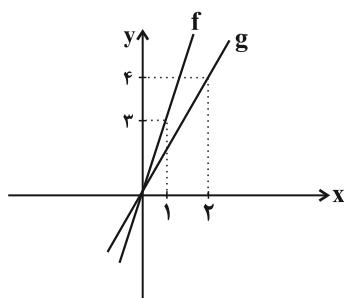
۱۸- اگر نمودار تابع با ضابطه $f(x) = x + [x]$ و دامنه $x < 0$ با خط $y = k$ هیچ برخوردی نداشته باشد، مقدار k کدام می‌تواند باشد؟

 $\frac{5}{2}$ (۴)

۲ (۳)

 $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۱)

۱۹- در شکل مقابل دو تابع خطی f و g رسم شده‌اند، ضابطهٔ تابع $h(x) = (f+g)(x)$ کدام است؟

$$h(x) = x^3 + 4x \quad (1)$$

$$h(x) = x^3 + x + 3 \quad (2)$$

$$h(x) = 5x \quad (3)$$

$$h(x) = 3x \quad (4)$$

۲۰- اگر $\{(-1, 5), (4, -3), (d, -3)\}$ دو تابع باشند و $\{(-1, a), (b, 5), (2, 3)\}$ دو تابع باشند، چند مقدار $f - g$ باشد،

ممکن برای d موجود است؟

۱ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۴ (۱)

علوم و فنون ادبی (۳):
اختیارات شاعری (۱)؛ زبانی
لفونشر، تضاد و متناقض نما
و کارگاه تحلیل فصل
صفحه های ۴۸ تا ۶۵

علوم و فنون ادبی (۲):
فصل یکم
(درس های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه های ۱۰ تا ۳۴

پاسخ گویی به سوال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک شناسی همه موارد درست است؛ به جز:

(۱) از نمونه های جریان ساده نویسی نثر در سبک عراقی «مرصاد العباد» را می توان نام برد که اثری است عارفانه و نویسنده آن نجم دایه است.

(۲) از نمونه های آثار منثور در قرن هشتم می توان به «تاریخ گزیده» اثر حمدالله مستوفی و «اخلاق الاشراف» اثر عبید زاکانی اشاره کرد.

(۳) برخی آثار منثور مولانا عبارت اند از «فیه ما فیه»، «مکاتیب» و «مجالس سبعه» و جامی در «نفحات الانس» از عطار تقليد کرده است.

(۴) سعدی هم در سروdon غزل عاشقانه در کتاب «بوستان» سرآمد است و هم در ادبیات تعلیمی سخنگوی ضمیر خود آگاه ایرانی است.

۲۲- کدام گزینه درباره شعر قرن هشتم هجری صحیح است؟

(۱) با روی کار آمدن درباره ای ادب دوست، قصیده رونق گرفت.

(۲) مناطقی مثل خراسان همچنان در حکم مرکز ادبی این دوره به شمار می رفت.

(۳) زبان شعر جز در شعر شاعران ساخته، رو به سنتی نهاد. از مون وی ای پی

(۴) تعصبات دینی حاکمان این دوره، مانع رشد عقاید مختلف می گردید.

۲۳- کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات نادرست هستند؟

الف) سلمان ساوجی، از شاعران قرن هشتم، در غزل توجه خاصی به سعدی و حافظ داشت.

ب) در دوره شاهزاد تیموری هنرمندان مورد حمایت او قرآن کریم و شاهنامه را با خط خوش و تصاویر زیبا آراستند.

ج) از نخستین و مهم ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر در قرن هفتم به قلم شمس قیس رازی نگاشته شد.

د) عظاملک جوینی کتاب تاریخ جهان گشا را با استفاده از اطلاعاتی که طی سفرهایش و کارهای دیوانی به دست آورده بود، نوشت.

ه) هر فصل از مثنوی «عشق نامه»، اثر فخر الدین عراقی، به یکی از مباحث عرفانی اختصاص دارد و با تمثیل و حکایت به پایان می رسد.

(۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) ب - ه (۴) ب - ۵

۲۴- تعداد هجای هر کدام از ارکان ابیات ... و ... یکسان است.

الف) جدا شد یار شیرینت کنون تنها نشین ای شمع

ب) نازنینی چو تو پاکیزه دل و پاکنهاد

ج) چون نور آن شمع چگل می درنیابد جان و دل

د) به حسن خود تو شادی را بکن شاد

(۱) الف - ب (۲) الف - ج

۲۵- تعداد پایه های آوانی کدام بیت متفاوت است؟

(۱) همه شب می پزم سودا به بوی وعده فردا

(۲) همه دانند که من سبزه خط دارم دوست

(۳) چه کنم با که توان گفت که او

(۴) من اندر خور بندگی نیستم

۲۶- در چند بیت، آرایه «تشبیه» یافت می شود؟

الف) ای جمله جهان به روی خوبت نگران

ب) بین آن زلف اگر بر ماه مشکینت کمر باید

ج) دوش چون در شکن طره شب چین دادند

د) از خون من فرسنی هر دم نواله هجر

ه) دهانش کرد عیب غنچه ظاهر

(۱) دو (۲) سه

شب سودای سعدی را مگر فردا نمی باشد

نه چو دیگر حیوان سبزه صحرایی را

در کنار من و من مهجورم

وز اندازه بیرون تو در خورد من

(۱) ب - ج (۲) ب - ۵

جان مردان ز عشق تو جامه دران

بین آن زلف اگر بر ماه مشکینت کمر باید

مزده آمدن آن صنم چین دادند

یک ره به خوان و سلم ناکرده میهمانی

بر آن عیب ای صبا دامن فروپوش

(۱) چهار (۲) پنج

۲۷- در کدام گزینه، تشبیه به کار نرفته است؟

۱) بر آتش فکند از خم طرّه عود

۲) بنفسه به برگ سمن برشکست

۳) همسایگان ز تف دلم برکنند شمع

۴) تا که لزان ساق من بر آهنین کرسی نشست

در کدام ابیات، تشبیه به کار رفته است؟

الف) هر چهار زلف او مصاف زند

ب) دل بر امید وعده او چون توان نهاد

ج) دوش ز چشم مردمان اشک به وام خواستم

د) حسد از هیچ ندارم مگر از پیرهنش

۱) الف - د

۲) ب - ج

۲۸- تعداد تشبیه در کدام ابیات برابر است؟

الف) تا به کی بی مدعا چون شمع باید رفتنت

ب) جام شراب مرهم دل‌های خسته است

ج) در عالمی که با خود رنگی نبود ما را

د) سیمرغ کوه قاف حقیقت کنون منم

۱) الف - ب

۲) ب - ج

۲۹- آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

«خشتش زیر سر و بر تارک هفت اختر پای

۱) تشبیه، پارادوکس، تشخیص

۳) مجاز، تشخیص، تشبیه

۳۰- نوع «لف و نشر» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) جان و دل ولی و عدوی تو روز و شب

۲) ای صاحبی که از رقم مهر و کین تو

۳) صنم اندر بلد کفر پرستند و صلیب

۴) زلف مشکین حلقه‌اش بر روی گلگون بسته‌اند

۳۱- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«روشن‌دلان همیشه سفر در وطن کنند

۱) متنافق‌نما، تشبیه، واژه‌آرایی

۳) استعاره، کنایه، پارادوکس

۳۲- کدام بیت، هیچ پایه‌آوایی مشترکی با سایر ابیات ندارد؟

۱) کاش آن به خشم رفتئه ما آشتی کنان

۲) دگر نه عزم سیاحت کند نه یاد وطن

۳) مرغ وحشی که می‌رمید از قید

۴) لایق بندگی نیم بی‌هنری و قیمتی

نسیم صبا بـوی عنبر گرفت
جهان نافه مشک اذفر گرفت (اذفر: خوشبو)
چون شد چراغ روز شبانگاه زیر آب (تَف: گرما)
می‌بلرزد ساق عرض از آه صورآوای من

زشت باشد که نافه لاف زند
چون عمر پایدار و فلک دستگیر نیست
این همه اشک عاریه است اشک روان من کجا
که جز او کیست که برخورد ز سیمین بدنش

(۳) ب - د   (۴) ج - د

جاده خود را نسازی محو در منزل چرا
خورشید مو می‌ای ماه شکسته است
بودیم هرچه بودیم او وانمود مارا
کو عارفی که قول مرا ترجمان کند؟

(۳) ج - د   (۴) ب - د

دست قدرت نگر و منصب صاحب‌جاهی»

۲) استعاره، کنایه، تشبیه

۴) کنایه، پارادوکس، استعاره

از عده و وعید تو پر نور و نار باد
در کائنات نسخه سود و زیان رسید
زلف و روی تو در اسلام صلیب و صنم‌اند
من ندانم روز و شب با یکدگر چون بسته‌اند

استاده است شمع و همان گرم رفتن است»

۲) تناسب، مجاز، تشخیص

۴) مجاز، تضاد، واژه‌آرایی

بازآمدی که دیده مشتاق بر در است
کسی که بر سر کویت مجاوری آموخت
با همه زیرکی به دام افتاد
ور تو قبول می‌کنی با همه نقص کاملم

۳۴- در کدام مصروع، تغییر کمیت صوت کوتاه مشهود نیست؟

- (۲) خواهم شدن به بستان چون غنچه با دل تنگ
 (۴) تیر هلاک ظاهر من در کمان توست

(۱) مخمور جام عشقم ساقی بدہ شرابی

(۳) امشب که بزم عارفان از شمع رویت روشن است

۳۵- در کدام ایات هر دو نوع تغییر کمیت صوت مشهود است؟

ز ابرو کمان کرده وز غمزه تیر
 که به یک شاهد اختصار کند
 بیاید ز جانت برآرد دمار
 یکیک نگر که بهر دو می فرستمت

(الف) چو آهوى مستان همه شيرگير

(ب) قاضى شهر عاشقان باید

(ج) مبادا که آن جادوی نابه کار

(د) این دردها که بر دل خاقانی آمده است

(۴) ج - د

(۳) الف - د

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

۳۶- تعداد اختیارات شاعری زبانی در مقابل کدام بیت «درست» آمده است؟

کاب حیات در لب یاقوت فام اوست (دو حذف همزه - یک تغییر کمیت صوت)
 تو بر کناری و ما او فتاده در غرقاب (یک حذف همزه - دو تغییر کمیت صوت)
 هر جامه که عیار بپوشد کفن است آن (یک حذف همزه - یک تغییر کمیت صوت)
 سنگ سیه صورت نگین نپذیرد (یک حذف همزه - دو تغییر کمیت صوت)

(۱) بر مرگ دل خوش است در این واقعه مرا

(۲) کجاي اي که تعنت کنى و طعنه زنى

(۳) سعدی سر سودای تو دارد نه سر خویش

(۴) طالب عشقى دلى چو موم به دست آر

۳۷- کدامیک از ایات زیر به مفهوم «هدایت خداوندی» اشاره دارد؟

مرا آتش کن و در عالم انداز
 رهم بنما و بر گمراهی ام بخش
 برآور امیدی که دارم به تو
 بیف زای در حش ر جهان ورا

(۱) الهی شعله شوقم فژون ساز

(۲) الهی ذرهای آگاهی ام بخش

(۳) الهی چو امیدوارم به تو

(۴) الهی عفو کن گناه ورا

۳۸- مفهوم کلی بیت زیر با بیت کدام گزینه قرابت دارد؟

«چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش

(۱) هیچ کس از مستی سرشار من آگاه نیست

(۲) نالهها داریم و کس زین انجمن آگاه نیست

(۳) هیچ چشمی بی نقابل از جلوه اش آگاه نیست

(۴) هیچ موجی از کنار این محیط آگاه نیست

۳۹- مفهوم ارائه شده در کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی بیشتری دارد؟

نماند هیچ کس او ماند و بس
 با خدا باقی بود آن کز خدا مست آمدست
 که چون ذات خدا باقی بماند عالم فانی
 که خدای تو بود باقی و باقی فانی
 بی فنا پادشاهی ملک بقا نتوان کرد

«کسی با او نه و او با همه کس

(۱) گفت آن کاین دم پذیرد کی بمیرد جان او

(۲) تقاضا می کند دور ابد پیوند دورانش

(۳) و آن زمان نیز نگردی ز بقا بی بهره

(۴) برو از خویش فنا شو به خدا باقی باش

۴۰- مفهوم کدام بیت با ایات سایر گزینه ها متفاوت است؟ آزمون وی ای بی

پس سخن کوتاه باید والسلام
 در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست
 که ندادند جز این تحفه به ما روز است
 کاین حال نیست زاهد عالی مقام را

(۱) درنیابد حال پخته هیچ خام

(۲) زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست

(۳) برو ای زاهد و بر دردکشان خرد مگیر

(۴) راز درون پرده ز رندان مست پرس

درس چهارم: کنش اجتماعی
درس پنجم: معنای زندگی
صفحه‌های ۳۲ تا ۵۳

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

- ۴۱- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟
- اصطلاح جنگ‌های نامنظم اولین بار توسط چه کسی به کار برد شد؟
  - جنگ‌های نامنظم بر چه پایه استوار است؟
  - زیربنای پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان چیست؟
- (۱) شهید صیاد شیرازی - آگاهی فرهنگی و جغرافیایی - کنش اجتماعی
  - (۲) شهید مصطفی چمران - آگاهی فرهنگی و اجتماعی - عقاید یک جامعه
  - (۳) شهید صیاد شیرازی - آگاهی فرهنگی و اجتماعی - ارزش اجتماعی
  - (۴) شهید مصطفی چمران - آگاهی فرهنگی و جغرافیایی - کنش اجتماعی
- ۴۲- هر عبارت به ترتیب پیامد، علت و پیامد کدام گزینه است؟
- کاهش مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی
  - کنش اجتماعی
  - ناممکن بودن تحلیل کنش انسان فقط با روش تجربی
- (۱) تغییر نظام اجتماعی براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها - حفظ وضع موجود یا تغییر آن - آگاهانه و معنادار بودن عمل انسان
  - (۲) تغییرات مهم جامعه توسط کنشگران اجتماعی - آگاهانه بودن و معناداری کنش - رفتارهای متفاوت انسان
  - (۳) تغییر نظام اجتماعی براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها - تأثیرگذاری بیشتر برخی مشاغل - توجه به پیامدهای کنش
  - (۴) تغییرات مهم جامعه توسط کنشگران اجتماعی - آگاهانه بودن و معناداری کنش - بی‌توجهی به پیامدهای کنش
- ۴۳- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مطرح شده است؟
- رویکرد تبیینی اغلب آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.
  - اخلاق‌گریزی، در نتیجه افول معانی که یکی از پیامدهای نادیده گرفتن کنش است، پدید می‌آید.
  - تعبیر «قفس آهنین» را مارکس برای نشان دادن سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها دارد به کار برد.
  - نظام اجتماعی و خلاقیت، دو بال موققیت انسان‌ها هستند.
- ۴۴- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟
- مهم‌ترین ویژگی کنش از منظر نظریه پردازان کنش اجتماعی کدام است؟
  - به چه دلیل کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفته است؟
- (۱) هدفمندی و سودمندی - برای فهم انگیزه کنشگران از انجام کنش‌های فردی و اجتماعی
  - (۲) آگاهی و معناداری - برای فهم انگیزه کنشگران از انجام کنش‌های فردی و اجتماعی
  - (۳) آگاهی و معناداری - برای جلوگیری از بروز پیامدهای رویکرد تبیینی؛ همانند حذف اراده و خلاقیت
  - (۴) هدفمندی و سودمندی - برای جلوگیری از بروز پیامدهای رویکرد تبیینی؛ همانند حذف اراده و خلاقیت
- ۴۵- هریک از عبارات زیر به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟
- هموار شدن مسیر عبور از جامعه‌شناسی تبیینی به جامعه‌شناسی تفسیری
  - قفس آهنین و سلطه نظمی جدا از نیازهای واقعی انسان‌ها
  - به وجود آمدن ساختارهای اجتماعی
- (۱) تأکید بر روش‌های حسی و تجربی - یکسان داشتن نظام اجتماعی و نظام طبیعی - کنش اجتماعی
  - (۲) مطالعه زندگی انسان با تأکید بر آگاهی و معنا - تأکید افراطی بر نظام اجتماعی - کنش اجتماعی
  - (۳) تأکید بر نظام اجتماعی - تأکید افراطی بر نظام طبیعی - خشت بنای جامعه
  - (۴) همراهی همدلانه و تلاش برای فهم انگیزه افراد - حرکت فراتر از نظام موجود - خلاقیت‌زادی

دو سؤال دشوار: در هر آزمون در هر درس و از هر ۱۰ سؤال دو سؤال دشوارتر در کارنامه برای شما مشخص می‌شوند. آیا توانایی تشخیص سؤال‌های سخت را دارید؟ در کنار سؤال‌های سخت علامت بزنید و پاسخ به آن‌ها را برای دور دوم و انتهای آزمون بگذارید.

۴۶- به ترتیب، هر عبارت به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟

- درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.
- همواره ذهن انسان‌ها و بسیاری از اندیشمندان را به خود مشغول کرده است.
- صاحبخانه با شنیدن صدای کوبه متوجه می‌شد که مهمان پشت در، آقا است یا خانم.
- یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی بوده است.

۱) پرسش از معنای زندگی - مسئله معنا - فهم معنا - چگونه می‌توان معنای زندگی را مشاهده و دریافت کرد؟

۲) مسئله معنا - پرسش از معنای زندگی - مسئله معنا - چگونه می‌توان معنای زندگی انسان‌های دیگر را فهمید؟

۳) مسئله معنا - مسئله معنا - شنیدن صدا و معنا - چگونه می‌توان معنای زندگی را مشاهده و دریافت کرد؟

۴) فهم معنای کنش - پرسش از معنای زندگی - مسئله معنا - چگونه می‌توان معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید؟

۴۷- برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، چه روشی را در پیش می‌گیرند؟

۱) یکسان نداشتن پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی

۲) هویت زدایی از پدیده‌های اجتماعی و انسانی

۳) ارجحیت دادن کنش‌های اجتماعی بر کنش‌های فردی

۴۸- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

الف) وجه اشتراک شهادت طلبی و فدا کردن جان برای وطن، شوق به حیات جاودانه و مبارزه با ظلم است.

ب) وجود نظریات متفاوت در تحلیل مسائل اجتماعی، نشانه دشواری فهم آنهاست.

ج) پیچیدگی کنش‌های انسانی، به سبب واپستگی این کنش‌ها به ویژگی‌های فردی مانند توانایی‌های ذهنی، تنوع فرهنگ‌ها، خرد فرهنگ‌ها و موقعیت اجتماعی است.

۵) پس از انقلاب صنعتی مسئله خودکشی به شکل بی‌سابقه‌ای در جوامع صنعتی رواج پیدا کرد.

۱) الف و ج

۲) ب و د

۳) ج و ب

۴) د و الف

۴۹- کدام گزینه، جدول زیر را در ارتباط با دیدگاه وبر به درستی کامل می‌کند؟

محدود دانستن علم به علوم تجربی	الف	یکسان نبودن روش مطالعه پدیده‌های طبیعی و پدیده‌های اجتماعی
ب	انجام کار غیرعلمی با نام علم	ج

۱) توصیف عقاید و ارزش‌های گروه‌های اجتماعی - تفہم را روش کاملی برای علوم اجتماعی می‌دانست. - رویکرد پوزیتیویستی

۲) داوری درباره درست یا غلط بودن ارزش‌ها - تفہم را مقدمه و پیش‌نیاز روش علمی می‌دانست. - معنادار بودن کنش اجتماعی

۳) تأیید تمامی عقاید اجتماعی و فرهنگی یک جامعه - تفہم را روش مستقلی برای علوم انسانی بر می‌شمرد. - بی‌ارزش بودن پدیده‌های اجتماعی

۴) فهم و تشریح عقاید و ارزش‌ها - تجربه را به تنها ی دارای اعتبار می‌دانست. - یکسان نبودن پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی

۵۰- کدام گزینه در خصوص رویکرد تفسیری نادرست است؟

۱) رویکرد تفسیری به دنبال یافتن معنای پدیده‌ها است و از درون به آن‌ها نگاه می‌کند.

۲) قوم‌نگاری از جمله روش‌هایی است که در این رویکرد به کار می‌رود.

۳) هدف این رویکرد، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است.

۴) موضوع مورد توجه در رویکرد تفسیری، کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها است.

زنگی اجتماعی
کُنش‌های ما، پدیده‌های اجتماعی، جهان
اجتماعی)
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۵۱ تا ۵۵ «بای» به سؤال‌های ۶۵ تا ۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۵۱- در کدام گزینه بخش اول درست و بخش دوم نادرست می‌باشد؟

۱) کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. - رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب حتی بدون وجود دوربین مخفی، کنشی اجتماعی است.

۲) کنش‌هایی که در حضور دیگران گرچه بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی‌اند. - برای انجام کنش اجتماعی، حضور فیزیکی دیگران لازم است.

۳) رعایت حق تقدم و پوشش، نوعی کنش اجتماعی است. - این نوع از کنش فقط در ارتباط با خودمان و خلقت صورت می‌گیرد.

۴) آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطرافمان هستند. - کنشی که ناظر به هر کنشگر صورت می‌گیرد، آداب و قواعد خاصی دارد.

- به ترتیب، هر عبارت با کدام گزینه در ارتباط است؟

- شیوه مورد تأیید افراد جامعه برای انجام کنش اجتماعی

- پدیده‌های مطلوب و خواستنی که اعضای یک جامعه به آن گرایش دارند.

- از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

(۱) ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - هنجارها

(۲) هنجار اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی - اهداف و مقاصد

(۳) ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - هنجارها

۵۲- کدام‌پک از گزینه‌های زیر در ارتباط با جهان اجتماعی و موجودات زنده به ترتیب، نادرست و درست است؟

۱) در یک جهان اجتماعی، اعضا نسبت به عضویت دیگران و حقوق و تکالیف آنان آگاهی دارند. - اعضا برای حفظ حیات موجود زنده، در ارتباط با هم عمل می‌کنند.

۲) عضویت اعضای جهان اجتماعی و روابط و ساختار میان آن‌ها تکوینی است. - اعضا موجود زنده از یکدیگر مستقل هستند و برخی از آن‌ها نیازهای اعضا دیگر را می‌توانند تأمین کنند.

۳) جهان اجتماعی و نظم آن، پدیده‌ای طبیعی و تکوینی نیست، بلکه موجودیتی آگاهانه دارد و اساس شکل‌گیری جهان اجتماعی، آگاهی خصوصی است. - عضویت اعضا و روابط و ساختار آن‌ها با آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آیند و با اراده اعضا تغییر نمی‌کنند.

۴) هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرومی‌ریزد یا دگرگون می‌شود. - اعضا برای تأمین هدف مشترک خود از چینش و نظمی اعتباری برخوردارند.

- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- ابتکار ایرانیان در احداث قلات؛ مؤید چه موضوعی است؟

- شناخت جهان مواراء‌طبیعی، چه تغییری در زندگی اجتماعی انسان‌ها پدید می‌آورد؟

۱) پدیده‌های طبیعی به واسطه آثاری که بر زندگی اجتماعی انسان‌ها دارند، به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند. - دگرگون ساختن کنش‌های اجتماعی آدمیان

۲) پدیده‌های طبیعی به واسطه آثاری که بر زندگی انسان‌ها دارند، به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند. - گستردگی شدن جهان اجتماعی

۳) پدیده‌های طبیعی چون پیامد کنش‌های ما هستند، به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند. - تغییر در آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان

۴) پدیده‌های طبیعی چون پیامد کنش‌های ما هستند، به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند. - عدم تفاوت میان انسان‌های شکرگزار و ناسپاس

۵۳- کدام گزینه در رابطه با پدیده‌های اعتبری درست و در ارتباط با پدیده‌های تکوینی، نادرست است؟

۱) ترافیک و خانواده، نمونه‌هایی از پدیده‌های اعتبری هستند. - پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند.

۲) شناخت خداوند و فرشتگان نوعی پدیده اعتبری است. - موجودات طبیعی و مواراء‌طبیعی به واسطه ارتباط با زندگی اجتماعی انسان، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

۳) کنش‌ها و پیامدهای آن پدیده‌های اعتبری هستند. - انسان در ایجاد آن نقشی ندارد و به جهان اجتماعی نیز راه ندارد.

۴) به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند. - خانواده و ترافیک، مصادیقی از پدیده‌های تکوینی هستند.

فرهنگ جهانی
(جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی،
نمونه‌های فرهنگ جهانی)
صفحه‌های ۱ تا ۲۶

اگر به سوال‌های ۵۱ تا ۵۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سوال‌های ۵۶ تا ۶۰ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

- ۵۶- کدامیک از گزینه‌های زیر مربوط به دیدگاه دوم تعامل جهان‌های مختلف می‌باشد؟
 ۱) جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی است.
 ۲) جهان تکوینی، ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
 ۳) جهان تکوینی، جهان فرهنگی و جهان طبیعت در تعامل با یکدیگرند.
 ۴) بین علوم انسانی و علوم طبیعی تفاوتی وجود ندارد.
- ۵۷- هر عبارت به ترتیب، به کدام قسمت جدول مرتبط است؟

پحران زیست محیطی	آزادی	الف	۵
ج	ب	تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان فرهنگ‌ها	انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است

- فرهنگ جبرگرا

- پرسش‌های متغیر بشر

- مراسم حج

- معنای آن براساس ارزش‌های جهان‌شمول حقیقت و معنویت و عدالت مشخص می‌شود.

- ۱) د - الف - ب - ج ۲) ج - د - الف - ب ۳) د - ج - ب - الف

۵۸- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به ترتیب مشخص شده است؟

- فتوحات ایرانیان باستان به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر شد.

- هدف مردم جامعه تغلب، خوار و مقهور کردن دیگران است.

- شیوه شکل‌گیری امپراتوری و شاهنشاهی، کشورگشایی و قدرت نظامی است.

- مغولان مناطق وسیعی از جهان را تصرف کرده و فرهنگ خود را در آنجا رواج دادند.

- ۱) غ - ص - غ - غ ۲) ص - غ - ص - غ ۳) غ - ص - غ - ص ۴) ص - غ - غ - ص

۵۹- کدام مورد، به ترتیب در رابطه با «جهان تکوینی»، «مدینه فاسقه» و «استعمار فرانو» صحیح می‌باشد؟

- ۱) پیامد اندیشه و عمل انسان - مطابق فطرت بودن ارزش‌ها و هنگارها - استفاده از نهادها و سازمان‌های بین‌المللی برای کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر

۲) حاصل کنش فردی انسان - چیرگی بر یکدیگر - استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره

۳) مستقل از خواست و اراده انسان - موافق و همسو نبودن رفتارها و هنگارهای آن با حق - شبیه‌سازی بازی رایانه‌ای حمله به ایران و مناطقی از تهران

۴) مستقل از خواست و اراده انسان - عدم شناخت درست انسان از خود و جهان هستی - استفاده از کودتای نظامی

۶۰- به ترتیب، کدام گزینه در رابطه با استعمار قدیم، استعمار نو و استعمار فرانو صحیح است؟

- ۱) به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توصل به قدرت نظامی و سیاسی است. - موقوفیت‌های استعمار در این دوران ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود. - کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

- ۲) استعمار اروپایی در سده هفدهم و هجدهم میلادی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد. - طی قرن بیستم، پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره، به وجود آمد. - جهان غرب در این استعمار، به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.

- ۳) در این نوع استعمار، استعمارگران و مجریان هر دو حضور مستقیم و آشکار داشتند. - کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و کودتای آمریکایی، انگلیسی نوژه به ترتیب از کودتاهای موفق و ناموفق این دوره بودند. - در این نوع استعمار، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

- ۴) اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل کشی دست زدند و شمار زیادی از ساکنان بومی را از بین برداشتند. - در این استعمار، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای استعمارگر، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند. - استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

تفکر (۱) حل مسئله
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۳۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۶۱- کدامیک از ویژگی‌های حل مسئله، ناقض «تفکر ناخودآگاه» است؟

- (۱) هدفمند بودن   (۲) تحت کنترل بودن   (۳) مشخص بودن توانمندی‌ها   (۴) محدود بودن توانمندی‌ها

۶۲- به ترتیب، چه زمانی احساس مسئله می‌کنیم و چه زمانی با مسئله مواجه می‌شویم؟

(۱) وقتی موقعیت فعلی ما مشخص باشد - زمانی که موانع مشخص، پیش روی ماست.

(۲) وقتی که بدانیم هدف چیست - وقتی امکانات ما محدود باشد.

(۳) وقتی توانمندی‌هایمان را بشناسیم - زمانی که موانع مشخص، پیش روی ماست.

(۴) وقتی کاملاً درگیر موضوع باشیم - وقتی امکانات ما محدود باشد.

۶۳- هر دو مورد کدام گزینه، به یک روش حل مسئله اشاره دارند؟

الف) مونا معلم روان‌شناسی یک مدرسه است. او در کلاس جبرانی، پس از پرسش از تک‌تک دانش‌آموزان و فهم مشکلات عمده درسی آن‌ها، به تدریس نقاط ضعف دانش‌آموزان می‌پردازد.

ب) سعید برای درک بهتر مطالب کتاب درسی، مطالعه خود را از قسمت‌هایی آغاز می‌کند که در آن‌ها نسبتاً تسلط دارد.

ج) مریم هنگام رأی دادن در انتخابات، کاندیدایی را انتخاب می‌کند که بیشترین طرفدار را در بین مردم دارد.

د) سامان پس از پرسش از دوستان خود درباره وضعیت حضور آن‌ها در مهمانی آخر هفته، اقدام به خرید مایحتاج و وسائل موردنیاز می‌کند.

- (۱) الف - ج   (۲) ب - د   (۳) الف - د   (۴) ب - الف

۶۴- کدامیک از مثال‌های زیر در ارتباط با روش‌های حل مسئله غلط است؟

۱) مینا برای پیشرفت در درس زبان انگلیسی روزانه نیم ساعت به ساعات مطالعه خود می‌افزاید. (روش کاهش تفاوت بین وضعیت موجود و مطلوب)

۲) معلم در کلاس برای برنامه روزانه دانش‌آموزان با بررسی پیشنهادات آن‌ها به تصمیم‌گیری پرداخت. (بارش مغزی)

۳) مادر مریم برای پذیرایی از مهمان‌ها بر اساس تجربیات قبلی خود، شیرینی و میوه تهیه می‌کند. (روش اکتشافی)

۴) علی برای امتحان پایان ترم فیزیک تصمیم می‌گیرد هفتة اول دو ساعت و هفتة‌های بعد سه ساعت به مطالعه و حل تمرین پردازد. (خرد کردن مسئله)

۶۵- در رابطه با روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب، کدام عبارت نادرست است؟

۱) حالت وجود مسئله همان وضعیت موجود و حالت دسترسی به راه حل، وضعیت مطلوب مسئله است.

۲) در هر موقعیت مسئله با دو حالت وجود مسئله و حالت دسترسی به راه حل مواجه هستیم.

۳) فرد موقعیت مسئله را در این روش در نظر گرفته و سعی می‌کند که وضعیت مطلوب را به وضعیت موجود نزدیک کند.

۴) مسئله برج هانوی نمونه‌ای از مسائل مربوط به روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است.

۶۶- «پریسا که دانشآموز بورتر کلاس است، پس از گذراندن هر آزمون آزمایشی کنکور، نه تنها به بررسی سوالات صحیح خود می‌پردازد، بلکه به اشتباهات خود نیز توجه می‌نماید تا در آزمون‌های بعدی پیشرفت بیشتری داشته باشد؛ اما هستی با توجه به این که از ایام تابستان خود چندان استفاده‌ای نکرده است و تجربه‌ای هم در آزمون‌های آزمایشی نداشته، تلاش می‌کند به مرور میزان ساعت مطالعات خود را افزایش دهد.» به ترتیب وضعیت پریسا و هستی دلالت بر کدامیک از مراحل حل مسئله دارد؟

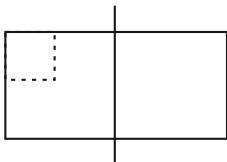
- (۱) بازبینی راه حل و اصلاح آن - تشخیص دقیق مسئله
(۲) ارزیابی راه حل - به کارگیری روش‌های مناسب برای حل مسئله
(۳) ارزیابی راه حل - تشخیص دقیق مسئله
۶۷- در کدامیک از روش‌های حل مسئله، گذشت زمان به ما در حل مسئله کمک می‌کند و دارای اهمیت است؟
- (۱) تحلیلی
(۲) مهندسی معکوس
(۳) بارش مغزی
۶۸- پیامد نبوت هر یک از ویژگی‌های زیر در مسئله، کدام است؟

- هدفمندی

- شناسایی توانایی‌ها

- مشخص بودن مبدأ

- (۱) بیانگرایی در پیدا کردن راه حل - استفاده از راه حل غیرمنطقی - عدم شناسایی هدف
(۲) درک ناقص از مسئله - عدم دستیابی فوری به هدف - عدم شناسایی هدف
(۳) استفاده از راه حل غیرمنطقی - عدم دستیابی فوری به هدف - عدم شناسایی موانع احتمالی
(۴) درک ناقص از مسئله - استفاده از راه حل غیرمنطقی - عدم شناسایی موانع احتمالی
- ۶۹- دانشآموزی برای حل مسئله «اگر کشاورزی ربع نصف زمینش را گندم بکارد، چه مقدار از زمینش را هنوز زراعت نکرده؟» شکل زیر را رسم کرده است. این دانشآموز از راهکار ... استفاده کرده است.

- (۱) بازنمایی مسئله
(۲) روش‌های تحلیلی
(۳) بازبینی تجارب گذشته
(۴) به کارگیری راه حل مناسب

۷۰- با توجه به مسئله زیر، کدام گزاره صحیح است؟

- «احمد قرار است به یک جلسه مهم کاری برود و زمان کمی دارد. او هنوز موفق نشده است به مطالعی که قصد ارائه آن‌ها را در جلسه دارد، انسجام ببخشد. از طرفی دیگر، اتومبیل احمد پنچر شده است و برای رسیدن به جلسه باید از وسایل نقلیه عمومی استفاده کند؛ بنابراین زمان بیشتری را در راه خواهد بود.»
- (۱) پیچیدگی مسئله مورد نظر، آن را در دسته مسئله‌های خوب تعریف نشده قرار می‌دهد.
(۲) نرفتن به جلسه می‌تواند یک راه حل برای این مسئله باشد. ازمون وی ای پی
(۳) براساس اطلاعات موجود، تعیین احتمال موفقیت احمد در جلسه دشوار است.
(۴) موانع مبهم و قوانین استاندارد برای رسیدن به هدف، از ویژگی‌های این مسئله است.

برنامه راهبردی دوازدهم انسانی - سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

کام برآورده و هدف پردازه	تاریخ آزمون	نودار پیشروی	علوم راهبردی	دیاض راهبردی	علوم و فنون ادبیات	دیاض راهبردی	علوم و فنون ادبیات	دیاض راهبردی	علوم و فنون ادبیات
بدوچه مبارکه بجزینی	نیمسال اول دوازدهم (ابتدی) دوایزدهم)	نیمسال اول نهمین اول دوایزدهم)	الکوهی خوش (شال-لای-دبلیو)	ملعلی یکم دهم منجدعلی ۱۷۰	منجدعلی ۱۷۰	اویجه الدافع الوجه درس های دوایزدهم	من انسار الشہادۃ الای الدام علی (۴)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب تاریخ پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)
نیمسال اول دوازدهم (ابتدی) دوایزدهم)	نیمسال اول نهمین اول دوایزدهم)	الکوهی خوش (شال-لای-دبلیو)	ملعلی یکم دهم منجدعلی ۱۷۰	منجدعلی ۱۷۰	اویجه الدافع الوجه درس های دوایزدهم	من انسار الشہادۃ الای الدام علی (۴)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب تاریخ پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)
نیمسال اول دوازدهم (ابتدی) دوایزدهم)	نیمسال اول نهمین اول دوایزدهم)	الکوهی خوش (شال-لای-دبلیو)	ملعلی یکم دهم منجدعلی ۱۷۰	منجدعلی ۱۷۰	اویجه الدافع الوجه درس های دوایزدهم	من انسار الشہادۃ الای الدام علی (۴)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب تاریخ پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)

نیمسال اول دوازدهم (ابتدی) دوایزدهم)	نیمسال اول نهمین اول دوایزدهم)	الکوهی خوش (شال-لای-دبلیو)	ملعلی یکم دهم منجدعلی ۱۷۰	منجدعلی ۱۷۰	اویجه الدافع الوجه درس های دوایزدهم	من انسار الشہادۃ الای الدام علی (۴)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب تاریخ پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)
نیمسال اول دوازدهم (ابتدی) دوایزدهم)	نیمسال اول نهمین اول دوایزدهم)	الکوهی خوش (شال-لای-دبلیو)	ملعلی یکم دهم منجدعلی ۱۷۰	منجدعلی ۱۷۰	اویجه الدافع الوجه درس های دوایزدهم	من انسار الشہادۃ الای الدام علی (۴)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب تاریخ پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)
نیمسال اول دوازدهم (ابتدی) دوایزدهم)	نیمسال اول نهمین اول دوایزدهم)	الکوهی خوش (شال-لای-دبلیو)	ملعلی یکم دهم منجدعلی ۱۷۰	منجدعلی ۱۷۰	اویجه الدافع الوجه درس های دوایزدهم	من انسار الشہادۃ الای الدام علی (۴)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب تاریخ پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)
نیمسال اول دوازدهم (ابتدی) دوایزدهم)	نیمسال اول نهمین اول دوایزدهم)	الکوهی خوش (شال-لای-دبلیو)	ملعلی یکم دهم منجدعلی ۱۷۰	منجدعلی ۱۷۰	اویجه الدافع الوجه درس های دوایزدهم	من انسار الشہادۃ الای الدام علی (۴)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب تاریخ پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)	زوج کتاب خوارفیلی پایه (در میانیل، بک مجموعه را پایه دهد)

برنامه راهبردی منابع درس‌های اختصاصی پایه دوازدهم انسانی - سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

تاریخ آزمون	دیاض و آمار ۳	علوم و فنون ادبیات ۳	جامعة شناسی ۳	تاریخ ۳	جغرافیا ۳	فلسفه و ازدهم	اقتصاد	روان‌شناسی	فلسفه پارادهم
۲۶ دی									

برای بازیابی و جمع‌بندی مطلب نیمسال اول دوازدهم، از کتاب «جمع‌بندی دروس دوازدهم» استفاده نمایید.

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه
۱۴۰۲/۱۰/۱

آزمون ۱ دی ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

مفهوم‌دانش آموزان در هر رده ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.						نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۵	۶	عربی، زبان قرآن
	۱	۲	۴	۶	۷	تاریخ و جغرافیا
	۱	۲	۳	۵	۶	فلسفه و منطق
	۱	۲	۴	۵	۷	اقتصاد

شمارنده:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخ‌گویی:	تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	نام شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۲۰	۹۰	۷۱	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۹۵	۹۱	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۱۰۰	۹۶	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۰۵	۱۰۱	۵
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۱۰	۱۰۶	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران	۵	۱۱۵	۱۱۱	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۲۰	۱۱۶	۵
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۲۰	۱۲۱	۱۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۴۰	۱۳۱	۱۰
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۵۰	۱۴۱	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۶۰	۱۵۱	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، گلناز بینقی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کربمی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، فرهاد علی نژاد، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هونم نمازی، محمد حسین یگانه
جامعه‌شناسی	امیرمهدي افشار، ريحانه اميني، آزيتا بيدقى، كوش شاهحسيني، فاطمه صفرى، حبيبه محبى، سيد محمد مدنى ديناني
روان‌شناسي	حميدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، نیلوفر طالی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برچی، ابوالفضل تاجیک، مجید بیگلری، امیرحسین شکوری، علی رسولی، حسین رضائی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیروodi، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده، فاطمه منصور‌خاکی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علی آقاجانپور، صفا حاضری، زهرا دامیار، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	محمد آقاصالح، پرگل رحیمی، سیا جعفرزاده صابری، محمد رضائی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، سید محمد مدنی دینانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رقبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدي ملامضاني، علی مرشد، محمد حمیدی، آروین حسیني	—	الهه شهبازي
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	آرش مرتضائی فر، ابوالفضل کاشی	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	کوش شاهحسینی	کوش شاهحسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی فر، مهتاب شیرازی	زهره قموشی
روان‌شناسي	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاده‌سنگره، فرهاد علی نژاد	—	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلات‌عربی	ستد محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه محلوجی
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	مهتاب شیرازی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهندی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	راميلا عسگری	زهره قموشی

گروه فني و توليد

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور‌خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی (۳):
الوجه النافع و الوجه المفسر
(قواعد و تمرین‌های درس ۲)
صفحه‌های ۲۵ تا ۲۶

عربی (۲):
مواعيط قيئمه
صناعة التأسيف في الأدب الفارسي
(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٧٨ - ٧١)

٧١- ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيَّنَ مُّبَشِّرًا﴾: مردم (در آغاز) ...

۱) یک امت واحد بودند و خداوند پیامبران را برانگیخت که بشارت‌دهنده باشند!

۲) گروهی واحد بودند و خدا رسولان را برای بشارت آن‌ها فرستاد!

۳) امتی یگانه بودند و خداوند پیامبران را بشارت‌دهنده فرستاد!

۴) یک گروه یگانه بودند و خدا رسولان مژده‌دهنده را فرستاد!

٧٢- « هجمت الجراد على مزارع القرية وأكلت المحاصيل الزراعية و سببت خسائر كبيرة بقضم النباتات الن Directorate! »:

۱) ملخ‌ها به مزرعه‌های روستا هجوم بردن و محصولات کشاورزی را خوردند و با جویدن گیاهان تازه موجب خسارت‌های بزرگی شدند!

۲) ملخ به مزارع آبادی هجوم برد تا محصولات کشاورزی را بخورد و با از بین بردن گیاهان سبز و تازه سبب خسارت آن شود!

۳) ملخ‌ها به مزارع روستا حمله کردند و محصولات زراعی را خوردند و با از بین بردن گیاهان تر و تازه‌اش باعث خسارات بزرگی شدند!

۴) ملخ‌هایی که به مزرعه‌های آبادی هجوم می‌آورند و محصولات زراعی را می‌خورند، با جویدن گیاهان تر و تازه باعث خسارت‌های عظیمی می‌شوند!

٧٣- « مَنْ إِجْتَبَ عَنِ الْعُجْبِ وَ أَحَبَّ النَّاسَ حَسَبَ مَا قَرَأَنَاهُ مِنِ الْآيَاتِ فَهُوَ أَحَبُّ الْمُخْلوقَاتِ وَ أَحَبَّهُ أَيْضًا! »:

۱) کسی که از خودپسندی دوری کند و محبوب‌ترین مردم باشد مطابق آنچه از آیات خواندیم محبوب‌ترین مخلوقات است و من هم او را دوست دارم!

۲) کسی که از خودشیفتگی دوری کند و محبوب‌ترین مردم باشد مطابق آنچه از آیات می‌خوانیم او از مخلوقات دوست‌داشتنی است و من هم دوستش دارم!

۳) هرکس از خودشیفتگی دوری کند و مردم را دوست بدارد مطابق با آنچه از آیات می‌خوانیم او مخلوقات را دوست دارد و نیز محبوب‌ترین آن‌هاست!

۴) هرکس از خودپسندی دوری کند و مردم را دوست بدارد مطابق با آنچه از آیات خواندیم محبوب‌ترین مخلوقات است و من نیز او را دوست دارم!

سؤال‌های دارای دام آموزشی: در تصویر پاسخ‌برگ شما در هر آزمون تعداد سؤال‌هایی که در دام آموزشی افتاده و به آن پاسخ غلط داده‌اید مشخص شده است. این سؤال‌ها را بشناسید و بررسی کنید که چگونه در دام طراح سؤال افتاده‌اید. کتاب اشتباهات متداول به شما کمک می‌کند تا با تیپ این سؤال‌ها بیشتر آشنا شوید.

٧٤- « حين يَهْمِرُ الْمَطَرُ نَسْمٌ رَائِحَةُ الْأَرْضِ، هَذَا هِيَ الْقُلُوبُ حِينَ تَمْتَلَئُ بِالْفُؤُدِ وَ تُخْبَرُ الْجَمِيعُ عَنِّهِ!»:

۱) وقتی باران فرومی‌ریزد، بوی زمین را استشمایم می‌کنیم، به همین صورت‌اند قلب‌ها زمانی که از عشق لبریز می‌گردند و همه از آن باخبر می‌شوند!

۲) هنگام بارش باران، بوی زمین به مشاممان می‌رسد، همین‌طور قلب‌هایمان، چنان که از محبت پُر شوند، همه را از آن مطلع می‌کنند!

۳) زمانی که باران می‌بارد، عطر زمین را استشمایم می‌کنیم، این چنین هستند قلب‌ها هنگامی که از عشق لبریز می‌شوند و همه را از آن باخبر می‌کنند!

۴) هرگاه باران روی زمین ببارد، عطرش استشمایم می‌شود، بدین سان قلب‌ها از محبت پُر می‌شوند و خبرش را به همه می‌رسانند!

٧٥- « لَوْ أُعْطِيْتُ الْأَقْالِيمَ السَّبْعَةَ بِمَا تَحْتَ أَفْلَاكُهَا لِلْعَبْدِ الْمُنَقَّى كَيْ يَعْصِيَ اللَّهَ لَمَّا ارْتَكَبَ مَعْصِيَةً أَبْدَا!»:

۱) اگر سرزمین‌های هفتگانه با آنچه زیر آسمان‌هایش است، به بنده باتقوا داده می‌شد تا از خدا سرپیچی کند، هرگز گناهی را انجام نمی‌داد!

۲) وقتی سرزمین‌های هفتگانه با هر آنچه زیر آسمان‌هایش است، به بنده پرهیزگار داده شود تا از خدا نافرمانی کند، هرگز گناهی را مرتكب نمی‌شود!

۳) اگر سرزمین‌های هفتگانه را با تمام آنچه که زیر آسمانش است به بنده پرهیزگار بدهند تا بر خدا عصیان کند، ابداً گناهی را انجام نمی‌دهد!

۴) اگر سرزمین‌های هفتگانه را با آنچه زیر آسمان‌هایش است، به بنده باتقوا می‌دادند تا از خدا نافرمانی کند، هرگز گناهی را مرتكب نمی‌شد!

٧٦- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

۱) أَنْتَ تُؤثِّرُ صَدِيقَكَ عَلَى نَفْسِكَ؟! : آيَا تُوْخُودُتُ بِرِدُوْسَتِ تَأْثِيرِ مِيْغَذَارِي؟!

۲) أَنْتَ مِنَ الَّذِينَ يُعِجِّبُنِي سُلُوكَهُمْ! : تُوازِ كَسَانِي هُسْتِي كَهْ مِنْ ازْ رِفَتَارَشَانْ خُوشِمْ مِيْآمد!

۳) اصِبْرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأَمْرِ! : بِرِ آنْجَهِ بِهِ تُوْرِسِيدِهِ صِبَرْ كَنْ بِهِدرِسِتِي كَهْ آنْ ازْ كَارَهَاهِ مِهْمِ اسْتِ!

۴) الْمَوَاعِظُ الَّتِي قَدَّمَهَا «لِقَمَانْ» لِابْنِهِ، يَهَدِّي بِهَا كُلُّ الشَّبَابِ! : پِنْدَهَايِی کَهْ لِقَمَانْ بِهِ پِسْرَشْ دَادِ، هَمَّهْ جَوَانَانْ رَا هَدَيَاتِ مِيْكَنَدِ!

٧٧- عَيْنَ الْخَطَا:

۱) نَقْدِرُ الْخَفَافِيَشَ عَلَى الْبَقَاءِ عَلَى رَغْمِ تَغْيِيرِ درْجَةِ حرَارَةِ جَسْمِهَا! : خَفَاشِهَا بِا وجودِ تَغْيِيرِ درْجَةِ حرَارَتِ بِدَنْشَانِ قَادِرِ بِهِ (زَنْدَهِ) مَانِدَنِ هُسْتِنَدِ!

۲) مِنْ أَدْنَبَ وَ هوَ يَضْحِكُ، دَخَلَ النَّارَ وَ هوَ يَبْكِي! : هَرَكَسْ گَنَاهِ كَنَدِ وَ بَخَنَدَدِ، اوَ وَارِدِ جَهَنَمِ مِيْشَودِ وَ گَرِيهِ مِيْكَنَدِ!

۳) حَلَمُ الْأَمَانِ مِنْ أَهْمَ الْوَسَائِلِ عِنْدِ وَقْعَةِ التَّصَادِمِ! : كَمِرْبِندِ ايْمَنِي ازْ مِهْمِتَرِينِ وَسَايِلِ درْ هَنَگَامِ وَقْعَةِ تَصَادِفِ اسْتِ!

۴) هَلْ ثَصِّدَقَيْنَ أَنَّ حَجْمَ دُبَّ الْبَانَدَا عِنْدِ الْوَلَادَةِ أَصْغَرُ مِنَ الْفَأْرِ؟! : آيَا باورِ مِيْكَنَی کَهْ انْدَازَهِ خَرَسْ پَانَدَا هَنَگَامِ تُولَّدِ، ازْ موْشِ كَوْچَكَ تِرِ اسْتِ!

٧٨- «این دو شریک در سال گذشته با هم داد و ستد نکردند، زیرا قیمت‌های کالاهای گران بودا»؛ عین الصحيح:

١) ما تَعَامَلَ هَذَا الشَّرِيكَانَ فِي الْعَامِ الْماضِي لَأَنَّ الْبَضَائِعَ أَسْعَارُهُ غَاليَاً!

٢) هَذَا الشَّرِيكَانَ مَا تَعَامَلَا فِي الْعَامِ الْماضِي لَأَنَّ أَسْعَارَ الْبَضَائِعَ كَانَتْ أَغْلَى!

٣) هَذَا الشَّرِيكَانَ مَا تَعَامَلَا فِي السَّنَةِ الْماضِيَةِ لَأَنَّ أَسْعَارَ الْبَضَائِعَ كَانَتْ غَاليَةً!

٤) كَانَتْ أَسْعَارُ الْبَضَائِعَ غَاليَةً لِذَلِكَ هَذَا الشَّرِيكَانَ لَا يُعَامِلُانَ فِي السَّنَةِ الْماضِيَةِ!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٧٩ - ٨٣) بما يناسب النص:

ما زال الشتاء فينا؟ يجعلنا أكثر رقةً و جمالاً و قرباً ممن نحبهم، و يجعلنا أكثر شاعريةً كما يعبر عنه كثير من الشعراء. فإن الشتاء والأمطار والبرد كلها من الأبواب التي يستخدمها الشاعر في وصف الحب، يقول نزار قباني في قصيدة: " و أنا أيضاً أريد أن تكون في عشق شتائي، و انقلابياً، و عاصفاً! " ولكن هناك أشعار قد أنشئت عن العزلة و الوحشة في فصل الشتاء أيضاً، إن الشتاء قد يترك إحساساً عميقاً في داخلنا باليس، ولكنه بداية الربيع فـ فتتعلم منه درس الحياة، إنه يعلمنا أن الظلام هو بداية النور و أن الأمل هو بداية المستقبل المُضيء؛ كما نقرأ في قصيدة أخرى من نزار قباني: " لا يقلقني * الثلج، و لا يزعجي حصار الصقيع * / فأنا أقاومه؛ حيناً بالشعر، و حيناً بالحب!"

* الصقيع: تجمد الماء

* يقلق: يجعل المرء مضطرباً

٧٩- عین الصحيح حسب النص:

١) هناك أشعار قد تجلّى فيها الخوف من فصل الشتاء و مظاهره!

٢) من الشعراء من يعتقدون أن الشتاء ليس جميلاً فلا حاجة إلى وصفه!

٣) يجد العشاق علاقة قوية بين الحب و الشتاء فيعبرون فيه عن مشاعرهم!

٤) إن الشتاء يعلم الناس حب العزلة، فإن الوحدة قد تكون خيراً من ألف جليس!

٨٠- عین الخطأ: إن الشتاء . . .

١) يستطيع أن يطفئ نار الأحاسيس!

٢) فصل البرد و المستافقون يدركون برد الشتاء جيداً!

٣) فصل يقول فيه الناس أذب الكلمات عن الحب!

٤) له صباحات بيضاء اللون و مساءات ممطرة جميلة!

٨١- عین غير المناسب لعنوان النص:

- (٢) الإستخدام الرمزي للشّتاء   ١) الشّتاء في الأدب العربي
- (٤) الشّتاء فصل الأمل للشّعراة   ٣) الأحساس المتناقضة تجاه الشّتاء
- عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصّرفي (٨٢ و ٨٣)
- ٨٢- «الأبواه - الشاعر - أنشدت - نتعلّم»:

- (١) الأبواه: اسم - جمع تكسير (مفرده: باب) - معرفة - معرب / خبر «إن» المشبهة بالفعل
- (٢) الشاعر: مفرد مذكر - اسم فاعل (مأخوذ من مصدر مجرّد ثلاثي) / فاعل و مرفوع بعلامة الضمة
- (٣) أنشدت: ماض - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: إنشاد) - مجهول / فعل، و الجملة فعلية
- (٤) نتعلّم: مضارع - مزيد ثلاثي (له حرفان زائدان؛ مصدره على وزن: تفعُّل) - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- ٨٣- «أخرى - أقاوم - يعلم - المضيء»:

- (١) أخرى: مفرد مؤنث - اسم تفضيل - معرب / صفة و مجرور بالتبعية من موصوفها
- (٢) أقاوم: فعل مضارع - للمتكلّم وحده - مزيد ثلاثي (من باب «مُفَاعِلَة») - معلوم / فعل و فاعل
- (٣) المضيء: مفرد مذكر - اسم فاعل (من مصدر مجرّد ثلاثي) / صفة و مجرور بالتبعية من الموصوف
- (٤) يعلم: مضارع - مزيد ثلاثي (ماضيه: عَلَمْ، مصدره: تَعْلِيم) - معلوم / فعل و فاعل؛ مفعوله: ضمير «نا»

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٨٤ - ٩٠)

٨٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) مات الذي أصبح غنياً من خلال إيجاد طرق لقتل المزيد من الناس!
- (٢) بعد أن اخترع نوبل الديناميت، ازدادت الحروب و كثُرت أدوات القتل!
- (٣) تُنمّح هذه الجائزة في كل سنة إلى من يُفدي البشرية في مجالات حددوها!
- (٤) شعر نوبل بالذنب و بقي حزيناً و خاف أن يذكره الناس بالسوء بعد موته!

٨٥- عین الأنصب عن المفهوم: «دع شاتِمك مُهاناً تُرضِي الرَّحْمَانَ وَ تُسْخِطِ الشَّيْطَانَ!»

١) رضا الله في رضا الوالدين، و سخط الله في سخط الوالدين!

٢) ترجم بـ پلنگ تیزندان / ستمکاری بود بر گوسبندان!

٣) الشَّتَمُ لَا يَبْنِي بَلَدًا وَ لَا يُصْلِحُ فَاسِدًا!

٤) جواب ابلهان، خاموشی است!

٤٦- عین الخطأ في استخدام وزن « فعلى»:

١) بتحمّل المصائب يُمكّن الوصول إلى المراتب العليا!

٢) إن مجالسة الصالحات فضلي من أن تعيشي وحيدة!

٣) من الضروري أن نترجم التصوص الأدبية من اللغات الأخرى!

٤) هذه الأنمار التي شاهدناها في المخزن قد حُصدت من الحديقة الصغرى!

٤٧- عين العبارة التي فيها اسم له معنى تفضيل أو مكان:

١) العِلْمُ أَصْلُ كُلَّ خَيْرٍ وَ الْجَهَلُ أَصْلُ كُلَّ شَرٍّ!

٤) في هذه المتاجر سراويل رخيصة!

٤٨- عين اسم الفاعل يكون فاعلاً:

١) هؤلاء سياح يُسافرون إلى أقصى البلاد!

٤) أحبّتني هجروني كما شاء عذاتي!

٣) المسلمين خمس سكان العالم!

٤٩- عين ما فيه الحال و الصفة معاً:

١) اللهم ارزقنا توفيق خدمة المساكين المستحقين و اليتامي!

٢) ليس جميع معلمي مدرستنا الكبيرة حاضرين في الحفلة!

٣) في النجف الأشرف كنا بزيارة مرقد أمير المؤمنين مُشتفين!

٤) يا فلاخ قم بجمع محصول مزرعتك الصغيرة وحيداً و لا تعتمد على غيرك!

٤٩٠- عين ما ليست فيه «الجملة الحالية»:

١) في الآيات القرآنية قد أمرنا أن ننفق أموالنا و هي فانية!

٢) طبخت والدتي طعاماً لذيناً لضيوفنا الكرام و هم كانوا مستعجلين!

٣) سئل المدير عن أحداث طريق الحياة و الصعوبات التي تؤثّر علينا!

٤) يعود لاعبو فريقنا من الملعب و فوزهم يضمّن صعودهم إلى المرحلة التالية!

درس ششم: جنگ جهانی
اول و ایران
صفحه‌های ۹۱ تا ۷۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۹۱- کدام گزاره، درباره نقش آمریکا در جنگ جهانی اول صحیح است؟

(۱) از همان ابتدا مستقیماً وارد جنگ شد.

(۲) با شروع جنگ به متفقین پیوست و توانست موفقیت‌هایی را به دست آورد.

(۳) در سال‌های پایانی، به آلمان اعلان جنگ داد و بعد از آن دولت‌های متعدد تسليم شدند.

(۴) در اواخر جنگ به متحدین پیوست و ابتکار عمل را به دست گرفت.

۹۲- کدام گزینه از جملهٔ رخدادهای بعد از انقلاب روسیه محسوب نمی‌شود؟

(۱) واگذاری متصروفات گسترده‌ای به متحدین و انعقاد قرارداد صلح با آن‌ها

(۲) الحق مناطق متعلق به امپراتوری روسیه به اتحاد جماهیر شوروی

(۳) تقویت جایگاه شورای کشاورزان و کارگران

(۴) پیروزی شوروی در جنگ جهانی اول

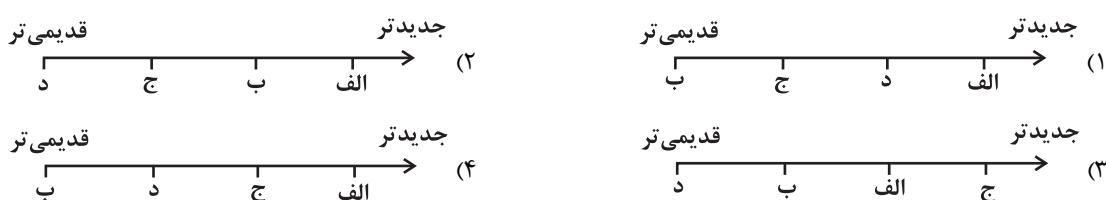
۹۳- کدام گزینه، تقدم و تأخیر زمانی رویدادهای زیر را به درستی نشان داده است؟

الف) بستن قرارداد انگلستان با دولت و ثوق‌الدوله برای تحکیم سلطهٔ خود در ایران

ب) تشکیل اتحاد سه‌گانه توسط آلمان با امپراتوری اتریش - مجارستان و ایتالیا

ج) انعقاد معاهده میان انگلستان و روسیه برای پایان دادن به اختلافات خود در ایران، افغانستان و تبت

د) شکل‌گیری گروه‌های مخالف علیه تزارها در روسیه و شروع اصلاحات

۹۴- کدامیک از گزینه‌های زیر، از تعهدات آلمان در پیمان صلح ورسای نیست؟

(۱) ملزم به پرداخت غرامت به دولت‌های متفق شد.

(۲) متعهد به محدود نگه داشتن توان نظامی خود شد.

(۳) بخش‌هایی از خاک این کشور به روسیه واگذار شد.

۹۵- یکی از اصلی‌ترین مقدمات بروز قحطی فراغیر ایران در زمان جنگ جهانی اول، چه بود؟

(۱) اعلام بی‌طرفی ایران در جنگ و حضور روس‌ها در ایران

(۴) سیاست‌ها و اقدامات دولت انگلستان در ایران

(۲) حضور عثمانی در جنگ و حمایت ایران از عثمانی

بهترین درس شما: در هر آزمون بهترین درس شما برایتان پیامک می‌شود. سعی کنید همیشه اول نقاط قوت خود را بشناسید و بررسی کنید که چگونه توانسته‌اید در آن درس بهترین عملکرد را داشته باشید. دربارهٔ بهترین درس خود در هر آزمون با پدر و مادرتان هم گفت و گو کنید.

فصل اول: تاریخ‌شناسی
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۸

در این بخش، از میان سوالات قاریخ (۱) و قاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۹۶ تا ۱۰۰ «با» به سوالات ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

قاریخ (۱)

۹۶- تفاوت نگاه یک وقایع‌نگار سنتی با یک تاریخ‌نگار نوین در کدام گزینه بهتر تبیین شده است؟

۱) در تاریخ‌نگاری نوین به اصل رویدادها می‌پردازیم و از پرداختن به تمآق‌ها، اضافات و افراد غیرمتغیر پرهیز می‌کنیم.

۲) در تاریخ‌نگاری سنتی بر ابعاد فرهنگی و اجتماعی یک پدیده تمرکز چندانی نداریم.

۳) در تاریخ‌نگاری نوین برخلاف وقایع‌نگاری سنتی به شرح اقدامات فرمزاوایان و امور نظامی و سیاسی نمی‌پردازیم.

۴) در تاریخ‌نگاری سنتی در ابعادی وسیع‌تر زمینه‌ها و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تحلیل می‌کنیم.

۹۷- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب به کدام‌یک از مراحل پژوهش در تاریخ اشاره دارند؟

- کار مرخ همانند کار کارآگاهی است که قصد بازسازی یک صحنه جرم را دارد.

- پیگیری درست این مرحله مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست تحقیق می‌شود.

- تازگی و فایده‌مندی از معیارهای ارزیابی عملکرد مرخ در این مرحله است.

۱) تحلیل و تفسیر اطلاعات - انتخاب موضوع - تدوین پرسش‌های تحقیق

۲) تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق - انتخاب موضوع

۳) گردآوری و تنظیم اطلاعات - تحلیل و تفسیر اطلاعات - شناسایی منابع

۴) گردآوری و تنظیم اطلاعات - شناسایی منابع - تحلیل و تفسیر اطلاعات

۹۸- کدام گزینه درباره گاهشماری رایج در میان بابلی‌ها درست است؟

۱) در این گاهشماری سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد.

۲) برای حل اختلاف سال قمری و خورشیدی هر ۴ سال یک ماه به سال می‌افزودند.

۳) سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و ۵ روزه اضافی به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌شد.

۴) در این گاهشماری سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد.

۹۹- کدام گزاره، درباره نقشه‌های تاریخی نادرست است؟

۱) با پیشرفت و تکامل شیوه‌های پژوهش در تاریخ، مورخان به اهمیت استفاده از این نقشه‌ها پی برده‌اند.

۲) از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن این نقشه‌ها در مطالعه تاریخ است.

۳) این نقشه‌ها تنها شامل اطلاعات قلمرو حکومت‌ها، مرزها و پایتخت‌ها بوده است. ازmon وی ای پی

۴) امروزه از این نقشه‌ها، برای ارائه اطلاعات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و جمعیتی گذشته استفاده می‌شود.

۱۰۰- مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، عمدتاً متکی به کدام مورد است؟

۱) ابزارهای اندازه‌گیری زمان

۲) کاوش‌های باستانی

۳) کتاب‌های تاریخی

۴) تاریخ شفاهی

فصل اول: تاریخ‌شناسی
فصل دوم: ظهور اسلام
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۹

اگر به سؤال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید.

تاریخ (۲)

۱۰۱- کدامیک از گونه‌های تاریخ‌نگاری زیر بعدها با تاریخ محلی، پیوستگی یافت؟

- (۱) تکنگاری   (۲) تاریخ‌های سلسله‌ای   (۳) تاریخ‌های عمومی   (۴) تاریخ‌های منظوم

۱۰۲- یکی از عمدترین کارهای موزخان در سنجش اعتبار و نقد روایت‌کننده، کدام است؟

- (۱) بررسی مطابقت یا عدم مطابقت روایت با عقل   (۲) مقایسه منابع تاریخی با سایر منابع موجود

۱۰۳- اعتبرسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی

۱۰۳- تطابق کدام روش تاریخ‌نگاری با کتاب نویسنده آن، درست است؟

- (۱) تاریخ‌نگاری ترکیبی ← → اخبار الطوال: دینوری   (۲) تاریخ‌نگاری روایی ← → مروج الذهب: مسعودی

۱۰۴- کدام عامل از دلایل اصلی مخالفت و دشمنی سران شرک در مقابل دعوت اسلامی بود؟

- (۱) قدرت گرفتن طبقات فقیر و مستضعف   (۲) احساسات دینی و اعتقاد راسخ آن‌ها نسبت به بت‌هایشان

۱۰۵- پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ایوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا (ص) ناکام ماندند، چه تصمیمی گرفتند؟

(۱) تصمیم گرفتند شبانه از قبایل مختلف به منزل پیامبر (ص)، حمله‌ور شوند.

(۲) تصمیم گرفتند تا از نجاشی پادشاه حبشه بخواهند تا به مسلمانان جا و مکان ندهند.

(۳) تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

(۴) تصمیم گرفتند با انجام اقداماتی از گرایش جوانان و مستضعفان به پیامبر (ص) و یارانش بکاهند.

درس سوم: ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل
صفحه‌های ۵۸ تا ۴۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیا (۳)

۱۰۶- کدام رویداد تحول عظیمی را در حمل و نقل عهد باستان، پدید آورد و عامل کارایی و سرعت بیشتر وسایل نقلیه در حمل و نقل قرن نوزدهم کدام است؟

(۱) کشف آتش - ساخت هواپیماهای مسافربری

(۲) اختراع چرخ - کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به جای زغال سنگ

(۳) ساخت کشتی - گسترش راه‌ها و شبکه‌های جاده‌ای

(۴) اختراع چرخ - اختراع موتور بخار

۱۰۷- اهمیت حمل و نقل در قدرت ملی یک کشور چگونه نمایان می‌شود؟

(۱) دسترسی به تمام نقاط یک سرزمین در کمترین زمان

(۲) استفاده از گذرگاه‌های حمل و نقل به عنوان ابزارهای سیاسی

(۳) رفع نیازهای اقتصادی مردم یک کشور در موقع خاص مثلاً در جنگ

(۴) تقویت روابط بین‌المللی و رفتار کشورها با یکدیگر

۱۰۸- همهٔ عبارت‌ها از دلایل ماهیت جغرافیایی حمل و نقل محسوب می‌شوند؛ به جز:

(۱) حمل و نقل با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد.

(۲) حمل و نقل بر زمین، آب و هوای تأثیر می‌گذارد.

(۳) شبکه‌های حمل و نقل، فضای جغرافیایی را تغییر می‌دهند.

(۴) حمل و نقل با جایه‌جایی در فضای جغرافیایی و ارتباط دادن نواحی به یکدیگر سروکار دارد.

۱۰۹- با توجه به مزایا و محدودیت‌های انواع روش‌های حمل و نقل کدام مورد به درستی تدوین شده است؟

(۱) در حمل و نقل هوایی و دریایی به طور مشترک هزینه احداث فرودگاه، بنادر و خرید هواپیما و کشتی بسیار زیاد است و هر دو برای مسافت‌های طولانی مناسب هستند.

(۲) حمل و نقل جاده‌ای از شیوه‌های متداول حمل و نقل در همهٔ قاره‌های جهان و حمل و نقل ریلی از مهم‌ترین شیوه‌های حمل کالا و مسافر در جهان است. هزینه احداث پایانه‌ها در حمل و نقل جاده‌ای متوسط و در حمل و نقل ریلی کم هزینه‌تر برآورد می‌شود.

(۳) حمل و نقل جاده‌ای و ریلی به ترتیب برای مسافت‌های کوتاه و نسبتاً دور مناسب هستند و هر دو از نظر دسترسی به نقاط مختلف و توقف در ایستگاه‌های متعدد انعطاف بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل دارند.

(۴) حمل و نقل هوایی و دریایی هر دو به احداث مسیر نیاز ندارند و از هر دو شیوه برای حمل و نقل کالاهای کم حجم و سبک استفاده می‌شود.

۱۱۰- طولانی‌ترین خطوط لوله اصلی نفت و گاز مربوط به کدام یک از کشورهای عضو اوپک است؟

(۱) ایران

(۲) عربستان

(۳) ونزوئلا

فصل اول: جغرافیا چیست?
(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۱۲

در این بخش، از میان سوالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) تنها یک مجموعه و انتخاب کنید.
به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ «یا» به سوال‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیای ایران

۱۱۱- کدام گزاره در رابطه با مفهوم «مکان» عبارت درستی را ارائه می‌دهد؟

- ۱) برخی از فعالیت‌های انسان‌ها در محل معینی انجام می‌شود.
- ۲) تداوم روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پدیده‌ها سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.
- ۳) در هر مکان همه پدیده‌ها بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و برخی از آن‌ها از برخی دیگر تأثیر می‌پذیرند.
- ۴) مکان، از مفاهیم فرعی دانش جغرافیا محسوب می‌شود که اطلاع از آن برای درک این علم مهم است.

۱۱۲- همه موارد زیر عملکرد مثبت انسان در ارتباط با محیط را بیان می‌کنند؛ به جز:

- ۱) تدوین برنامه مدیریت یکپارچه در کل حوضه آبریز دریاچه ارومیه
- ۲) احداث صنایع آبیر در استان سمنان
- ۳) برگزاری مسابقات ورزشی در کوهستان‌های برف‌گیر چهار محال و بختیاری
- ۴) توسعه روش‌های آبیاری نوین و مناسب با محیط در مناطق خشک یزد

۱۱۳- در رابطه با مراحل مختلف یک پژوهش جغرافیایی، کدام مثال به درستی بیان شده است؟

- ۱) پردازش اطلاعات: پژوهشگر با کمک تصاویر ماهواره‌ای، افت سطح آب دریاچه ارومیه و پس‌روی آن را مطالعه می‌کند.
- ۲) بیان مسئله: به نظر می‌رسد خشکسالی، بیکاری و کمبود امکانات از عوامل مهاجرت روستاییان به شهرها هستند.
- ۳) نتیجه‌گیری: بین تقاضای نیروی کار در شهرهای بزرگ و جذب جمعیت در آن‌ها، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.
- ۴) جمع‌آوری اطلاعات: درصد جمعیت بیکار و بی‌سوان و رابطه بین آن‌ها در شهر تبریز، با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

۱۱۴- جغرافی‌دان کدام مسائل را با هدف رشد و توسعه یک شهر به صورت همه‌جانبه طرح و مطالعه می‌کند؟

- الف) مطالعه بافت جمعیت شهر
  - ب) اشتغال و بیکاری و میزان سواد
  - ج) مطالعه میزان منابع آب شهر
  - د) مطالعه آب و هوای خاک و ساختار سنی جمعیت
- ۱) «ب» و «د»   ۲) «الف» و «ج»   ۳) «ج» و «د»   ۴) «الف» و «ب»

۱۱۵- کدام مورد درخصوص مراحل روش تحقیق در جغرافیا، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«ممکن نیست بعد از مرحله تدوین فرضیه تحقیق، ...»

- ۱) نتایج تحقیقات قبلی و مرتبط با بیان مسئله تحقیق، مورد بررسی قرار گیرد.
- ۲) پاسخ مسئله تحقیق براساس نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آید.
- ۳) اطلاعات غیرضروری و اطلاعات مغاید و مرتبط جمع‌آوری شده، از هم تفکیک شوند.
- ۴) جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز به روش کتابخانه‌ای و گاهی به روش میدانی انجام شود.

فصل اول: ناحیه چیست؟

(درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۱۸)

اگر به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سوال‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۱۶- چرا انسان‌ها نواحی مختلفی را پدید می‌آورند؟ به دلیل ...

- ۱) استفاده از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوت برای بهره‌برداری از محیط
- ۲) استفاده از معیارهای طبیعی و انسانی متفاوت برای ناحیه‌بندی
- ۳) سطوح متفاوت دانش و فناوری در میان انسان‌ها
- ۴) محدودیت‌ها و موانع طبیعی متفاوت در بین انسان‌ها

۱۱۷- عبارت زیر با کدام گزینه مطابقت دارد؟

«در کشور ما به دلیل گوناگونی آب و هوا، معماری‌های گوناگونی در نقاط مختلف کشور مشاهده می‌شود.»

- ۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.
- ۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
- ۳) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های دولت‌ها هستند.
- ۴) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

۱۱۸- هر کدام از موارد زیر، با کدام ملاک روابط بین انسان و ناحیه ارتباط دارد؟

- الف) برای عبور قطار در ناحیه کوهستانی و برف‌گیر سوئیس تونل و پل احداث شده است.
- ب) بالا رفتن قیمت برنج وارداتی آسیا، نگرانی کشورهای واردکننده را در زمینه تغذیه مردم افزایش داده است.
- ج) مردم ناحیه مسلمان‌نشین میانمار در نتیجه پاکسازی قومی دولت میانمار به مرزهای بنگلادش درخواست پناهندگی داده‌اند.
- ۱) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

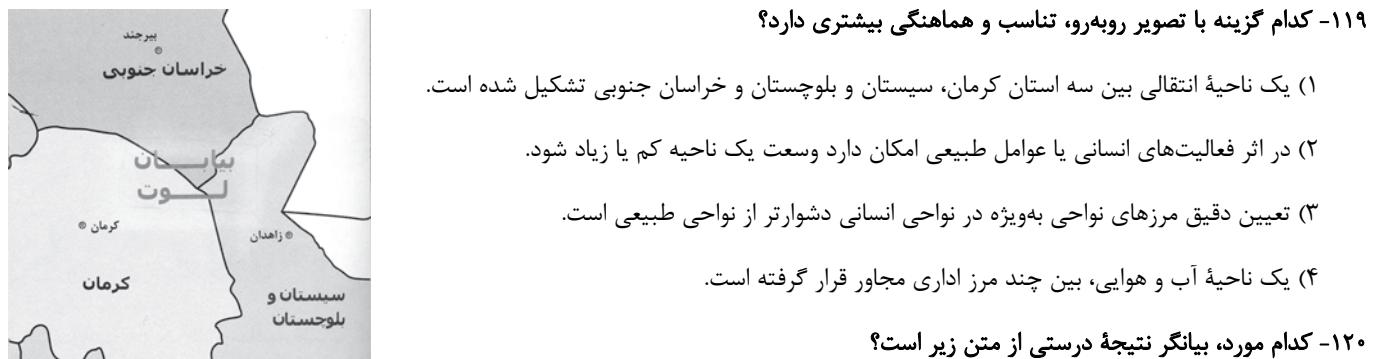
۲) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند - نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

۳) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

۴) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند - انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

۱۱۹- کدام گزینه با تصویر روی رو، تناسب و هماهنگی بیشتری دارد؟

- ۱) یک ناحیه انتقالی بین سه استان کرمان، سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی تشکیل شده است.
- ۲) در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی امکان دارد وسعت یک ناحیه کم یا زیاد شود.
- ۳) تعیین دقیق مرزهای نواحی بهویژه در نواحی انسانی دشوارتر از نواحی طبیعی است.
- ۴) یک ناحیه آب و هوایی، بین چند مرز اداری مجاور قرار گرفته است.

۱۲۰- کدام مورد، بیانگر نتیجه درستی از متن زیر است؟

«کشورهای واقع در عرض‌های بالا هم‌زمان با راهسازی، تمهیداتی از قبیل ماشین‌های برف‌روب مجهز به GPS برای پاکسازی جاده‌ها داشته‌اند.»

- ۱) انسان‌ها برای زندگی و سازگاری با محیط طبیعی، از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند.
- ۲) هر ناحیه طبیعی در کره زمین بهطور حتم با دیگر نواحی کنش متقابل اقتصادی و فرهنگی دارد.
- ۳) انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و آن را تغییر می‌دهند.
- ۴) هر حکومتی با تصمیم‌گیری‌های سیاسی خاصی، نحوه استفاده از قابلیت‌های محیط‌های طبیعی را مشخص می‌کند.

درس پنجم: خدا در فلسفه

(قسمت اول)

درس ششم: خدا در فلسفه

(قسمت دوم)

صفحه‌های ۵۱ تا ۲۹

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- برای رد کردن برهان مشهور ارسطو در اثبات وجود خدا، اثبات کدام گزاره ضروری است؟

۱) هر موجودی در کامل‌ترین درجه وجودی خود قرار دارد.

۲) نظم در جهان وجود ندارد، بلکه ما جهان را منظم می‌پنداریم.

۳) طبیعت و جهان مادی، نمی‌تواند منشأ غیرمادی داشته باشد.

۴) جهان هستی، یکپارچه ثابت است و تغییری در آن نیست.

۱۲۲- کدام مورد درباره برهان دکارت بر وجود خدا درست است؟

۱) نتیجه برهان دکارت، که اثبات وجود خداست، در مقدمات او مفروض پنداشته شده است.

۲) در برهان دکارت، تصور وجودی نامتناهی فرض شده، در حالی که انسان قادر به ساخت آن نیست.

۳) داشتن ادراکی از وجودی نامتناهی در انسان ناشی از یک موجود متناهی است.

۴) در مقدمه اول برهان دکارت، خالقیت خداوندی که از لی و ابدی است، متصور می‌شود.

۱۲۳- بنابر اعتقاد دیوید هیوم، برهان نظم به ترتیب چه توانایی و چه ناتوانایی دارد؟

۱) اثبات وجود از لی و ابدی - اثبات یک نظام و خالق

۲) اثبات یک نظام و خالق - اثبات وجود از لی و ابدی

۳) اثبات وجود از لی و ابدی - اثبات یک خالق نامتناهی

۴) اثبات یک نظام مذبر - اثبات وجود خالق جهان

۱۲۴- تفاوت فلسفه‌دانند ویلیام جیمز و کاتینگهام با افرادی مانند کانت و دکارت، درباره مقوله «خدا» چیست؟

۱) آن‌ها بر خلاف کانت و دکارت به مسئله خدا توجه نداشتند.

۲) استدلال‌های جیمز و کاتینگهام بر اثبات خداوند، از جنس تجربی و حسی بود.

۳) فلسفه‌دانند مثل جیمز و کاتینگهام را دلیل اصلی معناداری زندگی می‌دانستند.

۴) باور فلسفه‌دانند مثل جیمز و کاتینگهام به خدا، سوار بر براهین عقلانی در اثبات او نبود.

۱۲۵- کدام گزینه، از مقدمات برهان فارابی بر اثبات واجب شمرده نمی‌شود؟

۱) فقط در صورتی که علت وجود داشته باشد، معلول هم باشد.

۲) ممکن است یک علت، در عین حال معلول هم هست.

۳) هر چه واقعیت دارد، باید دارای علتی باشد.

۴) بی‌شک، موجوداتی در جهان وجود دارند.

توجه به اشتباهات: داشتن ۱۰ تا ۱۵ اشتباه در هر آزمون قابل قبول است. اشتباهات شما معلم‌های خوبی برای پیشرفت شما هستند. وقتی به یک سؤال اشتباه جواب می‌دهید، یعنی آن موضوع را ناقص یاد گرفته‌اید و معمولاً با یک تلنگر یادگیری‌تان کامل می‌شود. پس به سراغ اشتباهات بروید. کارنامه اشتباهات را می‌توانید در همان روز آزمون از صفحه شخصی خود دریافت کنید.

۱۲۶- کدام گزینه محال بودن تسلسل نامتناهی علل را می‌رساند؟

- (۱) وجود علتهای بی‌شمار در خارج
(۲) وجود یک معلول در واقعیت

- (۳) اصل ساخت میان علت و معلول
(۴) اتفاق در معنای چهارم

۱۲۷- کدام مورد از نتایج استدلال ابن‌سینا برای اثبات وجود خدا است؟

- (۱) ذاتِ موجودات جهان پیرامون ما از حالت امکانی خارج شده‌اند.

- (۲) موجودات از نظر ذات به واجب و ممکن بالذات تقسیم می‌شوند.

- (۳) اشیای این جهان با وجود تعداد نامحدودشان، نیازمند واجب بالذات‌اند.

- (۴) حتی با فرض تسلسل علل نامتناهی، نیازِ ممکنات به واجب حفظ می‌شود.

۱۲۸- کدام مورد از تفاوت‌های بیان ملاصدرا با بیان ابن‌سینا در اثبات وجود خداست؟

- (۱) اشیای جهان در وجود خود محتاج خداوند هستند، نه در ماهیت خود.

- (۲) این هستی است که در حد تساوی بین وجود و عدم است، نه چیستی.

- (۳) وجود اشیای جهان از وجود خدا جدا نشده، بلکه متعلق به آن است.

- (۴) موجودات جهان بر حسب وجود خود، نیازمند واجب شدن هستند.

۱۲۹- تفاوت نگاه ملاصدرا و ابن‌سینا در زمینه نیازمندی موجودات در کدام عبارت به درستی ذکر نشده است؟

- (۱) نوع نگاه ملاصدرا متمرکز است بر خود واقعیت موجود، نه ماهیت و حالت امکانی آن.

- (۲) در حالی که ابن‌سینا نیازمندی را در قبیل از وجود جست‌وجو می‌کند، ملاصدرا این نیازمندی را در آنچه موجود است، می‌کاود.

- (۳) مبانی فکری ملاصدرا و ابن‌سینا در مورد وجود و ماهیت باعث تفاوت دیدگاه این دو متفکر در این زمینه شده است.

- (۴) ابن‌سینا با طرح امکان ذاتی موجودات، نیازمندی موجودات را بعد از پیدایش به شکل محسوس‌تری تبیین می‌کند.

۱۳۰- کدام گزاره در حیطه معناداری حیات از دیدگاه فلسفه مسلمان نادرست است؟

- (۱) فیلسوفان مسلمان می‌گویند ابتدا باید با خدا ارتباط معنوی برقرار کرد و بعد به اثبات عقلانی وی پرداخت.

- (۲) یکی از معیارهای زندگی معنادار، اعتبار داشتن آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی است.

- (۳) اشتیاق و ذوق فطری ممکنات به کمالات و خیرها سبب بقای مخلوقات است.

- (۴) فلسفه مسلمان اعتقاد به وجود خدا و نقش آن در حیات معنوی و اجتماعی انسان را همانند نقش آب در حیات جسمانی بشر می‌دانند.

اقسام استدلال استقرایی
قضیه حملی
صفحه‌های ۳۹ تا ۶۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۳۱- کدام گزینه در توضیح تمثیل نادرست است؟

(۱) نوعی استدلال است که به صرف مشابهت ظاهری، حکم یکی را به دیگری تسری می‌دهد.

(۲) یکی از روش‌ها در توضیح و فهم مطالب است.

(۳) در حوزهٔ صنایع هوایی کاربرد دارد.

(۴) بسیاری از روان‌شناسان از این روش استفاده می‌کنند.

۱۳۲- کدام گزینه از اقسام استقرای نیست؟

(۱) همه دانشجویان کارت دانشجویی دارند، پس سعید نیز دانشجو است.

(۲) نمره چشمم به خاطر کار با گوشی ضعیف شده است؛ تو هم کمتر از گوشی استفاده کن که چشمت ضعیف نشود.

(۳) آب در دمای ۱۰۰ درجه به جوش می‌آید؛ این قانون در قطب شمال نیز صادق است.

(۴) نفیس‌ترین کتاب کتابخانه سر جایش نیست، پس دزدیده شده است.

۱۳۳- استدلال داده شده، چه نوع استدلالی است؟

«تجربه به من می‌گوید: رشته‌های علوم انسانی، مخصوصاً رشته فلسفه بازار کار ندارد. وضعیت رشته‌های جغرافیا و تاریخ هم مانند فلسفه است.»

(۱) استقرای تعمیمی   (۲) استدلال قیاسی   (۳) استدلال تمثیلی   (۴) استنتاج بهترین تبیین

۱۳۴- کدام‌یک از استدلال‌های زیر، قوی‌تر از سایر استدلال‌ها می‌باشد؟

(۱) مریخ و زهره مانند زمین سیاراتی جامد هستند که به دور خورشید می‌گردند، پس امکان حیات در آن‌ها وجود دارد.

(۲) این دو خانه از نظر متراز مشابه‌اند و در یک آپارتمان واقع شده‌اند؛ بنابرین قیمت‌شان نیز باید حدوداً برابر باشد.

(۳) بیل گیتس و ایلان ماسک هر دو ثروتمند و فعال در حوزهٔ تکنولوژی هستند، پس اخلاقیاتشان نیز باید شبیه به هم باشد.

(۴) جیوه و آب، هر دو در دمای اتاق مایع هستند؛ پس آب نیز باید مانند جیوه رسانای جریان الکتریکی باشد.

۱۳۵- نوع استدلال کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) چند نفر از دوستان من فلسفه خوانده‌اند و بیکارند، پس رشته فلسفه بازار کار خوبی ندارد.

(۲) زندگی مثل یک بازی دسته‌جمعی است که گاهی برای رسیدن به هدف‌ها نیاز به تقلب داری.

(۳) یکی از معلمان امروز سیاه پوشیده است، در حالی که امروز روز عزاداری نیست، پس احتمالاً یکی از نزدیکانش فوت کرده است.

(۴) برخی متخصصین طب سنتی اعتقاد دارند که کرونا نیز مانند هر بیماری عفونی‌ای با داروهای گیاهی قابل درمان است.

۱۳۶- در کدام گزینه فقط جملاتی که قضیه محسوب می‌شود به چشم می‌خورد؟

(۱) گر حکم شود که مست گیرند در شهر هر آنکه هست گیرند.

(۲) سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز.

(۳) که گفتت برو دست رستم بیند.

۱۳۷- در کدام یک از ابیات زیر، قضایای حملی بیشتری یافت می‌شود؟

(۱) تو بیا مست در آغوش من و دل خوش دار

(۲) عاشق شوارنه روزی کار جهان سرآید

(۳) شیرینی فراق کم از شور وصل نیست

(۴) چه غریبانه تو با یاد وطن می‌نالی

۱۳۸- در کدام گزینه فعل جمله همان نسبت است؟

(۱) مشهد پایتحت معنوی ایران است.

(۲) در این مدرسه معلم پرورشی نیست.

(۳) امروز دکتر به مطب نمی‌آید.

۱۳۹- در کدام گزینه قضیه‌ای وجود دارد که نه کلیه است و نه جزئی؟

(۱) عقل تنها ابزاری است که می‌تواند با سایر ابزارهای شناخت تعامل و همکاری کند.

(۲) آن عقلی کامل و دارای حکمت است که انسان را به اخلاق و شرافت هدایت کند.

(۳) عقل هر کس به اندازه تواضع و فروتنی اوست و موجب کمتر سخن گفتن می‌شود.

(۴) عقل همراه با عقال به معنای افسار حیوان است و افسار نفس محسوب می‌شود.

۱۴۰- نوع قضیه مطرح شده در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) باهمشماری، معادل پارسی واژه قیاس است.

(۲) دادگاه به دو قسم حقوقی و جزایی تقسیم می‌شود.

(۳) انسان از ریشه نسبیان و فراموشی است.

امکان شناخت
ابزارهای شناخت
صفحه‌های ۴۳ تا ۵۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۴۱- کدام گزینه با سایر گزینه‌ها ناسازگار است؟

(۱) انسان قادر به شناخت اشیا، همان‌گونه که هستند، نیست.

(۲) شناخت انسان همیشه خطأ و اشتباه است.

(۳) انسان علاوه بر امور محسوس، امور نامحسوس را هم می‌تواند بشناسد.

(۴) هیچ یک از علوم انسان، مطابق با واقع نیست و نمی‌توان از خارج خبر داد.

۱۴۲- این گزاره که «روشن و معلوم است که ما از خود و جهان پیرامون، شناختی داریم.»، به کدامیک از حیطه‌های معرفت‌شناسی مربوط می‌شود؟

۴) امکان شناخت

۳) ماهیت شناخت

۲) حدود شناخت

۱) ابزارهای شناخت

۱۴۳- کدام گزاره با توجه به مباحث معرفت‌شناسی، نادرست است؟

(۱) با توجه به روشن بودن معنا و مفهوم شناخت، می‌توان گفت که در براء آن هیچ ابهامی نمی‌تواند وجود داشته باشد.

(۲) اگرچه امکان معرفت یک امر بدیهی و روشن است، اما گاهی همین امر بدیهی، در گذشته و حال، انکار شده است.

(۳) گاهی ممکن است در مورد یک موضوع واحد، دو نظر وجود داشته باشد و هر دوی آن‌ها غلط و نادرست باشد.

(۴) شناخت ما از جهان و خود، بسیار محدود است و حقایق فراوانی وجود دارند که آن‌ها را نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم.

۱۴۴- دانش‌آموزی در درس فلسفه، پس از تحلیل تست به علت نادرستی گزینه انتخابی خود پی می‌برد و نکات جدید را در کتاب یادداشت می‌کند؛

پیش‌فرض عمل این دانش‌آموز کدام است؟

۲) محدودیت و خطأ در شناخت و معرفت

۱) تدریجی بودن فرایند شناخت

۴) اصلاح دانش گذشته و دستیابی به دانش جدید

۳) پذیرش امکان شناخت تواًم با قبول خطأ در شناخت

۱۴۵- ابزار عقل در کدامیک از موارد زیر دخیل نیست؟

۴) دریافت شهودی

۳) شناخت عقلی

۲) شناخت تجربی

۱) درون‌نگری

۱۴۶- کدام عبارت درباره شناخت عقل درست است؟

- (۱) عقل بدون کمک گرفتن از حس، زمینه‌های لازمی را برای شناخت تجربی فراهم می‌کند.
- (۲) عقل با تأمل در حالات درونی نفس، بدون کمک گرفتن از دیگر ابزارها به شناخت می‌رسد.
- (۳) عقل می‌تواند با تعمیم دادن مشاهدات حسی به شناختهایی درباره کل هستی دست یابد.
- (۴) عقل یافته‌هایی درباره کل هستی دارد که به قدری معتبرند که بر پایه آن‌ها زندگی می‌کنیم.

۱۴۷- بیت «دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند/ واندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند» به کدامیک از ابزارهای معرفت اشاره می‌کند؟

- (۱) ابزاری که شناخت حاصل از آن به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم.
- (۲) ابزاری که استفاده از آن مستلزم تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس است که تهذیب آن گام به گام حاصل می‌شود.
- (۳) ابزاری که می‌تواند تفاوت‌های اشیای مختلفی را که در جهان پیرامون انسان وجود دارند، دریابد.
- (۴) ابزاری که توانایی درک حقایقی دارد که حس قادر به آن نیست؛ حقایقی که می‌توانند محسوس یا نامحسوس باشند.

۱۴۸- کدام گزینه در مورد برترين شهود نادرست است؟

- (۱) دریافت‌کننده اصلی وحی، پیامبران هستند؛ اما دیگران می‌توانند با تهذیب نفس به آن دست بیابند.
- (۲) پیامبران الهی هیچ‌گونه دخل و تصرفی در دریافت و محتوا و داده‌های وحیانی نداشته‌اند.
- (۳) آگاهی مخاطبان از حقایق موجود در داده‌های آن، به میزان توانایی و همت فراغیرنده بستگی دارد.
- (۴) این معرفت، مخصوص پیامبران است و هیچ انسان دیگری نمی‌تواند به آن دست بیابد.

۱۴۹- کدام گزینه از نتایج نپذیرفتن شناخت حاصل از تعقل محض، نیست؟

- (۱) امکان حصول درکی از کل هستی و وجود، فقط با شناخت تجربی ممکن می‌شد.
- (۲) ریاضیات و قواعد هندسی که حاکم بر اشکال مختلف هستند، ابطال می‌شدنند.
- (۳) همه علوم و معارفی که انسان از طریق روش تجربی به آن‌ها رسیده است، متزلزل می‌شدنند.
- (۴) قادر نبودیم در شناخت اشیای طبیعی پیرامون خود، از شناخت صرف‌حسی فراتر روم.

۱۵۰- کسی که ادعاهای زیر را مطرح می‌کند، به ترتیب با کدامیک از ابزارهای شناخت خود حکم کرده است؟

- الف) شناوی ابزاری معتبر است که اصوات را مطابق واقعیتشان درک می‌کند.
- ب) طبق آنچه در برخی احادیث نقل شده، نگاه محبت‌آمیز به چهره والدین عبادت است.
- پ) دیروز بعد از خوردن یک بادام تلخ، یک قاشق عسل خوردم، ولی به اشتباه، حس کردم آن هم تلخ است.
۲) عقل - حس و عقل - حس و عقل	۱) حس - حس و قلب - حس
۴) حس و عقل - عقل - حس و عقل	۳) حس و عقل - قلب و عقل - حس

اقتصاد

بازگران اصلی در میدان اقتصاد
(درس هفتم)
اقتصاد رشد و پیشرفت
(درس هشتم)
صفحه‌های ۹۱ تا ۶۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۵۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ کدام قانون را تصویب کرد؟

ب) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کدام کشورها، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند؟

ج) نتیجه تشکیل کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ چه بود؟

د) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور کدام قرارداد غیررسمی را امضا کردند و بعدها این قرارداد تبدیل به چه شد؟

۱) الف) ممنوعیت واردات هر نوع پوشак با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی، ب) کانادا - مکزیک - فرانسه، ج) سازمان دائمی تجارت جهانی، د) بانک جهانی توسعه - صندوق بین‌المللی پول

۲) الف) ممنوعیت صادرات هر نوع مواد غذایی به کشورهای ایران، هند و یا چین، ب) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده، ج) بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، د) گات - سازمان دائمی تجارت جهانی

۳) الف) ممنوعیت واردات هر نوع پوشاك با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی، ب) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده، ج) بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، د) گات - سازمان دائمی تجارت جهانی

۴) الف) ممنوعیت صادرات هر نوع مواد غذایی به کشورهای ایران، هند و یا چین، ب) آلمان - اروپای شرقی - ایالات متحده، ج) سازمان دائمی تجارت جهانی، د) بانک جهانی توسعه - صندوق بین‌المللی پول

۱۵۲- اگر جمعیت غیرفعال، فعال و شاغل یک جامعه به ترتیب برابر با ۳,۰۰۰,۰۰۰، ۳,۰۰۰,۰۰۰ و ۳,۶۰۰,۰۰۰ نفر باشد، آنگاه:

الف) نرخ بیکاری برابر با چند درصد است؟

ب) ۲,۰۰۰,۰۰۰ نفر از جمعیت دانشجویان کشور (که قبلاً نه کاری داشته و نه در جستجوی شغلی بوده‌اند) فارغ‌التحصیل شده و تصمیم به ورود به بازار کار گرفتند، اگر فقط تعداد ۸۰۰,۰۰۰ نفر از فارغ‌التحصیلان جدید بتوانند برای خود شغلی پیدا کنند، نرخ جدید بیکاری در این کشور چند درصد خواهد شد؟

ج) اگر در این کشور رکود اقتصادی داشته باشیم، آنگاه این کشور دارای کدام نوع از بیکاری است؟

۱) الف) ۶۰ درصد ب) ۴۵ درصد ج) بیکاری ساختاری

۲) الف) ۴۰ درصد ب) ۴۵ درصد ج) بیکاری دوره‌ای

۳) الف) ۶۰ درصد ب) ۸۰ درصد ج) بیکاری ساختاری

۱۵۳- به ترتیب کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به درستی مشخص می‌کند؟

- در فقر نسبی همیشه تعریف فقر نسبت به وضعیتی که ما در آن هستیم صورت می‌گیرد. از این رو معیار فقر در نواحی و زمان‌های مختلف متفاوت خواهد بود.

- روش کلی در تعیین میزان فقر آن است که نیازمندی‌های افراد و یا خانوار را با توانمندی‌های آنان برای دستیابی به آن نیازها مقایسه کنیم.

- مطابق با مفهوم فقر نسبی می‌توان معیاری برای سنجش میزان فقر در نظر گرفت، به عنوان مثال، مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که روزانه زیر ۱/۸ دلار درآمد دارند زیر خط فقر هستند.

- در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق محاسبه نرخ ارز رایج در بازار به دست می‌آید.

۴) ص - ص - غ - غ

۳) غ - غ - ص - ص

۲) غ - ص - غ - ص

۱) ص - غ - ص - غ

۱۵۴- اگر سرمایه، دانش فنی و نیروی کار در هر سه کشور زیر برابر باشد، آنگاه با توجه به

جدول روبرو:

الف) کدام کشور در تولید کالای A و کدام کشور در تولید کالای B مزیت مطلق دارد؟

منفعت حاصل از تولید کالای B	منفعت حاصل از تولید کالای A	کشور
۷۰	۴۰	ایران
۸۰	۳۰	هند
۵۰	۶۰	چین

ب) کشور ایران در تولید کدام محصول مزیت نسبی دارد؟

ج) کدام عبارت در خصوص مبادلات کشور هند صحیح است؟

۱) الف) هند - چین ب) کالای B ج) کشور هند باید کالای A را در داخل تولید کند و کالای B مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.

۲) الف) هند - چین ب) کالای A ج) کشور هند باید کالای B را در داخل تولید کند و کالای A مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.

۳) الف) چین - هند ب) کالای A ج) کشور هند باید کالای A را در داخل تولید کند و کالای B مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.

۴) الف) چین - هند ب) کالای B ج) کشور هند باید کالای B را در داخل تولید کند و کالای A مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.

۱۵۵- عبارات کدام گزینه به عقاید طرفداران نظام اقتصادی اسلام اشاره ندارد؟

۱) نه سرمایه اصل است، نه آزادی بازار، نه دخالت دولت و نه حتی حکومت طبقه کارگر

۲) آنچه مبنای تعاملات اقتصادی را تعیین می‌کند، عدالت و توازن اجتماعی است.

۳) با مالکیت بی حدود و اقتدار مطلق سرمایه‌دارها که از طریق بازار آزاد اعمال می‌شود موافق نیست.

۴) دولتها موظف‌اند با قرار دادن قوانینی سخت‌گیرانه بر مالکیت و سرمایه‌اندوزی، جلوی ظلم و ستم سرمایه‌دارها را بگیرند و از افسار ضعیف حمایت کنند.

۱۵۶- کدام گزینه مبین پاسخ درست سوالات زیر است؟

الف) کدام مورد از ویژگی‌های اقتصاد «تک محصولی» در فضای جهانی است؟

ب) کدام گزینه در ارتباط با کشوری که می‌خواهد به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود، نادرست است؟

ج) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر ..... و تولید براساس مزیت، اقتصادی ..... است.

(۱) الف) تخصص‌گرا و مقاوم، ب) به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد. ج) غیرتخصصی بودن، چندمحصولی

(۲) الف) آسیب‌پذیر و شکننده، ب) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را از خارج کشور فراهم کند.

ج) تخصص‌گرایی، تک محصولی

(۳) الف) آسیب‌پذیر و شکننده، ب) به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد. ج) تخصص‌گرایی، تکمحصولی

(۴) الف) تخصص‌گرا و مقاوم، ب) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را از خارج کشور فراهم کند.

ج) تخصص‌گرایی، وابسته

۱۵۷- کدام گزینه از مزایای استفاده از اصل مزیت مطلق و نسبی نیست؟

(۱) تولیدکنندگان برای فروش محصولات خود به بازارهای بزرگ‌تری دسترسی خواهند داشت.

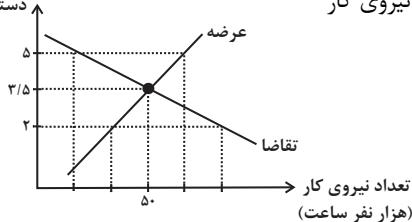
(۲) با استفاده از منابع و سرمایه‌ها، از اسراف آن‌ها جلوگیری می‌شود.

(۳) با مبادله با دیگر کشورها، مشکل کمیابی منابع کشور حل می‌شود.

(۴) مصرفکنندگان با استفاده از کالاهای با کیفیت‌تر، رفاه بیشتری خواهند داشت.

۱۵۸- با توجه به نمودار زیر که مریوط به بازار نیروی کار در یک جامعه فرضی است، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) در سطح دستمزد ۵ میلیون تومان، بازار به تعادل می‌رسد. یعنی دستمزد درخواستی نیروی کار برای اشتغال با دستمزد پرداختی از سوی کارفرما برابر است.

(۲) در حالت مزاد عرضه (سطح دستمزد ۵ / ۳ میلیون تومان) چون گروهی از

افراد بیکار هستند، حاضرند با سطح دستمزد پایین‌تری کار را انجام دهن؛ در

نتیجه دستمزد تا سطح رسیدن به دستمزد تعادلی افزایش می‌یابد.

(۳) در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان بازار با مزاد تقاضا روبرو است. در این سطح از دستمزد بهدلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به

استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست.

(۴) نمودار عرضه صعودی است و عرضه کننده نیروی کار صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند.

۱۵۹- موارد کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

(الف) در اقتصاد ایران عامل ... بر بی ثباتی بازار کار و فعالیت اقتصادی اثر منفی قابل توجهی گذاشته است و از جمله عوامل مهم بیکاری و رکود به شمار می روید.

(ب) یکی از وظایف دولتها در هر کشوری ... است و دولتها موظفانند از طریق ... و ... با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

(ج) مردم برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر و همچنین محافظت از یکدیگر در برابر فقر و نابرابری، می‌توانند از طریق ....، ... و ... عمل کنند.

(۱) واردات بی‌رویه کالاهای مشابه ب) اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت - جلوگیری از بی‌ثباتی قیمت‌ها - افزایش نرخ‌های مالیاتی (ج) ایجاد نهادهای توانمندسازی - خیریه و کمک‌های مردمی - تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه - فعالیت‌های جهادی

(۲) واردات بی‌رویه کالاهای مشابه ب) جلوگیری از بی‌ثباتی قیمت‌ها - حمایت از شرکت‌های تولیدی - مبارزه با فساد (ج) ایجاد فضای مناسب کسب و کار - ارزان فروختن خدمات و محصولات خود - پرداخت مالیات بیشتر

(۳) بی‌ثباتی در قیمت‌ها ب) اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت - حمایت از شرکت‌های تولیدی - مبارزه با فساد (ج) ایجاد نهادهای توانمندسازی - خیریه و کمک‌های مردمی - تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه - فعالیت‌های جهادی

(۴) بی‌ثباتی در قیمت‌ها ب) جلوگیری از بی‌ثباتی قیمت‌ها - اجرای سیاست‌های فقرزدایی - برقراری عدالت (ج) ایجاد ثبات در بازار کار - پرداخت مالیات بیشتر - استخدام بیشتر نیروی کار - مصرف‌گرایی کمتر

۱۶۰- از نظر علم اقتصاد به ترتیب، «چه کسی بیکار محسوب می‌شود» و «کسی که پس از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه به تازگی وارد بازار کار شده است ولی با وجود ارائه رزومه خود نتوانسته هنوز مشغول به کار شود»، بیکاری او در کدام دسته از انواع بیکاری قرار می‌گیرد؟

(۱) کسی که از جست‌وجوی شغل دلسرد شده است. - بیکاری ساختاری

(۲) کسی که به صورت پاره‌وقت مشغول به کار است. - بیکاری ساختاری

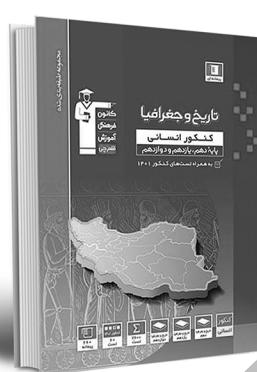
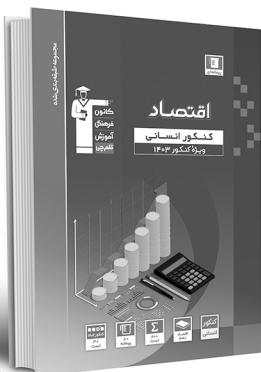
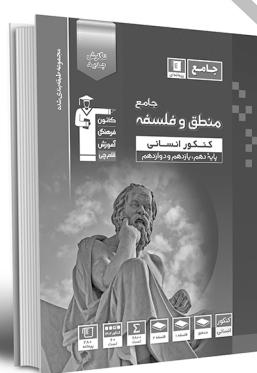
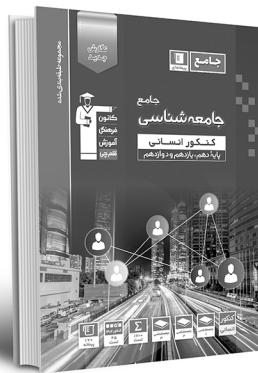
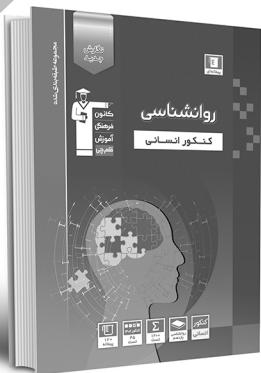
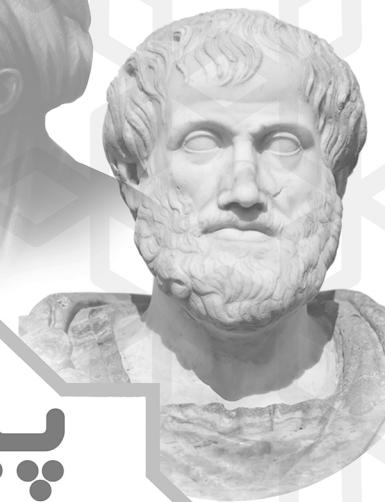
(۳) همه کسانی که در غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت هستند. - بیکاری اصطکاکی

(۴) کسی که بالاتر از ۱۵ سال دارد و در جست‌وجوی شغل است ولی کاری پیدا نمی‌کند. - بیکاری اصطکاکی

کتاب‌های دانش انسانی

پیمانه‌ای که روش‌گردید

۸۴۵۱
www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir
<https://konkur.info>

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۲ دی

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، گلناز بینقی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کربمی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، فرهاد علی نژاد، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هونم نمازی، محمد حسین یگانه
جامعه‌شناسی	امیرمهدي افشار، ريحانه اميني، آزيتا بيدقى، كوش شاهحسيني، فاطمه صفرى، حبيبه محبى، سيد محمد مدنى ديناني
روان‌شناسي	حميدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، نیلوفر طالی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی برچی، ابوالفضل تاجیک، مجید بیگلری، امیرحسین شکوری، علی رسولی، حسین رضائی، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیروodi، سید محمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی‌زاده، فاطمه منصور‌خاکی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علی آقاجانپور، صفا حاضری، زهرا دامیار، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	محمد آقاصالح، پرگل رحیمی، سیا جعفرزاده صابری، محمد رضائی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، سید محمد مدنی دینانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رقبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توzenده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدي ملامضاني، علی مرشد، محمد حمیدی، آروین حسیني	—	الهه شهبازي
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	آرش مرتضائی فر، ابوالفضل کاشی	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	کوش شاهحسینی	کوش شاهحسینی	فاطمه صفری	آرش مرتضائی فر، مهتاب شیرازی	زهره قموشی
روان‌شناسي	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاده‌سنگره، فرهاد علی نژاد	—	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلات‌عربی	ستد محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه محلوجی
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	مهتاب شیرازی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهندی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	راميلا عسگری	زهره قموشی

گروه فني و توليد

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور‌خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

$$\frac{n=2}{\rightarrow a_2 = \frac{a_1}{2} = \frac{1}{2}}$$

$$\frac{n=3}{\rightarrow a_3 = a_2 + k = \frac{1}{2} + k = \frac{1}{2} + k \Rightarrow k = 1}$$

$$\frac{n=4}{\rightarrow a_4 = \frac{a_3}{2} = \frac{\frac{1}{2}}{2} = \frac{1}{4}}$$

$$\frac{\rightarrow ka_5}{2} = \frac{1 \times \frac{1}{4}}{2} = \frac{1}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی فلکی، صفحه ۵۷)

۶- گزینه «۴» (امیر معموریان)

اگر مصرف ۳۰ متر مکعبی را ۳۰ درصد کاهش دهد، یعنی $\frac{30}{100} \times 30 = 9$ متر مکعب کاهش داده و ۲۱ متر مکعب مصرف می‌کند.

طبق صورت سؤال:

$$21(b-7) = \frac{1}{2} \times 30(b+5) - 6 \Rightarrow 105b - 147 = 15b + 69$$

$$90b = 216 \Rightarrow b = 2/4$$

توجه کنید که مصرف ۳۰ متر مکعب در طبقه چهارم و مصرف ۲۱ متر مکعبی در طبقه سوم قرار دارد.

حال اگر مصرف را ۵۰ درصد کاهش دهد، یعنی نصف کند، به ۱۵ متر مکعب در ماه می‌رسد:

$$15(a-b) = 30(b+5) - 168$$

$$\frac{b=2/4}{\rightarrow 15a - 36 = 72 + 150 - 168}$$

$$\Rightarrow 15a = 90 \Rightarrow a = 6$$

با افزایش ۱۰ متر مکعبی، هزینه آبها در طبقه پنجم محاسبه می‌شود:

$$a + 3b = 6 + 3 \times 2 / 4 = 6 + 7 / 2 = 13 / 2$$

$40 \times 13 / 2 = 528$: هزینه آبها

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی فلکی، صفحه ۵۷)

(سعید عزیزقانی)

۷- گزینه «۲»

برای به دست آوردن جمله سوم دنباله کافی است $n = 2$ را قرار دهیم و برای محاسبه مقدار $\sqrt{6}$ و $\sqrt{3}$ کافی است مقدار k را به ترتیب برابر ۶ و ۳ در نظر بگیریم:

۱- محاسبه مقدار تقریبی $(a_1 = 6, k = 6)$: $\sqrt{6}$

$$n=1 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{2}(a_1 + \frac{k}{a_1}) = \frac{1}{2}(6 + \frac{6}{6}) = \frac{7}{2}$$

$$n=2 \Rightarrow a_3 = \frac{1}{2}(a_2 + \frac{k}{a_2}) = \frac{1}{2}\left(\frac{7}{2} + \frac{6}{\frac{7}{2}}\right) = \frac{1}{2}\left(\frac{7}{2} + \frac{12}{7}\right) = \frac{1}{2}\left(\frac{73}{14}\right)$$

در نهایت داریم: $\sqrt{6} \approx \frac{73}{28}$

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۲» (محمد بعیدیان)

کافی است در هر طبقه حاصل هزینه هر متر مکعب در مصرف (x) واحد را به دست آوریم:

$$f(x) = \begin{cases} 100x & , 0 \leq x < 30 \\ 115x & , 30 \leq x < 45 \\ 140x & , x \geq 45 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۲)

۲- گزینه «۴» (سعید عزیزقانی)

$$\begin{array}{lll} 1 & \rightarrow a_1 = 1 \\ 1 & \rightarrow a_2 = 2 \\ 1 & \rightarrow a_3 = 4 \end{array}$$

دنباله حاصل از مجموع اعداد هر سطر در مثلث خیام به صورت زیر است:

$$a_n = 2^{n-1}$$

برای محاسبه مجموع اعداد سطر دهم کافی است $n = 10$ در نظر بگیریم:

$$k^2 - 17 = 2^{10-1} \Rightarrow k^2 - 17 = 2^9$$

$$k^2 - 17 = 512 \Rightarrow k^2 = 529 \Rightarrow k = \pm 23$$

با توجه به اینکه شماره جملات دنباله از مجموعه اعداد طبیعی هستند، فقط $k = 23$ را قبول می‌کنیم و داریم:

$$a_{k+1} = a_{23+1} = a_4 = 2^{4-1} = 2^3 = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی فلکی، صفحه‌های ۵۳ و ۵۲)

۳- گزینه «۲» (ابوالفضل بخاری)

$$a_1 = 27, a_2 = 18, a_3 = 12$$

$$a_{n+1} = a_n \times \frac{2}{3} = \frac{2}{3}a_n$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی فلکی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۹)

۴- گزینه «۳» (امدرضا ذکر زاده)

$$\frac{n=10}{\rightarrow t_{11} = 2t_{10} - 10 + 1 \Rightarrow t_{11} = 2 \times 100 - 9 = 191}$$

$$\frac{n=9}{\rightarrow t_{10} = 2t_9 - 9 + 1 \Rightarrow 100 = 2t_9 - 8 \Rightarrow t_9 = 54}$$

$$t_{11} - t_9 = 191 - 54 = 137$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی فلکی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۹)

۵- گزینه «۴» (علی قهرمان زاده)

$$a_{n+1} = \begin{cases} a_n + k & , \text{ مضرب } 3 \text{ باشد} \\ \frac{a_n}{2} & , \text{ مضرب } 3 \text{ نباشد} \end{cases}, a_1 = 2$$

$$\frac{n=1}{\rightarrow a_2 = \frac{a_1}{2} = \frac{2}{2} = 1}$$

در شکل ۲: ۳ ستون ۳ تایی یعنی: (3×3) و در شکل ۳: ۴ ستون ۳ تایی یعنی: (4×3)

پس در شکل n ام، $(n+1)$ ستون ۳ تایی داریم، یعنی: $(3(n+1))$
پس تعداد کل کاشی‌های رنگی شکل n ام برابر است با:

$$6n + 3(n+1) = 9n + 3$$

و تعداد کاشی‌های سفید مرحله n ام برابر است با: n

(البته به عنوان راه حل جایگزین، با شمارش کاشی‌های رنگی الگوی

$$a_n = 9n + 3 \quad \dots \quad 12, 21, 30, \dots$$

نسبت تعداد کاشی‌های رنگی به سفید در مرحله ۲۰ ام برابر است با:

$$\frac{9 \times 20 + 3}{20} = \frac{183}{20}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- گزینه «۳» (فرشید کریمی)

ابتدا عبارت‌ها را ساده می‌کنیم و سپس جملات با درجهٔ یکسان را کنار هم می‌نویسیم و فاکتور می‌گیریم، در نهایت در نمایش ضابطه‌ایتابع همانی

ضریب x باید ۱ باشد و ضریب x^2 عدد ثابت صفر شود، پس داریم:

$$g(x) = a(x^3 - 2x + 1) + bx^2 + 5x + c$$

$$= ax^3 + bx^2 - 2ax + 5x + a + c$$

$$\xrightarrow{\text{فاکتور گیری}} (a+b)x^3 + (-2a+5)x + a + c$$

$$\begin{cases} -2a + 5 = 1 \rightarrow -2a = -4 \rightarrow a = 2 \\ a + b = 0 \xrightarrow{\substack{\text{جایگذاری} \\ a=2}} b = -2 \\ a + c = 0 \xrightarrow{\substack{\text{جایگذاری} \\ a=2}} c = -2 \end{cases}$$

در نمایش زوج مرتبی تابع $f(x)$ مقادیر c و b و a را جایگذاری می‌کنیم.

$$f(x) = \{(3, c+b), (4, \frac{1}{2}k), (5, -2a)\}$$

$$\xrightarrow{\text{بازنویسی}} \{(3, -4), (4, \frac{1}{2}k), (5, -4)\}$$

در نمایش زوج مرتبی تابع ثابت باید همهٔ مؤلفه‌های دوم برابر باشند، پس:

$$\frac{1}{2}k = -4 \Rightarrow k = -8$$

$$\frac{ac + b}{k} = \frac{2(-2) + (-2)}{-8} = \frac{-6}{-8} = \frac{3}{4}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۲- محاسبهٔ مقدار تقریبی $(a_1 = 3, k = 3) : \sqrt{3}$

$$n = 1 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{2}(a_1 + \frac{k}{a_1}) = \frac{1}{2}(3 + \frac{3}{3}) = \frac{1}{2}(4) = 2$$

$$n = 2 \Rightarrow a_3 = \frac{1}{2}(a_2 + \frac{k}{a_2}) = \frac{1}{2}(2 + \frac{3}{2}) = \frac{1}{2}(\frac{7}{2}) = \frac{7}{4}$$

$$\sqrt{3} \approx \frac{7}{4}$$

$$\sqrt{6} - \sqrt{3} \approx \frac{73}{28} - \frac{7}{4} = \frac{73 - 49}{28} = \frac{24}{28} = \frac{6}{7}$$

تذکر مهم: اگر برای حل سؤال سراغ محاسبهٔ مقدار تقریبی $\sqrt{6} - \sqrt{3}$ بروید، بین گزینه‌های ۲ و ۳ احتمال انتخاب اشتباہ خواهد داشت.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی فطی، صفحه ۵۹)

«۱» گزینه ۸

(علی قهرمان‌زاده)

$$a_{n+1} = 2[a_n] + \left[\frac{n}{2} \right], a_1 = \sqrt{2}$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = 2[a_1] + \left[\frac{1}{2} \right] = 2[\sqrt{2}] + \left[\frac{1}{2} \right] = 2(1) + 0 = 2$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = 2[a_2] + \left[\frac{2}{2} \right] = 2[2] + [1] = 2(2) + 1 = 5$$

$$[a_3] \xrightarrow{a_3 = 5} [5] = 5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

«۹» گزینه ۹

(محمد حمیدی)

تعداد مربع‌ها را در هر مرحله به صورت دنباله می‌نویسیم:

$$\begin{cases} n^2 = \text{تعداد مربع در مرحله } n \\ 1, 4, 9, \dots \Rightarrow 4^2 = 16 \\ 4^2 = \text{تعداد مربع در مرحله } 4 \\ 6^2 = 36 \\ 6^2 = \text{تعداد مربع در مرحله } 6 \end{cases}$$

$16 + 36 = 52$ = مجموع تعداد مربع‌های مرحله ۴ و ۶

(ریاضی و آمار (۳)، الگوی فطی، صفحه ۶۰)

«۱۰» گزینه ۱۰

(امیر محمد ریان)

طبق الگوی داده شده، مساحت هر کاشی سفید ۳ برابر هر کاشی رنگی است. در هر شکل، ۳ کاشی رنگی بالای هر کاشی سفید و ۳ کاشی رنگی پایین هر کاشی سفید قرار دارند. یعنی بهایزی هر کاشی سفید، ۶ کاشی رنگی بالا و پایین آن قرار دارد. تعداد کاشی‌های سفید در هر مرحله برابر با شماره آن مرحله (یعنی n) است. پس در شکل n ام، n کاشی سفید داریم که $6n$ کاشی رنگی بالا و پایین آن هاست.

حال تعداد کاشی‌های رنگی را که قبل و بعد از کاشی‌های سفید قرار دارد می‌شماریم:

در شکل ۱: ۲ ستون ۳ تایی یعنی: (2×3) ،

(محمد بهیرابی)

با توجه به نمودار تابع f ضابطه آن به صورت $f(x) = [x] + 1$ است. پس:

$$f(\sqrt{2}-1) = [\sqrt{2}-1] + 1 = [\sqrt{2}] - 1 + 1 = 1 + 0 = 1$$

$$f(1-\sqrt{3}) = [1-\sqrt{3}] + 1 = 1 + [-\sqrt{3}] + 1 = 1 - 2 + 1 = 0$$

$$[\pi-1] = [\pi] - 1 = 3 - 1 = 2$$

$$[2] = 2$$

$$\Rightarrow A = \frac{1+0}{2+2} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

«۱۵- گزینه ۲»

(محمد بهیرابی)

$$D_g = D_f \cap D_g - \{x | f(x) = 0\} = \{3, 4, 7\}$$

f

$$\Rightarrow \frac{g}{f} = \left\{ \left(\frac{3}{5}, \frac{1}{5} \right), \left(\frac{4}{5}, \frac{17}{2} \right), \left(7, \frac{5}{5} \right) \right\} = \{(3, 2), (4, 8/5), (7, 10)\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۶)

«۱۲- گزینه ۱»

«۱۳- گزینه ۳»

در تابع ثابت، ضرب جملات شامل x از هر درجه‌ای به غیر از صفر، برابر صفر می‌شود، پس:

$$\frac{a}{2} - 6 = 0, \frac{a}{2} = 6, a = 12$$

$$\frac{a}{3} - b = 0 \xrightarrow{a=12} \frac{12}{3} = b \Rightarrow b = 4$$

$$f(x) = -b = -4 \Rightarrow f(a^2 - b) = -4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۶)

«۱۴- گزینه ۱»

از آنجا که تابع از نقطه (۲, ۱) می‌گذرد، یعنی $f(2) = 1$ است پس در ضابطه مسئله $x = 2$ را قرار می‌دهیم: از مون وی ای پی

$$\frac{a+2}{a-2} - \frac{a+4}{2a-2} = 1 \Rightarrow \frac{a+2}{a-2} - \frac{a+4}{2a-2} - 1 = 0$$

$$\frac{(a+2)(2a-2) - (a+4)(a-2) - (a-2)(2a-2)}{(a-2)(2a-2)} = 0.$$

$$2a^2 - 2a + 4a - 4 - (a^2 + 2a - 8) - (2a^2 - 2a - 4a + 4) = 0$$

$$a(-a + 6) = 0 \Rightarrow a = 0 \text{ یا } a = 6$$

اگر $a = 6$ باشد، ضابطه اول به صورت مقابل خواهد شد:

$$\frac{6+x}{6-x} - \frac{6+4}{10} = \frac{6+x}{6-x} - 1$$

که $x = 6$ مخرج کسر را صفر می‌کند و جزو دامنه تابع نیست. یعنی دامنه $a = 6$ تابع برابر با $\mathbb{R}$ نخواهد شد که با فرض سؤال، تناقض دارد. پس $a = 6$ غیرقابل قبول است. یعنی $a = 0$ است.

$$f(-2) = -3 \xrightarrow{\text{ضابطه دوم}} a(-2)^2 + b(-2) = -3$$

$$\xrightarrow{a=0} -2b = -3 \Rightarrow b = \frac{3}{2}$$

$$f(x) = \begin{cases} \frac{0+x}{0-x} - \frac{0+4}{0-2}, & x > 0 \\ \frac{0 \times x^2 + 3}{2}, & x \leq 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} \frac{-x}{x} + 2, & x > 0 \\ \frac{3}{2}, & x \leq 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ \frac{3}{2}, & x \leq 0 \end{cases}$$

توجه کنید چون ضابطه اول برای $x > 0$ است، پس $x = 0$ در آن قرار نمی‌گیرد و مخرج صفر نمی‌شود.

$$f(3) + \frac{1}{2}f(-4) = 1 + \frac{1}{2} \times \frac{3}{2}(-4) = 1 - 3 = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۶)

(علی قهرمانزاده)

«۱۶- گزینه ۳»

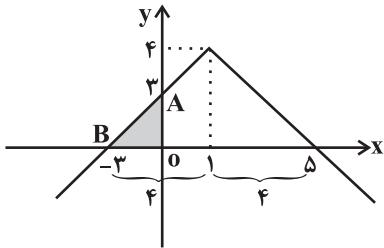
با توجه به اینکه عرض نقطه شکستگی نمودار برابر ۴ است، پس:

$$\frac{b-f}{a-b} = \frac{4-0}{1-(-3)} = \frac{4}{4} = 1 \Rightarrow y = -|x-1| + 4$$

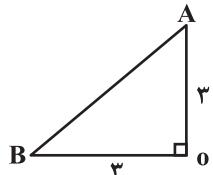
با توجه به اینکه نمودار باید تقارن داشته باشد، پس محل برخورد با محور

x ها همان $x = 5$ و در سوی دیگر، $x = -3$ است.برای بدست آوردن y_A باید $x = 5$ را برابر صفر قرار دهیم:

$$\xrightarrow{x=5} y = -|0-1| + 4 = 3$$

$$S_{AOB} = \frac{3 \times 3}{2} = \frac{9}{2} = 4.5 = 4/5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲)

(سعید عزیزی‌قانی)

معادله درجه دوم داده شده دو ریشه یکسان دارد (یعنی یک ریشه مضاعف دارد) بنابراین باید $\Delta = 0$ باشد:

$$\Delta = 0 \Rightarrow (-a)^2 - 4(1)(a) = 0 \Rightarrow a^2 - 4a = 0$$

$$a(a-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ a-4 = 0 \Rightarrow a = 4 \end{cases}$$

از طرفی در تابع علامت داریم:

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

(یاسین مودران)

۲۱- گزینه «۴»

بوستان سعدی در قالب مثنوی سروده شده است. عبارات دیگر گزینه‌ها همگی صحیح هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۲۲- گزینه «۳»

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: با ازبین‌رفتن درباره‌ای ادب‌داست، قصیده از رونق افتاد. گزینه «۲»: مناطق عراق عجم و بهویژه شیراز مراکز ادبی در این دوره هستند.

گزینه «۴»: بی‌تعصی حاکمان این دوره فرستی را برای ابراز عقاید فراهم آورد. (علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

(فرهاد علی‌نژاد)

۲۳- گزینه «۱»

تشرییم مواد نادرست:

(الف) سلمان ساوجی در غزل به سعدی و مولوی توجه خاصی داشت.
 (ب) شاهرخ از هنرمندان حمایت می‌کرد، اما قرآن کریم و شاهنامه در دوره بایستقرمیرزا (پسر شاهرخ) با خط خوش نگاشته و با تصاویر زیبا آراسته شدند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

(شیوا نظری)

۲۴- گزینه «۲»

بیت «الف»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
 بیت «ج»: مستغulen مستغulen مستغulen مستغulen مستغulen

تشرییم سایر ایيات:

بیت «ب»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعل

بیت «د»: در وزن «مفاعیلن مفاعیلن فعلون» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(هومون نمازی)

۲۵- گزینه «۳»

این گزینه، دارای ۳ پایه آوابی یا رکن است و بقیه گزینه‌ها، ۴ رکن دارند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(مبتبی فرهادی)

۲۶- گزینه «۲»

در سه بیت تشییه یافت می‌شود.

تشرییم ایيات:

«الف»: بیت فاقد تشییه است.

«ب»: مانند کردن «روی» به «قمر» و همچنین «زلف» به «کمر» (تشییه از نوع پنهان یا مضممر)

«ج»: بیت فاقد تشییه است.

«د»: «نواله هجر» و «خوان وصل»: اضافه تشییه‌ی

«ه»: دهان یار به غنچه (تشییه از نوع پنهان و تفضیلی)

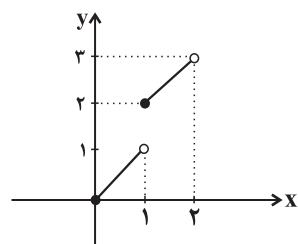
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

یعنی مقدار تابع به‌ازای مقادیر مثبت برابر یک است، بنابراین با توجه به اینکه مقدار تابع به‌ازای a برابر یک شده است، تنها $a = 4$ را قبول می‌کنیم و داریم:

$$\begin{aligned} & 2 \operatorname{sign}(-a^2 + 1) + \operatorname{sign}(a - 4) \\ & = 2 \operatorname{sign}(-15) + \operatorname{sign}(0) = 2(-1) + 0 = -2 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۱۸- گزینه «۱»

ابتدا نمودار تابع $f(x) = x + [x]$ را رسم می‌کنیم:

$$0 \leq x < 1 \Rightarrow [x] = 0 \Rightarrow y = x + 0 = x$$

$$1 \leq x < 2 \Rightarrow [x] = 1 \Rightarrow y = x + 1$$

از روی شکل واضح است که نمودار تابع $f(x) = x + [x]$ با خط $y = \frac{3}{2}$ هیچ برخوردي ندارد، پس k می‌تواند برابر $\frac{3}{2}$ باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۹- گزینه «۳»

با توجه به نمودار داده شده، $f(x) = 2x$ و $g(x) = 3x$ است، در ضمن دامنه هر دو تابع برابر $\mathbb{R}$ است، پس:

$$(f+g)(x) = 3x + 2x \Rightarrow (f+g)(x) = 5x$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۲۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
 $(f-g)(-1) = 5 \Rightarrow f(-1) - g(-1) = 5 \Rightarrow 3 - a = 5 \Rightarrow a = -2$
 با توجه به اینکه اشتراک دامنه‌های f و g شامل ۴ است، پس $b = 4$ می‌باشد.

$$f = \{(-1, 3), (4, 2), (c, -2)\} \text{ and } g = \{(-1, -2), (4, 5), (2, 3)\}$$

اکنون دو حالت ممکن است اتفاق بیفتد:
 ۱) $c = d = 2$ ، که در این صورت داریم:

$$f - g = \{(-1, 5), (4, -3), (2, -5)\}$$

$$f - g = \{(-1, 5), (4, -3), (c, -5)\} \quad 2) \quad d = 4, c \neq 2, \text{ که در این صورت داریم:}$$

بنابراین یک مقدار ممکن برای d وجود دارد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

(یاسین مهدیان)

۳۲- گزینه «۳»

استعاره: اینکه شمع، مشغول رفتن باشد، استعاره مکنیه و تشخیص است. / کنایه: «گریم کاری بودن» کنایه از مشغول انجام کاری بودن / پارادوکس: اینکه شمع استاده باشد و در عین حال مشغول رفتن هم باشد.
(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(یاسین مهدیان)

۳۳- گزینه «۱»

وزن بیت گزینه «۱»: «مفهول فاعلات مقابیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعل» مستفعلن فعل
اوزان سایر ایات:
گزینه «۲»: مفاعلن فعلاتن مفاععلن فعلن
گزینه «۳»: فاعلاتن مفاععلن فعلن
گزینه «۴»: مفاعتلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن همان طور که مشخص است، پایه آوایی «مفاعلن» در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» مشترک است؛ اما بیت گزینه «۱»، فقد آن است.
توجه داشته باشید که پایه «مفهول» که در گزینه «۱» به کار رفته است، با پایه «مفاعلن» متفاوت است.
(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۴- گزینه «۱»

در مصراع گزینه «۱»، هیچ اختیاری مشهود نیست. واژه «بده» مختوم به های ملفوظ است و هجای «دِه» بلند است.
توجه: های بیان حرکت، از جمله موارد مشکوک اختیار زبانی تغییر کمیت صوت کوتاه است. (مانند واژه «همه»)
تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بلند تلفظ کردن صوت کوتاه «ـ» در ترکیب «دل تنگ»
گزینه «۳»: بلند تلفظ کردن صوت کوتاه «ـ» در ترکیب «بزم عارفان»
گزینه «۴»: بلند تلفظ کردن صوت کوتاه «ـ» در ترکیب «تیر هلاک» از مون وی ای پی (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۵- گزینه «۲»

الف) صوت کوتاه «ـ» در واژه «همه» بلند تلفظ می‌شود.
ب) صوت بلند «ـی» در واژه «قاضی» کوتاه تلفظ می‌شود و صوت کوتاه «ـ» در ترکیب «قاضی شهر» بلند تلفظ می‌شود.
ج) صوت بلند «ـو» در واژه «جادو» کوتاه تلفظ می‌شود و در ترکیب «جادوی نابه کار» صوت کوتاه «ـ» بلند تلفظ می‌شود.
د) صوت بلند «ـی» در واژه «خاقانی» کوتاه تلفظ می‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۹)

(یاسین مهدیان)

۳۶- گزینه «۲»

وزن بیت: مفاعلن فعلاتن مفاععلن فعلن / حذف همزه: ۱- «کجایی ای» / تغییر کمیت صوت: ۱- کوتاه تلفظ کردن صوت بلند، در هجای سوم مصراع اول (یی)، ۲- کوتاه تلفظ کردن صوت بلند، در هجای پنجم مصراع دوم (ری)
تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت: مفعول فاعلات مقابیل فاعلن / حذف همزه: ۱- «خوش است»، ۲- «در این» / تغییر کمیت صوت: ۱- بلند تلفظ کردن صوت کوتاه، در هجای دوازدهم مصراع اول (ـ)، ۲- بلند تلفظ کردن صوت کوتاه، در هجای دوم مصراع دوم (ب)

(سیدعلیرضا احمدی)

در این گزینه، آرایه تشبيه به کار نرفته است. «چراغ روز» استعاره از چشم است و «چون» در این جا معنای وقتی که می‌دهد.
تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «آتش» استعاره از صورت است و شاعر طره را به عود تشبيه کرده است و می‌گوید: زلف چون عود خوش‌بوی خود را بر روی صورت سرخ چون آتش ریخته است و مصراع دوم می‌گوید: نسیم صبا که در زلف معشوق پرسه می‌زند، بر زلف معشوق وزیده و از بوی زلف معشوق بوی عنبر گرفته؛ پس دوباره تشبيه زلف به عنبر داریم.

گزینه «۲»: «بنفسه» استعاره از زلف و «برگ سمن» استعاره از چهره معشوق است. شاعر گفته: معشوق زلفش را بر روی صورتش ریخته است که ناگهان سراسر دنیا، بوی مشک اذفر (تیزبو) گرفته است (غلو) که تشبيه زلف به مشک داریم به صورت مضمر.

گزینه «۴»: «آه صورآوا» یعنی نالهای که چون صور بانگ مهیب دارد، بنابراین تشبيه آه به صور (شیبور) را داریم.
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(سیدعلیرضا احمدی)

۲۸- گزینه «۱»

در دو بیت، آرایه تشبيه به کار رفته است:
بیت «الف»: شاعر می‌گوید هر کجا که زلف معشوق خودنمایی کند، زشت است برای نافه که لاف بزند؛ یعنی زلف معشوق از نافه خوشبوتر و مشکین تر است.

بیت «د»: سیمین بدن (بدن نقره‌ای)
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(سیدعلیرضا احمدی)

۲۹- گزینه «۴»

ب) مشبه: جام شراب، مشبه به: مرهم / مشبه: خورشید، مشبه به: مومنیابی
د) مشبه: شاعر، مشبه به: سیمرغ / مشبه: حقیقت، مشبه به: کوه قاف
تشریف سایر ایات:

الف) مشبه: تو / مشبه به: شمع / ادات: چون / وجه مشبه: سوختن و رفتن
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(مبتدی فرهاری)

۳۰- گزینه «۴»

کنایه: خشت زیر سر داشتن (فقر) - بر تارک هفت اختر پای (به مقام والا رسیدن)
پارادوکس: مصراع اول استعاره: «تارک هفت اختر»

(سعید بعفری)

۳۱- گزینه «۴»

لف: زلف، روی / نشر: روز و شب (لف و نشر مشوش)
تشریف درگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لف: ولی، عدو / نشر: پر نور، نار (لف و نشر مرتب)

گزینه «۲»: لف: مهر، کین / نشر: سود، زیان (لف و نشر مرتب)

گزینه «۳»: لف: زلف، روی / نشر: صلیب، صنم (لف و نشر مرتب)

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

جامعه‌شناسی (۳)

(ریانه امینی)

۴۱- گزینه «۴»

- اصطلاح جنگ‌های نامنظم را اولین بار شهید مصطفی چمران به کار برد و روش‌های ویژه‌ای برای آن ابداع کرد.

- جنگ‌های نامنظم، مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه است که قادرند در موقعیت بومی خود، با امکانات محدود حتی در برابر تهاجم یک ارتش بزرگ نیز مقاومت کنند.

- کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

(آریتا بیدقی)

۴۲- گزینه «۱»

کاهش مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی $\xrightarrow{\text{پیامد}} \text{تغییر نظام اجتماعی براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها}$

کنش اجتماعی $\xrightarrow{\text{علت}} \text{حفظ وضع موجود یا تغییر آن}$

کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد $\xrightarrow{\text{پیامد}} \text{آگاهی و معناداری کنش}$

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۵ و ۳۷)

(کوثر شاه‌حسینی)

۴۳- گزینه «۳»**تشرییم عبارات نادرست:**

- سقوط ارزش‌ها، یکی از پیامدهای نادیده گرفتن کنش است و اخلاق گریزی، در نتیجه سقوط ارزش‌ها اتفاق می‌افتد.

- تعبیر «نفس آهنین» توسط ماکس وبر ارائه شد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۸)

(کوثر شاه‌حسینی)

۴۴- گزینه «۳»

- نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند.

- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظام و ساختارهای اجتماعی، به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد. برای جلوگیری از بروز چنین پیامدهایی، کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفت.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۰)

گزینه «۳»: وزن بیت: مفعول مفاعیل مفعول / حذف همزه: ۱- «کفن است»، ۲- «است آن» / تغییر کمیت صوت: ۱- بلند تلفظ کردن صوت کوتاه، در هجای سیزدهم مصراع اول (ر)

گزینه «۴»: وزن بیت: مفتولن فاعلات مفتولن فع / حذف همزه: ۱- «دست آر» / تغییر کمیت صوت: ۱- بلند تلفظ کردن صوت کوتاه، در هجای هفتم مصراع دوم (ت)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۱ تا ۵۴)

۴۵- گزینه «۲»

در این بیت شاعر از خداوند طلب آگاهی‌بخشی و رهنمودن می‌کند که دلالت بر آگاه‌سازی و هدایت خداوندی دارد.

در ابیات سایر گزینه‌ها به ترتیب شاعر از خداوند درخواست افزودن بر آتش عشق و شوق (گزینه ۱)، برآوردن امید و دعا (گزینه ۳) و بخشایش (گزینه ۴) دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰)

۴۶- گزینه «۴»

مفهوم مشترک بیت صورت سوال و بیت گزینه «۴»، «حیرت از آفرینش پرموزراز الهی و ناتوانی انسان در فهم راز جهان» است.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بیدل سرمستی‌های عارفانه و عاشقانه خود را بزرگ‌تر و سرشمارتر از آن می‌داند که به می‌انگوری [شادمانی‌های زودگذر دنیاگی] آلوده باشد.

گزینه «۲»: بیدل سخنان والای عارفانه را برتر از امکان بیان می‌داند و بر این باور است که محرومی برای بیان این سخنان وجود ندارد.

گزینه «۳»: دیدن زیبایی‌های حضرت حُسن [خدای بزرگ] با چشم و گوش این جهانی می‌سیّر نیست و تنها اندکی از این زیبایی‌ها از پس نقاب چشم عادی دیده خواهد شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۵)

۴۷- گزینه «۳»

در هر دو بیت صورت سوال و گزینه «۳» به این مفهوم اشاره شده است که فقط خدا باقی است و دیگر پدیده‌های جهان نابودشدنی‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۲)

۴۸- گزینه «۳»

مفهوم بیت گزینه «۳» ثابت‌بودن تقدیر و تغیرناپذیری آن است؛ اما ابیات بقیه گزینه‌ها مفهومشان این است که انسان خام از احوال انسان کامل خبردار نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۲)

(کوثر شاه مسینی)

«۴۹- گزینه ۲»

ماکس و بر معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. ویر با اینکه فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آنجا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند باید با روش تجربی اثبات شود و گرنه ارزش علمی ندارد. از این رو تفهیم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت. به همین دلیل، ویر جامعه‌شناسی خود را تفهیمی - تبیینی معرفی می‌کرد. از نظر او جامعه‌شناس، فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند؛ اما نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌هایی که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند؛ زیرا از نظر ویر با این کار جامعه‌شناس از دایره علم خارج می‌شود یا با نام علم، کار غیرعلمی می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۵۸)

(ریحانه امینی)

«۵۰- گزینه ۳»

- هدف رویکرد تفسیری، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی نیست؛ بلکه معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۵۵)

جامعه‌شناسی (۱)

(فاطمه صفری)

«۵۱- گزینه ۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: نادرست (کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی نیستند). - نادرست (کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد).

گزینه «۳»: درست - نادرست (این نوع کنش در ارتباط با دیگر افراد انسانی صورت می‌گیرد).

گزینه «۴»: درست - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

«۴۵- گزینه ۲»

- نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

- ماکس ویر از سلطه چنین نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

- ساختارهای اجتماعی، هر چقدر هم جاافتاده و پاسابقه باشند، با کنش‌های افراد به وجود آمده و برقرارند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷، ۳۳ و ۳۰)

«۴۶- گزینه ۲»

درباره کل زندگی انسان مطرح است ← مسئله معنا همواره ذهن انسان‌ها و بسیاری از اندیشمندان را به خود مشغول کرده است ← پرسش از معنای زندگی صاحبخانه با شنیدن صدای کوبه متوجه می‌شود که مهمان پشت در آقاست یا خانم ← مسئله معنا یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی ← چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید؟

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۳)

«۴۷- گزینه ۲»

برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرازی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زادایی می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۶)

«۴۸- گزینه ۱»

الف) وجه اشتراک شهادت طلبی و فدا کردن جان برای وطن، دست شستن از جان و زندگی در دنیا و استقبال از مرگ است. شوق به حیات جاودانه و مبارزه با ظلم، از معانی شهادت طلبی است.

ج) تنوع فرهنگ‌ها، خرده فرهنگ‌ها و موقعیت اجتماعی، از ویژگی‌های اجتماعی - فرهنگی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

جامعه‌شناسی (۲)

(سید محمد مدنی (ینانی))

«۵۶- گزینه ۲»

به ترتیب گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» مربوط به دیدگاه‌های اول، سوم و اول می‌باشند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهوانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

(آرزوی پیدوی)

«۵۷- گزینه ۴»

فرهنگ جرگرا ← انسان محکوم به سرنوشتی محروم است.
پرسش‌های متغیر بشر ← بحران زیستمحیطی
مراسم حج ← تأکید هم‌زمان بر شbahات‌ها و تفاوت‌ها میان فرهنگ‌ها
معنای آن براساس ارزش‌های جهان شمول حقیقت و معنویت و عدالت
مشخص می‌شود ← آزادی

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهوانی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(ریانه امینی)

«۵۸- گزینه ۳»**تشريع موارد نادرست:**

- ایرانیان باستان، فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی شان داشتند اما جهان گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.
- مغلولان با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند ولی فرهنگ آن‌ها، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی جهانی شدن را نداشت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهوانی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

(هیبیه مهیی)

«۵۹- گزینه ۳»**تشريع گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: مربوط به جهان انسانی است. - فرهنگ حق - از ویژگی‌های استعمار نو
گزینه «۲»: مربوط به بخش فردی جهان انسانی است. - از ویژگی‌های جامعه تغلب - یکی از ویژگی‌های استعمار نو
گزینه «۴»: جهان تکوینی - در تعریف اغلال و سلاسل گفته شده است - از ویژگی‌های استعمار نو

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهوانی، صفحه‌های ۶، ۱۳، ۲۴ و ۲۵)

(فاطمه صفری)

«۶۰- گزینه ۲»**بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: درست - نادرست (مربوط به استعمار قدیم است). - نادرست
گزینه «۳»: نادرست (در استعمار قدیم مجریان حضور نداشتند). - درست - درست
گزینه «۴»: درست - نادرست (کشورهای استعمارگر از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره استفاده نمودند). - درست

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهوانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

(سید محمد مدنی (ینانی))

«۵۲- گزینه ۴»

- هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

- ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.

- ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۳)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۵۳- گزینه ۳»

جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(امیر مهدی اخشار)

«۵۴- گزینه ۱»

زلزله یا خشکسالی با اینکه پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند؛ آن‌ها خانه‌های خود را به گونه‌ای می‌سازند که در برابر زلزله مقاوم باشد، انبارها و سیلوهای را بنا می‌کنند تا با خشکسالی مقابله کنند. در مناطقی که آب و هوای خشک دارد، راههایی برای رسیدن به ذخایر زیرزمینی آب ابداع می‌کنند و کشاورزی مناسب با همان آب و هوای را برمی‌گزینند. پس زلزله و خشکسالی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.

شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(هیبیه مهیی)

«۵۵- گزینه ۳»**تشريع گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: صحیح - صحیح
گزینه «۲»: غلط (پدیده‌های تکوینی، پدیده‌هایی هستند که انسان در ایجاد آن نقشی ندارد). - صحیح

گزینه «۴»: غلط (تعریف پدیده‌های تکوینی است). - غلط (خانواده و ترافیک پدیده‌های اعتباری هستند).

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۶۷- گزینه ۲»

در روش مهندسی معکوس به تدریج و با گذشت زمان؛ دانش ما رشد یافته و امکان حل مسئله فراهم می‌شود.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه‌های ۱۳۹ تا ۱۴۰)

(نیلوفر طالبی)

«۶۸- گزینه ۴»

- وقتی هدف روش نباشد در ک از مسئله ناقص خواهد بود.
- عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه حل‌های غیرمنطقی می‌شود.
- شناخت وضعیت فعلیتان به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه حل‌های بهتری ارائه دهید.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه ۱۱۶)

(محمد هبیبی)

«۶۹- گزینه ۱»

دانش‌آموز یک مسئله کلامی را مجدداً و این بار به صورت تصویری مطرح کرده است و به عبارتی مسئله را بازنمایی کرده است.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه ۱۲۲)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۷۰- گزینه ۳»

با توجه به مبهم بودن وضعیت فعلی، عدم تعیین دقیق راهبردهای در دسترس و ...، مسئله مورد نظر از نوع خوب تعریف‌نشده است، در نتیجه احتمال دستیابی یا عدم دستیابی به هدف (موققیت در جلسه)، مشخص نیست و تعیین آن دشوار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مسئله‌های خوب تعریف‌شده هم ممکن است پیچیده باشند.
 گزینه «۲»: نرفتن به جلسه بهنوعی فرار از حل مسئله است نه راه حل آن.
 گزینه «۴»: قوانین استانداردی برای رسیدن به هدف در مسئله‌های خوب تعریف‌نشده وجود ندارد.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

(محمد هبیبی)

«۶۱- گزینه ۲»

تحت کنترل بودن مسئله نشان‌دهنده این است که تفکر کاملاً آگاهانه است؛ به عبارتی دیگر ما نمی‌توانیم چیزی را که نسبت به آن آگاهی نداریم، تحت کنترل بگیریم.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه ۱۱۶)

(موسی عفتی)

«۶۲- گزینه ۲»

زمانی احساس مسئله می‌کنیم که بدانیم هدف چیست و اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه ۱۱۶)

(محمد رضا توکلی)

«۶۳- گزینه ۳»

روش‌های تحلیلی حل مسئله، مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و مورد قبول همگان و ضامن دستیابی به راه حل مسئله می‌باشد. در مثال‌های «الف» و «د»، افراد پس از نیازسنجی واقعی و با روش منطقی، اقدام به حل مسئله نموده‌اند. در مثال «ب» و «ج» از روش‌هایی استفاده شده است که به دلیل اتکای این روش‌ها به احساسات و سلائق شخصی، به روش‌های اکتشافی یا شهودی معروف‌اند.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه‌های ۱۳۹ تا ۱۴۰)

(مهری باهردی)

«۶۴- گزینه ۱»

در روش خرد کردن مسئله یک مسئله بزرگ به چندین مسئله کوچک تبدیل می‌شود.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه ۱۳۵)

(موسی عفتی)

«۶۵- گزینه ۳»

فرد باید تلاش کند وضعیت موجود را به وضعیت مطلوب نزدیک کند.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۶۶- گزینه ۴»

به ترتیب هریک از گزاره‌ها به ارزیابی راه حل‌ها و به کارگیری روش‌های مناسب برای حل مسئله پرداخته است.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

آسمان‌هایش (رد گزینه «۳») // «للعبد المُتَّقِيٌّ»: به بندۀ باتقوا / «کی»: تا / «يعصى الله»: از خدا سرپیچی کند / «لما ارتکبَ معصيَةً»: گناهی را انجام نمی‌داد (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «أَبْدًا»: هرگز

تکنیک مضمون درس:

دقت کنید در ساختار (أو + فعل ماضی + فعل ماضی)، فعل به صورت ماضی استمراری یا بعيد ترجمه می‌شود. از مون وی ای پی (ترجمه)

(ابوالفضل تایبیک)

**۷۶- گزینه «۳»
تشرییف گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: ترجمۀ درست عبارت: «آیا تو دوستت را برخودت برمی‌گزینی (ترجمیج می‌دهی)!؟»
گزینه «۲»: «یعنی»: خوش می‌آید
گزینه «۴»: ترجمۀ درست عبارت: «پندهایی که لقمان به پرسش داد، با آن همه جوانان هدایت می‌شوند!»

(ترجمه)

(ولی برہی - ابره)

۷۷- گزینه «۲»

ترجمۀ درست عبارت: هر کس گناه کند در حالی که می‌خندد، وارد جهنم می‌شود در حالی که گریه می‌کند!

تکنیک مضمون درس:

گاهی قید حالت به صورت یک جملۀ اسمیه (مبتدا + خبر) همراه با «او» حالیه می‌آید.

(ترجمه)

(امیرحسین شکوری)

۷۸- گزینه «۳»

«این دو شریک»: هذان الشریکان (رد گزینه «۲») / «با هم داد و ستد نکردن»: ما تعاملًا (رد گزینه «۴») / «قیمت‌های کالاهای»: اسعار البضائع (رد گزینه «۱») / «زیرا»: لأنَّ (رد گزینه «۴») / «گران»: غالیة (رد گزینه «۲») / «بود»: کانت (رد گزینه «۱»)

(ترجمه)

ترجمۀ متن درگ مطلب:

زمستان در درون ما چه می‌کند؟! ما را مهربان‌تر و زیباتر می‌گرداند و به کسانی که دوستشان داریم، نزدیکتر می‌کند، و آنطور که بسیاری از شاعران از آن تعبیر می‌کنند، ما را شاعرانه‌تر می‌سازد. زمستان، باران‌ها و سرما همگی از درهایی هستند که شاعر در توصیف عشق به کار می‌گیرد، نزار قبانی در قصیده‌ای می‌گوید: و من نیز می‌خواهم در عشق خود، زمستانی و انقلابی و طوفان باشم! ولی اشعاری هم وجود دارند که درباره گوشۀ‌گیری و تنهایی در فصل زمستان سروده شده‌اند، زمستان گاهی در درون ما، احساس عمیقی از نالمیدی به جای می‌گذارد، ولی آن، آغاز بهار است، پس ما از آن درس زندگی می‌آموزیم، آن (زمستان) به ما یاد می‌دهد که تاریکی، شروع نور است و امید، شروع آینده درخشان؛ همانطور که در قصیده‌ای دیگر از نزار قبانی می‌خوانیم: برف مرا نگران نمی‌کند و محاصره یخندان مرا آزرده نمی‌سازد، پس من در برابر آن مقاومت می‌کنم، زمانی با شعر و زمانی با عشق!

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)**۷۱- گزینه «۳»**

(مرتفعی کاظم شیرودی)
«کان النَّاسُ»: مردم بودند / «أَمْةٌ وَاحِدَةٌ»: امتی یگانه، یک امت واحد / «بَعْثَ»: فرستاد، برانگیخت / «اللهُ»: خداوند / «النَّبِيَّينَ»: پیامبران، رسولان / «بَشَّرَيْنَ»: بشارت‌دهنده، مژده‌دهنده (نقش حال را دارد و تنها در این گزینه به درستی ترجمه شده است ← رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۷۲- گزینه «۱»

(فاطمه منصور‌فکی)
«همجت الجراد»: ملخ‌ها هجوم برند (حمله کردن) (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «على مزارع» به مزارعه‌ها، به مزارع / «القرية»: روستا، آبادی / «أكْلَت»: خوردند (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «المحاصيل الزراعية»: محصولات کشاورزی (زراعی) / «خسائر كبيرة»: خسارت‌های بزرگی (رد گزینه «۲») / «يقضى»: با جویدن (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «النباتات التضررة»: گیاهان تر و تازه (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

(ترجمه)

۷۳- گزینه «۴»

(پیروز وفان - گنبد)
«من»: هر کس (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «إِجْتَبَ عن»: از ... دوری کند / «العَجْبُ»: خودپسندی، خودپسند بودن / «أَحَبَ النَّاسَ»: مردم را دوست بدارد («الناس» مفعول و منصوب و «أَحَبَ» فعل ماضی است ← رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «حسب ما قرأت من الآيات»: مطابق با آنچه از آیات خواندیم (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «أَحَبَ الْمُخْلوقَاتِ»: محبوترین مخلوقات («المخلوقات» مضاف اليه و مجرور و «أَحَبَ» اسم تفضیل است ← رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «أَحَبَهُ أَيْضًا»: من نیز او را دوست دارم («أَ» در وزن «فعل»، نشانه فعل بودن آن است و اسم تفضیل نیست. (رد گزینه «۴»))

(ترجمه)

۷۴- گزینه «۳»

(سید محمدعلی مرتفعی)

«ینهمر»: می‌بارد (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «نَشَمُ»: می‌بوییم (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «رائحة الأرض»: عطر زمین را (رد گزینه «۴») / «هکذا»: این چنین / «القلوب»: قلب‌ها (رد گزینه «۲») / «حين»: هنگامی که (رد گزینه «۴») / «تمتلىء»: لبریز می‌شوند / «تُخبر»: باخبر می‌کنند (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «الجميع»: همه / «عنه»: از آن (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

۷۵- گزینه «۱»

(علی رسولی)

«لو»: اگر (رد گزینه «۲») / «أَعْطَيْتَ»: داده می‌شد (فعل مجھول است و همچنین به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود ← رد سایر گزینه‌ها) / «الأقاليم السبعة»: سرزمین‌های هفتگانه / «تحت»: زیر / «أَفَلا كَهَا»:

(همیرضا قاندامینی - اصفهان)

«اختَرَع» نادرست است و باید به جای آن «اختَرَع» باید؛ زیرا فعل ماضی و ثلاثی مزید از باب «إِفْتِعَال» است و وزن صحیح آن، «إِفْتَعَلَ» می‌باشد.

گزینه ۲۴

(همیرضا قاندامینی - اصفهان)

در تست‌های ضبط حرکات، باید به حروف میانی کلمات توجه کنیم. حرکات فعل‌های ثلاثی مزید و مصدرهای آن‌ها، از مهم‌ترین موارد در تست‌های ضبط حرکات به شمار می‌روند.

(فقط هر کات)

گزینه ۴۵

(همیرضا قاندامینی - اصفهان)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «دشنامدهنهات را خوار رها کن تا خدای بخشاینده را خشنود و شیطان را خشمگین سازی!» عبارت گزینه ۴۴ مانند عبارت صورت سؤال، راهی برای پاسخ دادن به نادانان و ناسزاگویان پیشنهاد کرده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: خشنودی خدا در خشنودی پدر و مادر است و خشم خدا در خشم پدر و مادر!

گزینه ۲: عبارت داده شده، مخاطب را از رحم کردن به افراد بی‌رحم بازداشته است!

گزینه ۳: دشنام سرزمینی را بنا نمی‌کند و فاسدی را اصلاح نمی‌کند! (مفهوم)

(ولی برهی - ابهر)

گزینه ۲۶

در گزینه ۲۶، اسم تفضیل برای مقایسه آمده است، در نقش صفت نیز واقع نشده است، پس باید بر وزن «أَفْعَل» باید:

إنَّ مُجَالِسَةَ الصَّالِحَاتِ أَفْضَلُ مِنْ ...

(قواعد اسم)

(حسین رضائی)

گزینه ۴۷

«متاجِر» جمع مکسر بر وزن (مفاعِل)، مفردش «متاجِر: فروشگاه» و اسم مکان است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «خَيْرٌ (خوبی)» و «شَرٌّ (بدی)» مصدرند نه اسم تفضیل.

گزینه ۲: «ثُرُّهم» (پماد) با اینکه بر وزن (مفعَل) است، معنای مکان ندارد.

گزینه ۳: «أَخْبَتَ» (فعل ماضی باب إفعال) (به معنی: دوست داشت) و «أَتَّجَحَ» (فعل مضارع متکلم وحده) (به معنی: موفق شوم) هیچ کدام اسم تفضیل نیستند.

(قواعد اسم)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«عاشقان ارتباطی قوی بین عشق و زمستان می‌باشد، پس در آن، احساساتشان را بیان می‌کنند!» مطابق متن درست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اشعاری وجود دارند که در آن‌ها، ترس از فصل زمستان و مظاهرش پدیدار شده است! (در متن، صحبتی از ترس نشده است)

گزینه ۲: از میان شاعران، کسانی هستند که معتقدند زمستان زیبا نیست، پس هیچ نیازی به توصیف آن نیست! (در متن، چنین چیزی نیامده است)

گزینه ۴: زمستان به مردم، دوست داشتن گوششینی را یاد می‌دهد، پس به درستی که تنها ی گاهی از هزار همنشین بهتر است! (کاملاً نادرست است)

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«زمستان می‌تواند آتش احساسات را خاموش کند!» مطابق متن نادرست است.

گزینه ۸۰

گزینه ۲: زمستان فصل سرماست و عاشقان سرمای زمستان را به خوبی درک می‌کنند!

گزینه ۳: زمستان فصلی است که مردم در آن، شیرین‌ترین کلمات را درباره عشق می‌گویند!

گزینه ۴: زمستان صبح‌هایی سفیدرنگ و غروب‌هایی بارانی و زیبا دارد!

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«زمستان برای شاعران فصل امید است!»، این عبارت نمی‌تواند عنوان مناسبی برای متن باشد، زیرا موضوعات مطرح شده در متن را اصلاً پوشش نمی‌دهد.

در سایر گزینه‌ها، «زمستان در ادبیات عرب»، «کاربرد نمادین زمستان» و «احساسات متناقض در برابر زمستان» می‌توانند عنوان‌های مناسبی باشند.

(درک مطلب)

گزینه ۸۱

خبر... نادرست است، «الأَبْوَاب» بعد از حرف جر آمده است و نقش مجرور به حرف جر را دارد. دقت کنید جار و مجرور «من الأَبْوَاب» خبر «إِنَّ» است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«من مصدر مجرّد ثلاثی» نادرست است. اسم فاعل، وقتی با «مَ» شروع شود، می‌فهمیم که از مصادر ثلاثی مزید (باب‌ها) ساخته شده است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

گزینه ۸۲

(سید محمدعلی مرتفعی)

«من مصدر مجرّد ثلاثی» نادرست است. اسم فاعل، وقتی با «مَ» شروع شود، می‌فهمیم که از مصادر ثلاثی مزید (باب‌ها) ساخته شده است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

گزینه ۸۳

تاریخ (۳)

(علی آقاپانپور)

تقریباً سال از جنگ گذشته بود که آمریکا به آلمان اعلام جنگ داد. تا آن زمان آمریکا مستقیماً وارد جنگ نشده بود. با ورود نیروهای تازه‌نفس آمریکایی، ارتش متفقین ابتکار عمل را به دست گرفت و دولت‌های متعدد یکی پس از دیگری تسليم شدند و جنگ جهانی اول پس از چهار سال و اندي به پيان رسيد.

(تاریخ (۳)، هنگ بهانی اول و ایران، صفحه ۸۵)

(اميرحسين لاروين)

وقوع انقلاب در روسیه در جبهه جهانی اول هم تأثیر گذاشت. نهین که به مردم وعده صلح داده بود، متصرفات وسیعی را به متدين و اگذار کرد و در مقابل با آن‌ها قرارداد صلح بست و سربازان روسی را از جبهه‌های جنگ خارج کرد.

دولت جدید کمونیستی تلاش کرد تا اراضی کشاورزی را از دست مالکان و اربابان، خارج ساخته و اداره آن‌ها را به شورای کشاورزان بسپارد. همچنانی کشور جدید از اتحاد روسیه و مناطق متعلق به امپراتوری روسیه به وجود آمده است.

(تاریخ (۳)، هنگ بهانی اول و ایران، صفحه ۸۵)

(محمد ملک‌آباریزاده)

ترتیب وقایع صورت سؤال:
 «ب»: تشکیل اتحاد سه‌گانه توسط آلمان با امپراتوری اتریش - مجارستان و ایتالیا (۱۸۸۲، م)
 «د»: شکل‌گیری گروههای مخالف علیه تزارها در روسیه و شروع اصلاحات (۱۹۰۵، م)

«ج»: انعقاد معاهده میان انگلستان و روسیه برای پایان دادن به اختلافات خود در ایران، افغانستان و تبت (۱۹۰۷، م).

«الف»: بستن قرارداد انگلستان با دولت و ثوق‌الدوله برای تحکیم نفوذ و سلطه پایدار خود و تأمین منافع درازمدتشان در ایران (۱۹۱۹، م)
 (تاریخ (۳)، هنگ بهانی اول و ایران، صفحه‌های ۸۲، ۸۴ و ۸۶)

(پهلوان میربلوکی)

براساس پیمان صلح ورسای بعد از جنگ جهانی اول، بخش‌هایی از خاک کشور آلمان به فرانسه و لهستان و اگذار گردید.
 (تاریخ (۳)، هنگ بهانی اول و ایران، صفحه ۸۶)

(پهلوان میربلوکی)

یکی از اصلی ترین مقدمات بروز قحطی فراگیر ایران در زمان جنگ جهانی اول، سیاست‌ها و اقدامات انگلیس در ایران بود.
 گزارش‌های مقامات انگلیسی مستقر در ایران اشاره می‌کند که خرید، جمع‌آوری و دپوی گستردۀ غله ایران برای تأمین نیروهای متفقین در جریان جنگ، از عوامل اصلی کمبود آن در ایران است.

(تاریخ (۳)، هنگ بهانی اول و ایران، صفحه ۸۹)

(مهیر پیغمبری)

«غدا» جمع مکسر کلمه «عادی»، اسم فاعل است و محل اعرابی آن نیز «فاعل» می‌باشد.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «سیاح»، مفرد آن «سائح»، اسم فاعل است اما محل اعرابی آن خبر است.

گزینه «۲»: «معجزة» اسم فاعل و محل اعرابی آن نائب فاعل است. (دقیق نماید «سُجْلَت» فعل ماضی مجھول است.)

گزینه «۳»: «المُسْلِمُونَ» اسم فاعل و محل اعرابی آن مبتدا است، همچنانی «سکان»، مفرد آن «ساكن»، اسم فاعل است و محل اعرابی آن، مضاری‌لیه است.

(قواعد اسم)

«۴- گزینه ۴»

«الصَّغِيرَةُ» صفت برای «مزرعاً» است، همچنانی «وحيداً» نقش حال را دارد.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «المُسْتَحْقِقُونَ» صفت است، ولی در این گزینه حال نداریم.
 گزینه «۲»: «الكَبِيرَةُ» صفت است، ولی «حاضرین» خبر «ليس» (از افعال ناقصه) است نه حال. (دقیق نماید با حذف کلمه «حاضرین» از جمله، مفهوم جمله ناقص و ناتمام می‌شود، بنابراین «حاضرین» نمی‌تواند نقش حال را داشته باشد.)

گزینه «۳»: «الأَشْرَفُ» صفت است، ولی «مشتاقین» خبر «كان» (از افعال ناقصه) است، بنابراین مشابه گزینه «۲»، در اینجا هم حال نداریم.

(۵ال)

«۵- گزینه ۳»

در این گزینه حال نداریم، «واو» در اینجا برای عطف آمده است. ترجمه عبارت: «از مدیر درباره اتفاقات مسیر زندگی و سختی‌هایی که بر ما تأثیر می‌گذارند، سؤال شد!»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «هي فانية» جمله حالیه است. ترجمه عبارت: «در آیات قرآنی به ما امر شده است که از اموالمان اتفاق کنیم در حالی که آن‌ها نابودشونده هستند!»

گزینه «۲»: «هم کانوا مُسْتَعْجِلِينَ» جمله حالیه است. ترجمه عبارت: «مادرم غذای خوشمزه‌ای برای مهمانان گرامیمان پخت درحالی که آنان زود آمده بودند!»

گزینه «۴»: جمله «فوزهم ...» حالیه است. ترجمه عبارت: «بازیکنان تیم ما از ورزشگاه بر می‌گردند در حالی که بُرد آن‌ها، صعودشان به مرحله بعدی را تضمین می‌کنند!»

(۵ال)

تاریخ (۲)

﴿پواد میربلوکی﴾

«۱۰۱- گزینه ۲»

با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

﴿کلکور سراسری ۹۹﴾

«۱۰۲- گزینه ۴»

یکی از کارهای مورخان در نقد (سنچش اعتبار) روایت کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر است تا معلوم شود، روایت کننده خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است. سایر گزینه‌ها از معیارهای سنجش اعتبار و نقد یک روایت تاریخی است؛ نه راوی تاریخی.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۴)

﴿علی آقاپانپور﴾

«۱۰۳- گزینه ۱»

روش‌های تاریخ‌نگاری و آثار آن‌ها:

- ۱- تاریخ‌نگاری روایی ← تفسیر طبری: محمدبن جریر طبری
- ۲- تاریخ‌نگاری ترکیبی ← فتوح البلدان: بلاذری - اخبار الطوال: دینوری
- ۳- تاریخ‌نگاری تحلیلی ← تجارب الامم: ابوعلی مسکویه - تاریخ بیهقی: ابوالفضل بیهقی - مروج الذهب: مسعودی

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

﴿امیرحسین کاروین﴾

«۱۰۴- گزینه ۴»

سران شرک که در ابتدای دعوت اسلامی مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی‌داشتند، با گسترش دعوت و گرایش جوانان و مستضعفان به اسلام، در صدد برآمدند که با پیامبر (ص) و مسلمانان مقابله کنند.

کرچه در ظاهر چنین به نظر می‌رسد که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها، علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است، اما با بررسی دقیق تر شواهد و مدارک متوجه می‌شویم که علل و عوامل مهم‌تر دیگری در این موضوع دخالت داشته است که قریشیان قصد کتمان آن را داشتند.

مشرکان مکه بیم آن داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود. علاوه بر آن رقابت‌های قبیله‌ای و حсадت طایفه‌ای نیز در دشمنی با رسول خدا نقش داشته است.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتنی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۲۷)

﴿پواد میربلوکی﴾

«۱۰۵- گزینه ۳»

پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا (ص) ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتنی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۲۸)

تاریخ (۱)

﴿امیرحسین کاروین﴾

﴿بررسی‌سایر گزینه‌ها﴾

گزینه «۱»: بخش مهمی از تاریخ‌نگاری نوین به شرح ابعاد فرهنگی و سیاسی مردم یک جامعه اختصاص یافته است؛ بنابراین نمی‌توانیم بگوییم که این شیوه، از وضعیت افراد غیرمتقدذ غالب بوده است.

گزینه «۳»: در این سبک از تاریخ‌نگاری نیز به اقدامات شاهان توجه داریم اما نگاه‌هایمان را محدود به این‌گونه روایات نمی‌کنیم.

گزینه «۴»: در تاریخ‌نگاری نوین، علاوه بر زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی بررسی و تجزیه و تحلیل می‌شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۵)

﴿امیرحسین کاروین﴾

﴿کار مورخان شباهت بسیاری به کار آگاهان پلیس دارد. هر دو، به دنبال شواهد و مدارکی هستند که به گونه‌ای گذشته را بازسازی و تفسیر کنند.

- پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، منع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند.

- هر پژوهش باید مسئله تازه‌ای را بررسی کند و نظر جدیدی ارائه دهد. موضوع تحقیق همچنین باید دارای اثر و فایده باشد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۶ و ۷)

﴿امیرحسین کاروین﴾

در بین التهرين و بهخصوص در میان بابلی‌ها، گاهشماری «خورشیدی - قمری» رایج بود. در این گاهشماری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آنجا که سال قمری ۳۵۴ شب‌انه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۳)

﴿علی آقاپانپور﴾

از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن نقشه در مطالعه تاریخ است.

نقشه‌های تاریخی، انواع مختلف اطلاعات شامل قلمرو حکومت‌ها، مرزها، پایتخت‌ها، شهرها، بناهای مهم، محل دقیق رویدادها به خصوص جنگ‌ها، شبکه راه‌ها، مسیرهای مهاجرت و لشکرکشی‌ها و تقسیمات اداری و مالیاتی را نمایش می‌دهند.

با پیشرفت و تکامل شیوه‌های پژوهش در تاریخ در دو قرن اخیر، مورخان به اهمیت استفاده از نقشه‌ها پی بردند؛ به طوری که در آثار تاریخی تأثیف شده در این دوره، نقشه‌هایی از دوره‌های مختلف تاریخی تهیه و ترسیم شده است. امروزه از نقشه‌های تاریخی، برای ارائه اطلاعات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، جمعیتی و دیگر جلوه‌های حیات اجتماعی انسان در گذشته استفاده می‌شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۸)

﴿امیرحسین کاروین﴾

مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، عمده‌تاکنی به کاوش‌های باستان‌شناسی است. از این‌رو، بیشتر اطلاعاتی که تاکنون درباره زندگی انسان و جوامع دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسان است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۷)

جغرافیای ایران

(زهرا (امیرا)

۱۱۱- گزینه «۲»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بسیاری از فعالیت‌های انسان‌ها در محل معینی انجام می‌شود.
 گزینه «۳»: در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌پذیرند.
 گزینه «۴»: مکان، از مفاهیم پایه‌ای علم جغرافیا است که اطلاع از آن برای درک مفاهیم آن علم لازم و ضروری است.

(جغرافیای ایران، پژوهشی پیست، صفحه‌های ۳ و ۴)

(صفا (اضفری))

۱۱۲- گزینه «۲»

بررسی سایر گزینه‌ها:

همه گزینه‌ها از مصادیق عملکرد مثبت انسان در ارتباط با محیط است؛ اما گزینه دوم احداث صنایع آبیر در استان سمنان، که جزء استان‌های کم‌آب و خشک کشورمان است، عملکردی منفی در ارتباط با محیط می‌باشد.

(جغرافیای ایران، پژوهشی پیست، صفحه‌های ۵ و ۶)

(صفا (اضفری))

۱۱۳- گزینه «۳»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مطالعه افت سطح آب دریاچه ارومیه با کمک تصاویر ماهواره‌ای در مرحله جمع‌آوری اطلاعات انجام می‌شود.
 گزینه «۲»: بیانگر یک فرضیه می‌باشد و بیان مسئله نیست.
 گزینه «۴»: تجزیه و تحلیل درصد بیکاری و بی‌سوادی با روش‌های آماری، مربوط به مرحله پردازش اطلاعات است.

(جغرافیای ایران، پژوهشی پیست، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۱۴- گزینه «۲»

دید ترکیبی به جغرافی دان کمک می‌کند تا به طور همه‌جانبه و جامع، پدیده‌ها را با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان مورد مطالعه قرار دهد؛ به طور مثال جغرافی دان با هدف توسعه یک شهر، به مطالعه همه‌جانبه می‌پردازد و این مسائل را طرح و مطالعه می‌کند:
 ۱- با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند.
 (نقشه‌خوانی) ۲- با مطالعه بافت جمعیت شهر، میزان رشد آن و امکان مهاجرت‌پذیری آن را حدس می‌زند. (جغرافیای جمعیت) ۳- با مطالعه میزان منابع آب شهر، امکان توسعه شهر را پیش‌بینی می‌کند. (جغرافیای آبها)

(جغرافیای ایران، پژوهشی پیست، صفحه ۷)

(کتاب سراسری ام)

۱۱۵- گزینه «۱»

بررسی نتایج تحقیقات قبلی و مرتبط با بیان مسئله تحقیق مربوط به گام اول (طرح سوال و بیان مسئله) قبل از تدوین فرضیه (گام دوم) است. در این مرحله پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است.

جغرافیا (۳)

۱۰۶- گزینه «۲»

(محمد ملک‌آبادی زاده)
 در دوران باستان، اختراع چرخ به متابه کشف آتش تحول بزرگی را در زندگی بشر آن زمان ایجاد کرد. در قرن نوزدهم با کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به جای زغال سنگ در صنعت حمل و نقل، سرعت و کارایی وسایل حمل و نقل بیشتر شد.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی ممل و نقل، صفحه ۴۲)

۱۰۷- گزینه «۲»

(زهرا (امیرا))
 حمل و نقل از جهت سیاسی و دفاعی دارای اهمیت است. دسترسی به کanal‌ها، بندرها، تنگه‌ها و آبراهه‌ها و نظایر آن از عوامل قدرت سیاسی کشورهاست و حکومت‌ها می‌توانند از آن‌ها در موقع خاص به عنوان ابزار سیاسی استفاده کنند.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی ممل و نقل، صفحه ۴۳)

۱۰۸- گزینه «۲»

(صفا (اضفری))
 حمل و نقل با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد و هدف آن ارتباط دادن مکان‌ها و نواحی به یکدیگر است.
 بدین ترتیب ماهیت حمل و نقل اساساً جغرافیایی است و با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد. شبکه‌های حمل و نقل هم از محیط جغرافیایی تأثیر می‌بینند و هم بر فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارند و آن را تغییر می‌دهند.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی ممل و نقل، صفحه ۴۴)

۱۰۹- گزینه «۱»

(صفا (اضفری))
بررسی سایر گزینه‌ها: از مون وی ای پی گزینه «۲»: احداث پایانه‌ها در حمل و نقل جاده‌ای کم هزینه‌تر است و در گزینه «۳»: دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد از مزایای حمل و نقل جاده‌ای است.
 گزینه «۴»: حمل و نقل هوایی به احداث مسیر نیاز ندارد و ناهمواری‌ها و موانع بر سر راه آن نیست. از هوایپیما برای حمل کالاهای سبک و کم حجم استفاده می‌شود.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی ممل و نقل، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۵)

۱۱۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
 امروزه ایران با در اختیار داشتن بیش از ۱۴۰۰۰ کیلومتر خط لوله نفت و حدود ۳۸۰۰۰ کیلومتر خطوط لوله اصلی (فشار قوی) گاز طولانی‌ترین خطوط لوله نفت و گاز را در میان کشورهای عضو اوپک دارد.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی ممل و نقل، صفحه ۵۱)

فلسفه دوازدهم

(ممدر آقامصالح)

برهان مشهور اسطو در اثبات وجود خدا، برهان حرکت است. اگر جهان را یک هستی یکپارچه ثابت تلقی کنیم، یعنی وجود حرکت در آن را نفی کردہایم و بنابراین یکی از مقدمات برهان را مخدوش ساختهایم و خود برهان رد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در رد برهان کمال است، نه برهان مشهور اسطو [= برهان حرکت].

گزینه «۲»: در رد برهان نظم است.

گزینه «۳»: اسطو در استدلال‌های خود به مادی یا غیرمادی بودن خدا اشاره نمی‌کند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۴)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

دکارت در برهان معروف خویش از «تصور موجودی نامتناهی» به «وجود نامتناهی» می‌رسد و آن را اثبات می‌کند. مقدمه‌ای که دکارت می‌پذیرد و باعث می‌شود چنین نتیجه‌گیری‌ای داشته باشد این است که موجود نامتناهی قادر به ساخت تصویری از وجود نامتناهی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نتیجه برهان دکارت که وجود خداوند است، در مقدمات مفروض گرفته نشده است؛ و گرنه استدلال او مصادره به مطلوب می‌بود.

گزینه «۳»: این گزینه دقیقاً برخلاف نظر دکارت است.

گزینه «۴»: در مقدمه اول برهان دکارت، موجودی خالق و ازلی و ابدی فرض شده است، نه «خالقیت این موجود».

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(موسی سپاهی - سراوان)

هیوم معتقد است که برهان نظم از تجربه گرفته شده است. این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد و فقط می‌تواند ثابت کند که یک نظام و خالقی وجود دارد که امور این جهان را اداره می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۵)

(علیرضا نصیری)

هم متفکرانی مانند ویلیام جیمز، کرکگور و کاتینگهام، معتقد به وجود خدا بودند و هم فیلسوفانی مانند کانت و دکارت. هر دوی این گروه‌ها نیز راز معناداری زندگی را در باورمندی به خدا جستجو می‌کردند و این مفهوم را دلیل اصلی معناداری زندگی می‌دانستند. اما تفاوت این دو دسته از فیلسوفان در این بود که گروه اویل به خداوند صرفاً به عنوان موجودی متعالی که باور به او، به زندگی انسان معنا و هدفی برتر می‌دهد نگاه می‌کردند و در پی اثبات او - چه به روش عقلی و چه تجربی و حسی - نبودند؛ اما در طرف مقابل، هم کانت و هم دکارت در پی اثبات وجود یا ضرورت وجود خدا، با دلایل عقلی خویش بوده‌اند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها (گام پنجم) بعد از تدوین فرضیه انجام می‌شود.

گزینه «۳»: مرحله پردازش اطلاعات (گام چهارم) بعد از تدوین فرضیه انجام می‌شود.

گزینه «۴»: جمع‌آوری اطلاعات (گام سوم) به روش کتابخانه‌ای و میدانی بعد از تدوین فرضیه انجام می‌شود.

(جغرافیا ایران، هفراخیا پیست، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

جغرافیا (۲)

۱۱۶- گزینه «۱»

انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تعییراتی به وجود می‌آورند. آن‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تعییر می‌دهند.

(جغرافیا (۲)، تامیه پیست، صفحه ۱۱)

۱۱۷- گزینه «۲»

محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است. محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند. در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(جغرافیا (۲)، تامیه پیست، صفحه ۱۲)

۱۱۸- گزینه «۱»

گزاره‌های «الف»، «ب» و «ج»، بدتریب به ملاک‌های «نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها اشاره دارند.

(جغرافیا (۲)، تامیه پیست، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۱۱۹- گزینه «۴»

مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. در تصویر صورت سؤال، یک بیابان (ناحیه آب و هوایی) در میان سه استان (مرزهای اداری) قرار دارد.

مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند. در این مرزبندی گاهی یک ناحیه آب و هوایی، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد.

(جغرافیا (۲)، تامیه پیست، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۲۰- گزینه «۱»

محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند.

(جغرافیا (۲)، تامیه پیست، صفحه ۱۲)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تحلیل ابن سینا بیشتر ناظر بر نیازمندی موجودات به واجب‌الوجود در مرحله پیدایش وجود است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۳)

۱۲۹- گزینه «۴»

از دیدگاه فیلسوفان مسلمان باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی معنادار و متعالی را سامان داد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه ۴۷)

۱۳۰- گزینه «۱»

از دیدگاه فیلسوفان مسلمان باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی معنادار و متعالی را سامان داد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه ۴۷)

منطق

(فیروز نژادنیف - تبریز)

گزینه «۱» درباره استدلال تمثیلی است نه تمثیل؛ توجه کنید که تمثیل با استدلال تمثیلی متفاوت است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۳۱- گزینه «۱»

گزاره موجود در گزینه «۱»، نوعی قیاس است نه استقرای؛ به این صورت که هر دانشجویی کارت دانشجویی دارد. / سعید کارت دانشجویی دارد؛ پس سعید دانشجو است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: استقرای تمثیلی است. (تو نیز مانند من ممکن است چشمت به خاطر کار با گوشی ضعیف شود).

گزینه «۳»: از مصاديق استقرا در علوم تجربی می‌باشد.

گزینه «۴»: از مصاديق استنتاج بهترین تبیین که نوعی استقرا محسوب می‌شود، می‌باشد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۳)

۱۳۲- گزینه «۱»

باید توجه داشت که این استدلال بر مبنای چند تجربه، حکم کلی صادر کرده است. به عبارتی فرد در چندین مورد تجربه کرده است که فارغ‌التحصیلان رشته فلسفه بازار کار نداشته‌اند و از آن نتیجه کلی گرفته که این رشته چنین است.

در استقرای تمثیلی حکم یک امر جزئی به امر جزئی دیگر سوابی داده می‌شود؛ در حالی که این عبارت به کل امر مورد نظر حکم داده است. (رد

گزینه ۳)

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۳۳- گزینه «۱»

اگر وجود مشابهت دو چیز به یکدیگر بیشتر باشد و در ضمن، وجود مشابهت و نتیجه‌ای که از این مشابهت گرفته می‌شود نیز به هم مرتبط باشد، آن استدلال تمثیلی قوی‌تر خواهد بود. حال با توجه به این که وجود مشابهت دو خانه مذکور در گزینه «۲» بسیار زیاد است و در ضمن این

(محمد رضایی بقا)

فارابی در برهان علیت خود در اثبات وجود خداوند، نمی‌گوید که هر چه واقعیت دارد، باید دارای علتی باشد، بلکه می‌گوید: هر معلولی دارای علت است. دقت کنید که خداوند واقعیت دارد، اما نیازی به علت ندارد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۲۵- گزینه «۳»

فارابی در برهان علیت خود در اثبات وجود خداوند، نمی‌گوید که هر چه واقعیت دارد، باید دارای علتی باشد، بلکه می‌گوید: هر معلولی دارای علت است. دقت کنید که خداوند واقعیت دارد، اما نیازی به علت ندارد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۲۶- گزینه «۲»

تسلسل علل نامتناهی محل است، زیرا اگر سلسله علل بخواهد تا بنهایت به عقب برود، اصلاً نوبت به معلولی که در خارج وجود دارد نمی‌رسد و این معلول هیچ‌گاه موجود نمی‌شود. پس وجود حتی یک معلول در جهان خارج با بینهایت بودن سلسله علل در تنافق است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه ۴۳)

۱۲۷- گزینه «۴»

در استدلال ابن سینا از امتناع تسلسل علل نامتناهی استفاده نمی‌شود و بنابراین در فرض امکان آن هم، همچنان ممکن است به واجب بالذات (خداوند) احتیاج دارند.

تشخیص سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ویژگی‌های ذاتی برطرف شدنی نیستند. موجودات جهان بر حسب ذات خود ممکن الوجودند، اما از این حیث که اکنون موجودند، واجب الوجود بالغیرند.

گزینه «۲»: این مقدمه اول استدلال است، نه نتیجه آن.

گزینه «۳»: استدلال ابن سینا نشان نمی‌دهد که اشیای جهان نامحدودند، بلکه می‌گوید حتی اگر نامحدود باشند نیز باز به واجب الوجود بالذات محتاج‌اند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

۱۲۸- گزینه «۳»

طبق نظریه «امکان فقری» یا «فتر وجودی»، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد. این یعنی وجود موجودات از وجود خداوند جدا نشده است و نمی‌توان گفت وجودی جداگانه است که از وجود خدا نشئت گرفته است بلکه همواره متعلق به وجود خداست و مرتبه‌ای از وجود خدا محسوب می‌شود.

تشخیص سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابن سینا هم اشیا را در وجود محتاج خدا می‌دانست، نه در ماهیت ولی مبنای فهم احتیاج وجودی را تحلیل حالت امکانی ماهیت می‌دانست.

گزینه «۲»: هستی خود وجود است و نمی‌تواند در حد تساوی بین وجود و عدم باشد.

گزینه «۴»: مقصود از واجب شدن، واجب الوجود شدن است. وجود نمی‌تواند واجب الوجود شود، زیرا هر چیزی ضرورتاً خودش است و این ضرورت دادنی و شدنی نیست. این ماهیت است که می‌تواند واجب الوجود شود، نه وجود. از این‌رو، ملاصدرا بر حسب وجود فقیر، نیازمندی به وجود غنی را نتیجه می‌گیرد، نه نیازمندی به واجب الوجود شدن را.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

<https://konkur.info>

(محمد رضایی بغا)

نسبت یا رابطه در قضیه حملی، باید فعل استنادی یا ربطی باشد و به معنای وجود دارد» یا «وجود ندارد» نباشد! در گزینه ۲۲، «نیست» به معنای وجود ندارد است و در گزینه ۳۳» فعل به صورت استنادی نیست و در گزینه ۴۴، «است» به معنای وجود دارد می‌باشد. اما در گزینه ۱۱، «است» در معنای استنادی به کار رفته است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۳۸ - گزینه ۱

قضیه‌ای که نه جزئیه است و نه کلیه، یعنی موضوعش مفهوم جزئی است و سور ندارد و شخصیه محسوب می‌شود. «عقل» در عبارت «عقل همراه با عقال به معنای افسار حیوان است و افسار نفس محسوب می‌شود. موضوع است و چون لفظ آن موردنظر است، لذا مفهومی جزئی است و این قضیه شخصیه است. توجه کنید که هرگاه لفظ یک کلمه موردنظر باشد، آن کلمه مفهومی جزئی است.

سایر گزینه‌ها: موضوع قضیه در همه آن‌ها مفهومی کلی است.

نکته: «این» و «آن» در صورتی مفهوم را جزئی می‌کنند که معنای اشاره بهدهند و در غیر این صورت چنین اثری ندارند. مثلاً «آن عقلی» در عبارت «آن عقلی کامل و دارای حکمت است که انسان را به اخلاق و شرافت هدایت کند» به معنای «هر عقلی» است و اشاره به یک عقل مشخص ندارد. بنابراین «آن عقلی» در اینجا مفهوم کلی است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۳۹ - گزینه ۴

قضیه‌ای که نه جزئیه است و نه کلیه، یعنی موضوعش مفهوم جزئی است و سور ندارد و شخصیه محسوب می‌شود. «عقل» در عبارت «عقل همراه با عقال به معنای افسار حیوان است و افسار نفس محسوب می‌شود. موضوع است و چون لفظ آن موردنظر است، لذا مفهومی جزئی است و این قضیه شخصیه است. توجه کنید که هرگاه لفظ یک کلمه موردنظر باشد، آن کلمه مفهومی جزئی است.

سایر گزینه‌ها: موضوع قضیه در همه آن‌ها مفهومی کلی است.

نکته: «این» و «آن» در صورتی مفهوم را جزئی می‌کنند که معنای اشاره بهدهند و در غیر این صورت چنین اثری ندارند. مثلاً «آن عقلی» در عبارت «آن عقلی کامل و دارای حکمت است که انسان را به اخلاق و شرافت هدایت کند» به معنای «هر عقلی» است و اشاره به یک عقل مشخص ندارد. بنابراین «آن عقلی» در اینجا مفهوم کلی است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۴۰ - گزینه ۴

گزینه‌های اول تا سوم همگی قضایای شخصیه هستند. در گزینه ۱۱، از آن جایی که کلمه «باهم‌شماری» موضوع قضیه و مفهومی جزئی است، بنابراین قضیه، شخصیه محسوب می‌شود و همچنین است گزینه ۳۳. گزینه ۲۲ نیز از آنجایی که موضوع آن اسم خاص یک فرد است، بنابراین شخصیه محسوب می‌شود. اما موضوع گزینه ۴۴ کلی است و با سایر گزینه‌ها متفاوت است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

فلسفه یازدهم**۱۴۱ - گزینه ۳**

یکی از ویژگی‌های انسان توانایی شناختن است. انسان می‌تواند اشیا را همان‌گونه که هستند، بشناسد. شناخت انسان همیشه همراه با خطای نیست. انسان هم می‌تواند محسوس را بشناسد و هم می‌تواند امور نامحسوس را بشناسد اما ابزار شناخت امور محسوس با نامحسوس متفاوت است. گزینه‌های ۱۱، ۲۲ و ۴۴ همگی به نوعی شکاکیت مطلق را اشعار می‌دارند در حالی که گزینه ۳۳ چنین نیست.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۸)

وجوه ذکر شده، مانند متراز، محل ساختمان، امکانات، همسایه‌ها و ... همگی از مواردی هستند که در قیمت خانه تأثیرگذارند، بنابراین استدلال مطرح شده در گزینه ۲۲ با آن که همچنان قطعی نیست، اما بسیار قوی تر از سایر گزینه‌های است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۵)

۱۳۵ - گزینه ۴

در این گزینه، استدلال از نوع قیاسی می‌باشد در حالی که سایر گزینه‌ها استقرا هستند نه قیاس، چرا که ابتدا یک مقدمه پنهان در استدلال وجود دارد و سپس از مقدمه کلی به نتیجه جزئی در مورد بیماری کرونا رسیده است.

(۱) همه بیماری‌های عفونی با داروهای گیاهی قابل درمان است.

(۲) کرونا نیز بیماری عفونی است.

پس در نتیجه: کرونا هم با داروهای گیاهی قابل درمان است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱۱: استدلال استقرای تعمیمی است که از بررسی چند نمونه جزئی، نتیجه کلی گرفته شده است.

گزینه ۲۲: استدلال استقرای تمثیلی است که در آن زندگی را مانند یک بازی دسته‌جمعی دانسته است.

گزینه ۳۳: استدلال استنتاج بهترین تبیین است که نوعی استدلال و از بررسی احتمالات مختلف به نتیجه رسیده است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۵)

۱۳۶ - گزینه ۱

عبارت «گر حکم شود که مست گیرند در شهر هر آنکه هست گیرند.» یک قضیه شرطی محسوب می‌شود.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲۲: «کلمه «گوی» فعل امر است.

گزینه ۳۳: عبارت «که گفت»، استفهام و انشائی محسوب می‌شود.

گزینه ۴۴: کلمه «سعدها» جمله ندایی است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۳۷ - گزینه ۴

دو قضیه حملی «تو با یاد وطن می‌نالی» و «غريب است دلم در وطنم» در این بیت وجود دارد و همچنین عبارت «من چه گویم؟» نیز استفهام انکاری محسوب می‌شود که یک قضیه سالبه به شمار می‌رود.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱۱: در این گزینه، یک قضیه حملی وجود دارد: «گناه مستی و بغلت هر دو با من است.»

گزینه ۲۲: کل این بیت یک قضیه شرطی است: «اگر عاشق نشوی آنگاه روزی بدون این که نقش مقصود از کارگاه هستی خوانده باشی کار جهان سر می‌آید.»

گزینه ۳۳: مصراح اول یک قضیه حملی دارد و مصراح دوم یک قضیه شرطی.

(منطق، قضیه هملی، صفحه ۵۶)

(قیروز نژاد نیف - تیریز)

این بیت بیانگر ابزار قلب است. این معرفت از طریق تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس که تهدیب آن گام به گام است، حاصل می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۴۷- گزینه «۲»

دریافت کننده وحی پیامبران هستند و انسان‌های دیگر نمی‌توانند آن را دریافت کنند؛ اما می‌توانند با تأمل و تدبیر در قرآن و سایر منابع وحی الهی، به میزان همت خود از سیاری از حقایق آگاه شوند.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۵)

۱۴۸- گزینه «۱»

دریافت کننده وحی پیامبران هستند و انسان‌های دیگر نمی‌توانند آن را دریافت کنند؛ اما می‌توانند با تأمل و تدبیر در قرآن و سایر منابع وحی الهی،

به میزان همت خود از سیاری از حقایق آگاه شوند.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۵)

۱۴۹- گزینه «۱»

امکان پیدا کردن شناختی از کل هستی وجود و عالم پیرامونی، شناختی است که صرفاً از طریق تعقل محض امکان‌پذیر است و اگر ما چنین شناختی را که حاصل فعالیت «عقلی محض» است کتمان کنیم و این قبیل معارف را منتفی بدانیم، در آن صورت هرگز نخواهیم به شناختی از کل هستی دست یابیم؛ چون اولاً تجربه، خود نیازمند مفروضاتی است که از جنس شناخت عقلی می‌باشد و ثانیاً این که لو آن اصول ابتدایی نیز مفروض گرفته شوند، تجربه اصلاً نمی‌تواند شناختی از کل هستی به ما بدهد.

تشرییم گزینه‌های دریگزینه «۲»: از آنجایی که ریاضیات و هندسه از جنس شناخت عقلی حاصل از تعقل محض هستند، بنابراین ابطال این گونه شناخت‌ها به باطل شدن ریاضی و هندسه، با تعریفی که هم‌اکنون از آن‌ها می‌شناسیم، خواهد انجامید.

گزینه «۳»: همه علوم تجربی و هرگونه معرفت حاصل از تجربه، بر اصولی مانند «اصل علیت» و «ضرورت علی و معلولی» و ... متکی هستند که از جنس شناخت عقلی محسوب می‌شوند؛ بنابراین ابطال این گونه شناخت‌ها به متزلزل شدن علوم تجربی خواهد انجامید.

گزینه «۴»: شناخت اشیای پیرامونی یا از طریق حس صرف و خالی اتفاق می‌افتد و یا از طریق تجربه. اگر شناخت عقلی محض ممکن نبود، همانطور که در تشرییم گزینه «۳» گفته شد، تجربه متزلزل می‌شد و شناخت ما از اشیای پیرامون و طبیعت منحصر در حس می‌گشت.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۶)

۱۵۰- گزینه «۲»

الف) اعتبارستجوی ابزارهای شناخت بر عهده عقل است. توجه کنید که خود «شنوایی» به عنوان یک «حس» در اینجا موضوع شناخت است و خودش در صدور حکم نقشی ندارد و نمی‌توان گفت این شناخت حاصل همکاری حس و عقل است.

ب) اینکه منشأ حدیث قلب حجت خاست، به این معنا نیست که گوینده این سخن از قلب خود استفاده کرده است. گوینده این سخن با حس خود حدیث را خوانده یا شنیده است و با عقل خود معنای آن را دریافته و حکم کرده است.

پ) فهم خطا ای حسی از موارد همکاری حس و عقل است زیرا با حس خود به دو شناخت حسی متفاوت از یک حقیقت (مثالاً شیرینی عسل و لخی آن) می‌رسیم و عقل با ملاحظه امور مختلف (مثل خوردن بادام تلخ بالاصله قبل از چشیدن عسل) قضاوت می‌کند که کدام حس معتبر و کدام خطاست.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۶)

(ممدر، ضایی، رقا)

امکان معرفت امری بدیهی است. ما وجود خودمان را در ک می‌کنیم، وجود افراد و اشیای پیرامون خود را حس می‌کنیم و کمترین تردیدی نداریم که اشیایی در پیرامون ما هستند. بنابراین کسی به طور طبیعی در اصل امکان معرفت شک نمی‌کند.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۴۲- گزینه «۴»

معنا و مفهوم معرفت و شناخت، روش است و نیازی به تعریف ندارد. اگر ابهامی هم از جهت کلمه و لغت باشد، حداکثر با بیان معادلی ابهام رفع می‌شود. پس اینکه هیچ ابهام در مورد شناخت نباشد، نادرست است.

(ممدر، ضایی، رقا)

معنا و مفهوم معرفت و شناخت، روش است و نیازی به تعریف ندارد. اگر ابهامی هم از جهت کلمه و لغت باشد، حداکثر با بیان معادلی ابهام رفع می‌شود. پس اینکه هیچ ابهام در مورد شناخت نباشد، نادرست است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۴۴- گزینه «۳»

در ظاهر، عبارات مطرح شده نشان از این دارد که فرد به شناخت اشتباه قبلی پی برد و در پی شناخت جدیدی است؛ اما دقت کنید که صورت سؤال، پیش‌فرض این عمل را خواسته نه خود عمل را پیش‌رفت پیوسته دانش نشان از امکان شناخت دارد که توأم با قبول خطا بودن برخی از شناخت‌ها در انسان است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۴۵- گزینه «۴»

درون‌نگری: نتیجه تأمل عقلی در یافته‌های درونی
شناخت تجربی: حاصل همکاری حس و عقل
شناخت عقلی: نتیجه به کار بردن محض عقل

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۴۶- گزینه «۱»

شناخت تجربی بر چند قاعدة عقلی مهم نیز استوار است و داشتمندان در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر دارد و از آنها بهره می‌برد؛ برخی از این قواعد عبارت اند از: ۱- پدیده‌ها خود به خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند عمل است. ۲- هر پدیده علی‌تی ویژه دارد، و از هرچیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید. ۳- طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند. این قواعد زمینه‌هایی لازم برای شناخت تجربی هستند و بدون کمک گرفتن از حس و صرفاً بر اساس شناخت عقلی حاصل می‌شوند.

تشرییم گزینه‌های دریگزینه «۲»:

گزینه «۲»: تأمل در حالات درونی نفس شناخت عقلی محض محسوب نمی‌شود زیرا همکاری عقل با حالات درونی نفس که نوعی ادراک بی‌واسطه قلبی است، می‌باشد.

گزینه «۳»: تعمیم دادن مشاهدات به شناخت تجربی می‌انجامد که روش شناخت جهان طبیعت است، نه کل هستی.

گزینه «۴»: یافته‌های عقل درباره کل هستی، پایه زندگی را استوار می‌کند ولی اعتبار آن از اینجا معلوم نمی‌شود که بر پایه آن‌ها زندگی می‌کنیم زیرا بر پایه تفکر عقلی نادرست هم می‌توان زندگی کرد. این ابزار حس است که به قدری معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(سید محمد مردنی (بنانی)

۱۵۳- گزینه «۴»

- بررسی عبارات صورت سؤال:
- صحیح است.
  - صحیح است.
  - غلط است؛ مطابق با مفهوم فقر مطلق می‌توان معیاری برای سنجش میزان فقر در نظر گرفت، به عنوان مثال، مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که روزانه زیر $\frac{1}{9}$ دلار درآمد دارند زیر خط فقر مطلق‌اند.
  - غلط است؛ در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق روش برابری قدرت خرید (PPP) محاسبه می‌شود.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۱۱ و ۸۹)

(آفرین ساهمی)

۱۵۴- گزینه «۴»

- الف) منفعت حاصل از تولید کالای A در کشور چین بیشتر از دیگر کشورهاست، در نتیجه کشور چین در تولید کالای A مزیت مطلق دارد.
- منفعت حاصل از تولید کالای B در کشور هند بیشتر از دیگر کشورهاست، در نتیجه کشور هند در تولید کالای B مزیت مطلق دارد.
- ب) ایران از نظر عوامل تولید با دو کشور چین و هند یکسان است. اگر ایران همه امکانات خود را بر تولید کالای A متمرکز کند، ۴۰ واحد منفعت و اگر به تولید کالای B تخصیص دهد ۷۰ واحد منفعت به دست می‌آورد. در نتیجه می‌توان گفت هر چند ایران در تولید کالاهای A و B نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید کالای B (۷۰ واحد منفعت) نسبت به کالای A (۴۰ واحد منفعت) مزیت نسبی دارد.
- بنابراین باید در تولید کالای B متمرکز شود و کالای A مورد نیاز خود را از کشور چین وارد کند.
- ج) منفعت حاصل از تولید کالای B در کشور هند بیشتر از دیگر کشورهاست، در نتیجه کشور هند در تولید کالای B مزیت مطلق دارد. بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از دیگر کشورها بگیرد. (کشور هند باید کالای B را در داخل تولید کند و کالای A مورد نیاز خود را از چین وارد کند).

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۱ و ۷۶)

(کتاب آنی پیمانه‌ای)

۱۵۵- گزینه «۴»

- طرداران نظام سوسیالیستی معتقدند: دولتها موظف‌اند با قراردادن قوانینی سخت‌گیرانه بر مالکیت و سرمایه‌اندوزی، جلوی ظلم و ستم سرمایه‌دارها را بگیرند و از اشار ضعیف حمایت کنند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

اقتصاد

۱۵۱- گزینه «۳»

(سara شریفی)

الف) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ قانون ممنوعیت واردات هر نوع پوشاش با ابریشم ایرانی یا هندی با چینی را اعلام کرد. (در جهت حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان)

ب) در اوخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای آلمان، اروپای شرقی و ایالت‌های متعدد، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند. (در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود)

ج) کفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

د) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور قراردادی غیررسمی به نام قرارداد گات را امضا کردند. (برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان) بعدها این قرارداد به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۳)

۱۵۲- گزینه «۴»

(الف)

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

$$\text{نفر } ۲,۴۰۰,۰۰۰ - ۳,۶۰۰,۰۰۰ = ۶,۰۰۰,۰۰۰ = \text{جمعیت بیکار}$$

$$\text{جمعیت بیکار} \times ۱۰۰ = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\text{درصد } ۴۰ = \frac{۲,۴۰۰,۰۰۰}{۶,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰$$

ب) ۲,۰۰۰,۰۰۰ نفر از جمعیت دانشجویان کشور (که قبلاً نه کاری داشته و نه در جستجوی شغلی بوده‌اند). جزو جمعیت غیرفعال جامعه محسوب می‌شدن، حال که این تعداد فارغ‌التحصیل شده و تصمیم به ورود به بازار کار گرفتند، جزو جمعیت فعال جامعه محسوب می‌شوند و به جمعیت فعال قبل افزوده می‌شوند. در ادامه داریم که تنها ۸۰۰,۰۰۰ نفر از این فارغ‌التحصیلان جدید توانسته‌اند برای خود شغلی پیدا کنند و مابقی یعنی ۱,۲۰۰,۰۰۰ نفر ($۱,۲۰۰,۰۰۰ - ۸۰۰,۰۰۰ = ۴۰۰,۰۰۰$) بیکار هستند و به جمعیت بیکار قبل افزوده می‌شوند. حال برای محاسبه نرخ جدید بیکاری در این کشور خواهیم داشت:

$$\text{نفر } ۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۶,۰۰۰,۰۰۰ = \text{جمعیت فعال جدید}$$

$$\text{نفر } ۲,۴۰۰,۰۰۰ + ۱,۲۰۰,۰۰۰ = ۳,۶۰۰,۰۰۰ = \text{جمعیت بیکار جدید}$$

$$\text{درصد } ۴۵ = \frac{۳,۶۰۰,۰۰۰}{۸,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \text{نرخ بیکاری جدید}$$

ج) بیکاری دوره‌ای: بیکاری ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

گزینه «۴»: عرضه کننده نیروی کار: همان کارگرانی هستند که با نیروی بدنی و یا فکری خود، محصول یا خدمتی را تولید می‌کنند و حاضرند کار خود را در اختیار تقاضاکنندگان کار قرار دهند.

تقاضاکنندگان نیروی کار: صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند. (گاهی در اقتصاد به تقاضاکنندگان نیروی کار، کارفرما هم می‌گویند).

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(مهندی فیزیائی)

۱۵۹- گزینه «۳»

الف) در اقتصاد ایران عامل «بی ثباتی در قیمت‌ها» بر بی ثباتی بازار کار و فعالیت اقتصادی اثر منفی قابل توجهی گذاشته است و یکی از عوامل مهم بیکاری و رکود به شمار می‌رود.

ب) یکی از وظایف دولتها در هر کشوری، «اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت» است و دولتها موظفانند از طریق «حمایت از شرکت‌های تولیدی» و «مبازه با فساد»، با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

ج) مردم برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر مسئولیت دارند. آن‌ها می‌توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و کمک‌های مردمی و نیز تأسیس صندوق‌های قرض الحسن و فعالیت‌های جهادی، از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری، محافظت کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۹۰)

(مهندسی فیزیائی)

۱۶۰- گزینه «۴»

- بیکار کسی است که بالاتر از ۱۵ سال سن دارد و در جست‌وجوی کار است؛ اما کاری برای خود پیدا نمی‌کند.

بررسی قسمت اول در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در علم اقتصاد کسی که از جست‌وجوی شغل دلسرب شده است، بیکار محسوب نمی‌شود.

گزینه «۲»: در علم اقتصاد همه کسانی را که به صورت پاره‌وقت مشغول به کارند شاغل به حساب می‌آورند.

گزینه «۳»: در علم اقتصاد همه کسانی را که در غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب می‌کنند.

- بیکاری اصطکاکی شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۷ تا ۸۵)

«۱۵۶- گزینه «۲»

الف) در فضای جهانی، اقتصاد تکمحصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است.

ب) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

ج) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی تکمحصولی است.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)

(آخرین ساپدی)

۱۵۷- گزینه «۳»

با رعایت اصل مزیت‌های مطلق و نسبی می‌توان از هدررفت منابع جلوگیری کرد، چرا که منابع کمیاب هستند. (در صورت مبادله بین کشورها، باز هم کشورها با کمیابی منابع مواجه هستند).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صادرات کالاهای به تولیدکنندگان اجازه می‌دهد تا محصولات خود را در بازارهای بزرگ‌تر به فروش برسانند.

گزینه «۲»: اگر اصل مزیت مطلق و نسبی رعایت نشود، از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود که به نوعی هدررفت آن‌ها محسوب می‌شود. بنابراین با رعایت این اصول از منابع و سرمایه‌ها به نحو درستی استفاده می‌شود.

گزینه «۴»: اگر اصل مزیت مطلق و نسبی رعایت نشود، با تولید محصولات کمتر و بی کیفیت‌تر، رفاه جامعه کاهش می‌یابد. بنابراین با رعایت این اصل محصولات با کیفیت‌تری تولید شده و رفاه جامعه افزایش می‌یابد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۶)

(سارا شریفی)

۱۵۸- گزینه «۳»

در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان بازار با مازاد تقاضا رو به رو است. در این سطح از دستمزد بهدلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست. در نتیجه کارفرمایان مجبور می‌شوند سطح دستمزد را افزایش دهند و در این حالت تمایل افراد برای استخدام نیز افزایش می‌یابد. دستمزد تا رسیدن به سطح دستمزد تعادلی افزایش می‌یابد.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در سطح دستمزد ۳ / ۵ میلیون تومان، بازار به تعادل می‌رسد. (محل برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضای نیروی کار)، یعنی دستمزد درخواستی نیروی کار برای اشتغال با دستمزد پرداختی از سوی کارفرما برابر است.

گزینه «۲»: در دستمزد ۵ میلیون تومان بازار دارای مازاد عرضه است. تعداد زیادی از افراد حاضر به کار در این سطح دستمزد هستند ولی کارفرمایان تمایلی به استخدام این تعداد از افراد با این سطح دستمزد ندارند. در نتیجه چون گروهی از افراد بیکار هستند حاضرند با سطح دستمزد پایین‌تری کار را انجام دهنند. بنابراین دستمزد تا سطح رسیدن به دستمزد تعادلی پایین می‌آید.

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

